

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΟΛΟΜΕΤΩΠΗ ΕΠΙΘΕΣΗ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ

Εργατική αντίσταση

Μαζική, ενωτική, ριζοσπαστική Αριστερά

Ο Μητσοτάκης, βγαίνοντας ενισχυμένος από τα αποτελέσματα του εκλογικού κύκλου του 2023, από τη στιγμή των προγραμματικών δηλώσεών του υποσχέθηκε μια πολιτική «πολυδύναμου εκσυγχρονισμού», συμπληρώνοντας ότι θα πρόκειται για έναν πόλεμο ενάντια «στις στρεβλώσεις της Μεταπολίτευσης».

Το νόημα είναι σαφές. Η κυ-

βέρνηση της ΝΔ θα προχωρήσει σε μια ολομέτωπη επίθεση με στόχο μια συνολικότερη ανατροπή του κοινωνικού συσχετισμού δύναμης, σε βάρος της εργατικής τάξης και των λαϊκών μαζών και υπέρ του κεφαλαίου και των ανώτερων μεσοστρωμάτων που στοιχίζονται στην ουρά της κυρίαρχης τάξης.

Το μπαράζ των αντιμεταρρυθμιστικών νομοσχεδίων της

κυβέρνησης δείχνει ότι αυτός ο «πόλεμος» έχει αρχίσει και απλώνεται σε όλο το φάσμα της κοινωνικο-οικονομικής πολιτικής.

Το ασφαλιστικό νομοσχέδιο βάζει τα θεμέλια για τη μαζική ιδιωτικοποίηση της κοινωνικής ασφάλισης, αρχίζοντας από τον τομέα της Επικούρησης.

(Συνέχεια σελ. 2)

της σύνταξης...

(συνέχεια από σελ. 1)

Το ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ, οργανώνει την επίθεση στους αυταπασχολούμενους επαγγελματίες, επιταχύνοντας με ορμή τις τάσεις για συγκεντροποίηση των δραστηριοτήτων (υπέρ του μεγάλου «επιχειρείν») σε κρίσιμους τομείς εργασιών.

Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ δείχνει ότι η κυβέρνηση που μείωσε δραστικά την φορολόγηση της κυρίαρχης τάξης σε όλες τις δραστηριότητες της (κέρδη Α.Ε., μερίσματα, μεταβιβάσεις μεγάλων περιουσιών, εργοδοτικές εισφορές κ.ο.κ.) σκοπεύει απαρέγκλιτα να στηρίξει τις αναβαθμισμένες δημοσιονομικές απαιτήσεις μέσα στο 2024 αποκλειστικά στην υπερφορολόγηση της λαϊκής κατανάλωσης, με την πολιτική της διατήρησης στα ύψη των πιο άδικων και αντικοινωνικών έμμεσων φόρων, του ΦΠΑ και των άλλων ειδικών φόρων κατανάλωσης. Οι περικοπές στις κοινωνικές δαπάνες θα συνεχιστούν με αμείωτους ρυθμούς, οδηγώντας σε κυριολεκτικά απελπιστικές συνθήκες τα δημόσια σχολεία και νοσοκομεία.

Οι ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ στους Ποινικούς Κώδικες οργανώνουν μια στροφή προς την ένταση των κατασταλτικών πολιτικών και μια απειλητικά «τιμωρητική» νοοτροπία. Για άλλη μια φορά αποδεικνύεται ότι οι εμπνεύσεις από το οπλοστάσιο της Alt Right ιδεοληψίας μπορούν κάλλιστα να βαδίζουν «χέρι-χέρι» με τους ακραιφνείς νεοφιλελεύθερους.

ΣΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ έχει αρχίσει στην πράξη η επιχείρηση παράκαμψης των συνταγματικών περιορισμών του Άρθρου 16, για να ανοίξει ο δρόμος για τα ιδιωτικά ΑΕΙ.

Και ΒΕΒΑΙΑ στο υπουργείο Εργασίας, ο γνωστός και μη εξαιρετέος Άδωνις Γεωργιάδης έχει αναλάβει τον καλπασμό για την ανεμπόδιστη επέκταση των εργασιακών σχέσεων, για τη μείωση του πραγματικού μέσου μισθού των εργαζομένων, για τη διάβρωση όλων των κρίσιμων εργατικών δικαιωμάτων και κατακτήσεων. Αυτό άλλωστε είναι το νόημα του πολέμου κατά των «στρεβλώσεων της Μεταπολίτευσης».

Η ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ επιθετικότητα επεκτείνεται και σε άλλους τομείς. Ο Μητσοτάκης έχει σταθεί στο δεξιό άκρο του ευρωατλαντισμού μπροστά στη φοβερή σφαγή που έχει εξαπολύσει το Κράτος του Ισραήλ ενάντια στους Παλαιστίνιους, μην τολμώντας να ψελλίσει ούτε τα στοιχειώδη ανθρωπιστικά «φύλλα συκής» που χρησιμοποίησαν άλλοι Ευρωπαίοι ή και Αμερικανοί πολιτικοί.

Όχι ΤΥΧΑΙΑ: Επί των ημερών του, ο ελλαδικός γεωγραφικός χώρος έχει μετατραπεί σε ένα νατοϊκό εργοτάξιο αναβάθμισης των παλιών και οι-

κοδόμησης καινούργιων πολεμικών βάσεων. Και το εξοπλιστικό πρόγραμμά του παίρνει προκλητικές διαστάσεις: στα 11 δισ. ευρώ του κόστους των προηγούμενων εξοπλισμών (αναβάθμιση F16, Ραφάλ, Μπελχάρα) θα προστεθούν τώρα τα 4 δισ. ευρώ για τα F35 και το (άγνωστο) κόστος της αγοράς αντι-υποβρυχιακών ελικοπτέρων και πρόσθετων πυραυλικών συστημάτων για τα νησιά. Αυτά τα ιλιγγιώδη ποσά (συγκρίσιμα μόνο με το κόστος των μεγάλων μνημονιακών επιθέσεων) δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι, τελικά, θα πληρωθούν από τους μισθούς, τις συντάξεις και τον περιορισμό των κοινωνικών δαπανών.

ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ στη Βουλή (με την εξαίρεση του ΚΚΕ) δεν έχει αντίπαλο. Αρκεί μια ματιά στις προτεραιότητες που βάζει ο Κασσελάκης, για να καταλάβει κανείς ότι ο ΣΥΡΙΖΑ είναι ένα κόμμα σε αποδρομή. Και το ΠΑΣΟΚ του Ν. Ανδρουλάκη δεν διαθέτει ούτε ίχνη από την αντιπολιτευτική δυναμική που είχαν κάποτε τα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα.

ΟΜΩΣ δεν ισχύει το ίδιο μέσα στην κοινωνία. Ακόμα και η χρήση της στρατιωτικής ορολογίας («πόλεμος κατά των στρεβλώσεων...») από τα στελέχη του μητσοτακισμού, δείχνει ότι έχουν επίγνωση ότι θα χρειαστεί να δώσουν μάχη για την επιβολή της πολιτικής τους.

ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΕΔΙΟ, παρά τη ζοφερή γενική εικόνα, υπάρχουν εξελίξεις που προειδοποιούν για την πιθανή αλλαγή σελίδας. Στις ΗΠΑ, το «μικρόβιο» της απεργιακής δράσης πέρασε από τους χώρους της ελαστικότητας στην «παραδοσιακή» εργατική τάξη: η νίκη του κοινού και σκληρού αγώνα στις 3 μεγάλες αυτοκινητοβιομηχανίες είναι ρήξη με μια παράδοση δεκαετιών. Και δεν ήταν απομονωμένη: σε πολλές χώρες του «κέντρου» του συστήματος εμφανίζεται μια νέα απειλητική εργατική αγωνιστικότητα (Βρετανία, Γαλλία, Βέλγιο, Γερμανία κλπ).

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ το εργατικό κίνημα έχει τα πάνω και τα κάτω του, έχει αποφύγει μάχες, αλλά δεν έχει υποστεί στρατηγική ήττα. Γι' αυτό μπόρεσε, μέσα στην πανδημία, να παρουσιάσει σημαντικούς αγώνες. Γι' αυτό μετά το έγκλημα στα Τέμπη έγινε εφικτή μια άμεση μαζική απάντηση με τις απεργίες και τα μεγάλα συλλαλητήρια. Γι' αυτό άντεξαν και νίκησαν αγώνες σε «δύσκολους» χώρους, όπως στην E-Fodd και στην Cosco. Γι' αυτό σήμερα οι νοσηλευτικοί παρουσιάζουν στον αγώνα μια δύναμη που υποχρεώνει τους πάντες να την συνυπολογίζουν.

Οι ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΗΤΤΕΣ του 2023 δεν οφείλονται στο ότι αυτός ο κόσμος έχει ηττηθεί. Οφείλονται στη διαλυτική κρίση της αντιπολίτευσης, και κυρίως του ΣΥΡΙΖΑ, που δεν μπόρεσε να ενοποιήσει, να εμπνεύσει, να εκφράσει πολιτικά τον

κόσμο της εργασίας. Τα ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά της αποχής, πάνω στα οποία πάτησε η νίκη του Μητσοτάκη, έχουν μια ακόμα σημαντική συνέπεια: τη μεγάλη αστάθεια της σημερινής κυβερνητικής/πολιτικής εξουσίας, εάν και όταν αυτή βρεθεί μπροστά σε έναν ανοδικό κύκλο αγώνων.

Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ο συντονισμός και η κλιμάκωση της εργατικής αντίστασης, είναι το βασικό καθήκον της ριζοσπαστικής-αντικαπιταλιστικής Αριστεράς στην περίοδο που έρχεται.

ΠΑΡΟΛΑ ΑΥΤΑ, τα κενά της πολιτικής έκφρασης του κοινωνικού στρατοπέδου των από κάτω παραμένουν σημαντικά.

ΜΕΣΑ ΣΤΗ διαλυτική κρίση του ΣΥΡΙΖΑ, το ΚΚΕ έχει μεγαλύτερες ευκαιρίες για μια (έστω σταδιακή) ενίσχυση των δυνάμεών του. Όμως δεν δείχνει τη διάθεση και την πρόθεση να πάρει τις πολιτικές πρωτοβουλίες που αντιστοιχούν σε μια γενικότερη πολιτική απειλή της Αριστεράς. Ο πολιτικός παθητικός ρόλος που επέλεξε το 2008, το 2011-13, το 2015 δεν φαίνεται να έχει ξεπεραστεί.

ΣΤΙΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ εκλογές, ο χώρος της ριζοσπαστικής-αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, όπου επέλεξε το δρόμο της ενωτικής και συνάμα ριζοσπαστικής συγκρότησης, πέτυχε επιδόσεις που ξεπερνούν την απλή καταγραφή και κατοχυρώνουν πολιτική παρουσία.

ΑΥΤΗ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ πρέπει να αναπαραχθεί στις πιο σύνθετες συνθήκες της σημερινής περιόδου και μέχρι τον πρώτο ερχόμενο σταθμό μέτρησης, τη δοκιμασία των ευρωεκλογών.

Η ΕΝΟΤΗΤΑ στη δράση πρέπει, καταρχήν, να παρουσιαστεί στο κίνημα και στο δρόμο. Ο ριζοσπαστισμός στις πολιτικές επιλογές πρέπει να θεθεί στη δοκιμασία της κοινής πολιτικής συζήτησης που πρέπει να οργανωθεί με σοβαρότητα και συνέπεια. Στις οργανώσεις που κινούνται στο φάσμα από την ΑΝΤΑΡΣΥΑ μέχρι τη ΛΑΕ και το ΜΕΡΑ25 πέφτει ιδιαίτερο βάρος.

ΟΜΩΣ ΠΡΟΣΟΧΗ και βάρος πρέπει να δοθεί στην έκφραση ανένταχτων αγωνιστριών/ών, όπως και στην εκπροσώπηση ομάδων και συλλογικοτήτων των κινηματικών αντιστάσεων. Τα καθήκοντα θα πρέπει να αφορούν το εδώ και τώρα, την άμεση αντίσταση στην κυβερνητική πολιτική, να διερευνούν -και γι' αυτό να προετοιμάζουν- τους όρους για μια ενωτική παρέμβαση στις ευρωεκλογές, αλλά κυρίως να προσανατολίζονται στην «επόμενη ημέρα», στον κρίσιμο και παρατεταμένο αγώνα της μακράς περιόδου που θα αντιμετωπίσουμε.

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΜΑΣ θα χρειαστεί μια μαζική ριζοσπαστική-αντικαπιταλιστική Αριστερά.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Κλαζομενών 1-3, Τ.Κ. 10440, ΑΘΗΝΑ
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: IRIS ΑΕΒΕ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: Τηλ.: 210-3306286, e-mail: sidaxi@dea.org.gr

Κυκλοφορεί την πρώτη Τετάρτη κάθε μήνα

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ:
Αντώνης Νταβανέλος

ΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΣΗ:
«ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ»
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία

ΓΙΝΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ

- Εξάμηνη 30 ευρώ
- Ετήσια 60 ευρώ
- Εξωτερικού 70 ευρώ
- Μπορείτε να καταθέσετε τη συνδρομή σας στο λογαριασμό 064/754747-11 της Εθνικής Τράπεζας.
- Υπεύθυνος Γρηγόρης Δεμέστιχας, τηλ 6976564624

Χαμηλοί μισθοί- η ακρίβεια στα ύψη Προϋπολογισμός επιπλέον φόρων και ελάχιστων δαπανών

Του Σπύρου Αντωνίου

Επιστροφή στα «ματωμένα» πλεονάσματα με νέα φορο-επιδρομή και λιπότητα στις κοινωνικές δαπάνες, προβλέπει ο προϋπολογισμός του 2024, που αναμένεται να ψηφιστεί λίγο πριν τα Χριστούγεννα. Την ώρα μάλιστα που η ακρίβεια είναι στα ύψη και οι μισθοί παραμένουν καθηλωμένοι, δημιουργώντας μια ασφυκτική συνθήκη για τους εργαζόμενους, τους αυτοαπασχολούμενους και τους συνταξιούχους.

Οι κυβερνητικές θριαμβολογίες περί «ανάπτυξης» και αυξήσεων σε μισθούς και συντάξεις για πρώτη φορά εδώ και χρόνια, προσπαθούν να κρύψουν την αληθινή εικόνα, καθώς φέτος λήγει η τετραετής περίοδος δημοσιονομικής «ευελιξίας» που συνδυάστηκε με πρωτογενή ελλείμματα μέχρι και το 2022. Δείγμα και της γενικότερης στροφής της ΕΕ, σε μια πιο περιοριστική οικονομική πολιτική. Στα βασικά μεγέθη, η αύξηση στο ΑΕΠ (2024) καθορίζεται στο 2,9%, με μόνιμο αστερίσκο μια νέα αναζωπύρωση της διεθνούς καπιταλιστικής κρίσης. Αύξηση που κατά μεγάλο μέρος προκύπτει από την επίδραση του υψηλού πληθωρισμού στο ΑΕΠ.

Τα θετικά νούμερα του προϋπολογισμού στηρίζονται στον συνδυασμό φορολογικών υπερεσόδων και καθήλωσης των κοινωνικού χαρακτήρα δαπανών. Συγκεκριμένα, ο προϋπολογισμός προβλέπει 6,2 δισ. ευρώ παραπάνω φόρους, σε σχέση με όσα προέβλεπε ο προϋπολογισμός του 2023. Οι φόροι που εισπράχθηκαν τελικά σε σχέση με την εκτίμηση στον προϋπολογισμό του 2023 παρουσίασαν υπέρβαση κατά περίπου 5,5 δισ.! Ωστόσο, ούτε λόγος για παροχές, με την κυβέρνηση να διατηρεί την άδικη-έμμεση φορολογία σε βασικά είδη, που έχει τινάξει στον αέρα τους προϋπολογισμούς των νοικοκυριών εξαιτίας της ανεξέλεγκτης ακρίβειας. Η εκτίναξη των εσόδων από τον ΦΠΑ θα αγγίξει τα 24,3 δισ., από 22,1 δισ. φέτος και ενώ από 1/1/2024 προχωρά σε αύξηση του ΦΠΑ στα μη αλκοολούχα ποτά, στα αναψυκτικά και στο ανθρακούχο νερό.

Φοροκαταιγίδα

Οι φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων, θα είναι αυξημένοι κατά 1 δισ. σε σχέση με το 2023, ενώ τα νομικά

πρόσωπα θα πληρώσουν λιγότερα (από 7 δισ. σε 6,7 δισ. ευρώ). Το κενό αυτό επιχειρείται να καλυφθεί από τη νέα φορολογική παρέμβαση για τους αυτοαπασχολούμενους, οι οποίοι μαζί με τους μισθωτούς, επιδοτούν τη μείωση φορολογίας των εταιρικών κερδών. Με τα νέα μέτρα, η κυβέρνηση καταργεί το αφορολόγητο των ελεύθερων επαγγελματιών και επιβάλλει οριζόντιο «τεκμαρτό εισόδημα», που θα ξεκινά από τα 10.920 ευρώ και θα φτάνει μέχρι και τα 14.196 ευρώ, πέρα από την προκαταβολή φόρου και το τέλος επιτηδεύματος (που ακόμα να καταργηθεί). Τα οφέλη ευκατάστατων επαγγελματιών και εταιριών που θα αρπάξουν την πελατεία όσων δεν αντέξουν την πρόσθετη επιβάρυνση, είναι προφανή. Το νέο φορολογικό έκτρωμα αφανίζει τους αυτοαπασχολούμενους και τους μικρούς επαγγελματίες ενώ αφήνει στο απυρόβλητο το μεγάλο κεφάλαιο.

Μια ματιά στα «δώρα» που επιφυλάσσει ο προϋπολογισμός για τον κόσμο της επιχειρηματικότητας, αποδεικνύει ποιοι πραγματικά κερδίζουν από την ταξική πολιτική του Μητσοτάκη. Πέρα από τις μόνιμες φοροαπαλλαγές (αστείοι φόροι μερισμάτων 5%), το 2024 θα φέρει καινούργιες ελαφρύνσεις για τις εταιρείες και του μετόχους: μείωση του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίων από 0,5% σε 0,2%, μείωση κατά 50% του φόρου χρηματιστηριακών συναλλαγών, κατάργηση του φόρου τόκων ομολόγων σε κρατικά και επιχειρηματικά ομόλογα. Το κέρδος των εργοδοτών, μόνο από τη μείωση τριών μονάδων των ασφαλιστικών εισφορών είναι 871 εκ. ευρώ. Υπερδιπλάσιο της αύξησης των συντάξεων, που υπολογίζεται σε 430 εκ. ευρώ συνολικά. Κάπως έτσι η Ελλάδα φτάνει να έχει την 26η χαμηλότερη

φορολογία επιχειρήσεων-ως ποσοστό στο σύνολο των φορολογικών εσόδων-ανάμεσα στις 27 χώρες της ΕΕ.

Δαπάνες

Η αύξηση των μισθών κατά 2,5% το 2024 σε σχέση με το 2023 θα εξαφανιστεί το ερχόμενο έτος δεδομένου ότι ο (επίσημος) πληθωρισμός αναμένεται να είναι 2,6%. Με την ακρίβεια στα είδη διατροφής και όχι μόνο να καλπάζει, μιλάμε για πραγματική μείωση μισθών. Ούτε κουβέντα φυσικά για αναπλήρωση των απωλειών από την πολυετή μνημονιακή λεηλασία των δημοσίων υπαλλήλων. Η ονομαστική αύξηση στις «κουτσουρεμένες» συντάξεις θα είναι μόλις 3%, άρα κι εδώ θα υπάρξει ουσιαστική μείωση. Μάλιστα, σχεδόν ένας στους τρεις συνταξιούχους (περίπου 750.000), που έχουν «προσωπική διαφορά» λόγω του νόμου Κατρούγκαλου-Βρούτση, δεν θα πάρουν αύξηση, παρά μόνο ένα εφάπαξ επίδομα τις γιορτές (100-250 ευρώ). Η κυβέρνηση κοστολογεί την «κοινωνική της ευαισθησία» με μόλις 352 εκατ. ευρώ. Αυτά είναι τα «ψίχουλα» των μποναμάδων για τον Δεκέμβριο 2023, που πέρα από τους χαμηλοσυνταξιούχους περιλαμβάνει τους δικαιούχους του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, του επιδόματος παιδιού, αναπηρικών επιδομάτων κ.α. Συγχρόνως, στα κοινωνικά υπουργεία τα ποσά αυξάνονται οριακά. Στο Υγείας από 5,6 δισ. σε 6 δισ. και στο Παιδείας από 6,4 δισ. σε 6,5 δισ. ευρώ.

Ακρίβεια

Εξαιτίας της ακρίβειας και της υπερφορολόγησης, η ιδιωτική κατανάλωση θα αυξηθεί μόλις 1,3%, ενώ η δημόσια θα μειωθεί 6%. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι ανατιμήσεις προϊόντων με βάση στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ στον τομέα τροφίμων

και ποτών αγγίζουν το 29% κατά μέσο όρο, εφόσον η σύγκριση πραγματοποιηθεί μεταξύ του Ιουνίου του 2021 και του Οκτωβρίου του 2023 (στο 7,7% ο πληθωρισμός των τροφίμων τον Νοέμβριο). Τα στοιχεία αυτά αποτυπώνονται και σε έρευνα της ΓΣΕΕ, σύμφωνα με την οποία 9 στους 10 υποχρεώνονται να μειώσουν την κατανάλωση ακόμα και βασικών ειδών διατροφής.

Η κυβέρνηση επιμένει ότι το φαινόμενο είναι εισαγόμενο, λόγω πολέμων και άλλων παραγόντων, τη στιγμή που επιτρέπει την αισχροκέρδεια στην αγορά, βάζοντας πρόστιμα «χάδια» σε πολυεθνικές ή παίζει με τα «καρτελάκια» και τα «καλάθια» στα σούπερ μάρκετ. Ακόμα και η Κομισιόν παραδέχεται πλέον πως οι ανατιμήσεις των προϊόντων οφείλονται και θα οφείλονται για τα επόμενα δύο χρόνια, κατά το μεγαλύτερο ποσοστό τους, στα εταιρικά κέρδη και λιγότερο στο «κόστος εργασίας, δηλαδή στις αυξήσεις των μισθών (και πολύ λιγότερο στο ενεργειακό κόστος). Σε μια χώρα που τα εταιρικά κέρδη κάνουν πάρτι, θα πρέπει πλέον να μιλάμε για πληθωρισμό φτιαγμένο με «τα χεράκια» των επιχειρήσεων.

Πριν λίγες μέρες δημοσιεύτηκε πανευρωπαϊκή έρευνα της Συνομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Συνδικάτων (ΣΕΣ), στην οποία καταγράφεται μείωση των πραγματικών μισθών κατά 0,2% το 2023 στην Ελλάδα τη στιγμή που τα κέρδη των επιχειρήσεων καταγράφουν εκτίναξη κατά 5,9%, ενισχύοντας την πτώση του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος μέσω της ανόδου του πληθωρισμού. Μέσα στην τριετία 2019-2022 τα κέρδη των επιχειρήσεων αυξήθηκαν κατά 17%. Αυτό είναι το κατά Σκρέκα «οικονομικό θαύμα» που συντελείται στην Ελλάδα. Υψηλή κερδοφορία και ο χαμηλότερος μέσος ετήσιος μισθός στη στην ΕΕ (Statista).

Η ακρίβεια για τα εργατικά στρώματα είναι αποτέλεσμα των χαμηλών μισθών προς όφελος των εταιρικών κερδών. Και αυτή πρέπει να είναι η βασική αιχμή των κινητοποιήσεων των συνδικάτων, ενάντια στην ψήφιση του προϋπολογισμού στις 15/12, που χρειάζεται να κλιμακωθούν με απεργιακές κινητοποιήσεις. Αυξήσεις στους μισθούς, τις συντάξεις και στα κοινωνικά κονδύλια, πάνω από το ύψος του πληθωρισμού. Βαριά φορολογία στο κεφάλαιο και κατάργηση των έμμεσων φόρων. Έλεγχος τιμών στα είδη λαϊκής κατανάλωσης, στη στέγη και στα τιμολόγια της ενέργειας.

Συνάντηση Μητσοτάκη-Ερντογάν

Του Αντώνη Νταβανέλου

Η διαδικασία του ελληνοτουρκικού «διαλόγου» σε κορυφαίο ηγετικό επίπεδο, μέσω της σύγκλισης του Ανώτατου Συμβουλίου Συνεργασίας (ΑΣΣ), δεν είναι κάτι καινούργιο στις σχέσεις των δύο χωρών. Τον Ερντογάν θα συνοδεύει στην επίσκεψή του στην Αθήνα στις 7 Δεκέμβρη μια κουστωδιά με 8 υπουργούς, δεκάδες στρατιωτικούς και διπλωμάτες και κάποιες εκατοντάδες επιχειρηματίες. Η σύνθεση είναι ενδεικτική: Παρά τις δημαγωγίες που προορίζονται για λαϊκή κατανάλωση, οι κυρίαρχες τάξεις και των δύο χωρών γνωρίζουν ότι στις ελληνοτουρκικές σχέσεις υπάρχει «ψητό» και για τις δυο πλευρές.

Το ΑΣΣ συγκροτήθηκε το 1996, μετά την κρίση στα Ίμια όπου πρωτοβουλίες «θερμοκέφαλων» και από τις δύο πλευρές οδήγησαν τις δύο χώρες στα πρόθυρα μιας απολύτως ανεξέλεγκτης και εξαιρετικά επικίνδυνης αναμέτρησης. Έκτοτε συγκλήθηκε αρκετές φορές. Επί κυβερνήσεων Σαμαρά (που σήμερα δημαγωγεί κατά, εν γένει, του ελληνοτουρκικού διαλόγου) συγκλήθηκε δύο φορές. Επί της κυβέρνησης Τσίπρα συγκλήθηκε μία φορά (υπό την εποπτεία του ισχυρού πρέσβη των ΗΠΑ, Τζέφρι Πάιατ), ενώ η διαδικασία διακόπηκε το 2016 (επί των ημερών του υπ. Εξ. Νίκου Κοτζιά, της «πατριωτικής Αριστεράς», αλλά και στενού συνεργάτη του Τζ. Πάιατ...).

Το υπόβαθρο ήταν η επιδείνωση των σχέσεων των δύο χωρών, μέσα σε ένα περιβάλλον διεθνούς αστάθειας και μεγάλων αλλαγών «ισχύος» και διεκδίκησης επιρροής ειδικότερα στην περιοχή.

Στην αυγή της εποχής της «στρατηγικής των υδρογονανθράκων», που συμπύκνωναν τα μεγαλόπνοα σχέδια για τον αγωγό East Med (που σύντομα αποδείχθηκαν ανεφάρμοστα), οι παραδοσιακές αντιθέσεις σχετικά με το εύρος των χωρικών υδάτων και την υφαλοκρηπίδα, οδηγήθηκαν σε παροξυσμό μέσω των διεκδικήσεων για μεγιστοποίηση των ΑΟΖ και τη «στρατηγική» υπεροχή στην Ανατολική Μεσόγειο.

Μετά το αποτυχημένο πραξικόπημα του 2016, η κυβέρνηση Ερντογάν (που από την αρχή της είχε δείξει δυναμική «πολυδιάστατης» εξωτερικής πολιτικής) δεν δίστασε να βαθύνει τις ρωγμές στις σχέσεις της Τουρκίας με τον ευρωπαϊαντισμό. Η μεγάλη αμερικανική βάση στο Ιντσιρλίκ τέθηκε σε καθεστώς αυστηρής εποπτείας και

ο τουρκικός εναέριος και θαλάσσιος χώρος «ουδετεροποιήθηκε» ως προς τις νατοϊκές δραστηριότητες. Παρά τις εδώ μπουρδολογίες του καθεστωτικού Τύπου, η ΕΕ πάγωσε στο χρόνο όλες τις διαδικασίες ευρωτουρκικών σχέσεων, δείχνοντας καθαρά ότι η αρχική στρατηγική επιλογή του Ερντογάν για ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ, απορρίπτεται σταθερά από τη Γερμανία και τη Γαλλία (για λόγους που, πέρα από στρατηγικές επιλογές στις διεθνείς σχέσεις, περιλαμβάνουν τη ρατσιστική αντιμετώπιση των 11 εκατομμυρίων Τούρκων εργατών που ζουν στην Ευρώπη).

Τα κενά που δημιουργούσε η κρίση των σχέσεων μεταξύ της Τουρκίας του Ερντογάν και του ευρωατλαντισμού επιχειρήθηκε να καλυφθούν με τη στρατιωτική και διπλωματική αναβάθμιση των σχέσεων με το ελληνικό κράτος, που μετατράπηκε στο βασικό στήριγμα του Νατοϊκού «τόξου» στην περιοχή. Οι ΗΠΑ μετέφεραν τη δύναμη του Ιντσιρλίκ στη Σούδα και έχτισαν την Αλεξανδρούπολη ως πύλη εισόδου των νατοϊκών δυνάμεων στο διάδρομο προς την Ουκρανία, παρακάμπτοντας τη στρατηγική σημασία των Στενών. Η ΕΕ, μέσω του ελληνογαλλικού πολεμικού συμφώνου, δήλωσε ότι δεν θα διστάσει να εγγυηθεί στρατιωτικά τα «ευρωπαϊκά σύνορα» στην ελληνοτουρκική γραμμή.

Οι «άξονες» με πρωταγωνιστικό ρόλο του Ισραήλ και υποστήριξη από τη δικτατορία του Σίσι στην Αίγυπτο, έδειξαν τις νέες διπλωματικο-στρατιωτικές πραγματικότητες.

Σε αυτή τη βάση ανταποκρίνονταν τα κολοσσιαία εξοπλιστικά προγράμματα των ελληνικών κυβερνήσεων. Είναι κοινό μυστικό στο διεθνή Τύπο, ότι τα προγράμματα των F-16 Viper, των Rafal, των Μπελχάρα κλπ ανέτρεψαν το στρατιωτικό πλεονέκτημα του ογκοδέστερου τουρκικού στρατού στην περιοχή. Μέσα στο 2024 θα αρχίσει να «τρέχει» πρακτικά (με την οικοδόμηση των υποδομών, την εκπαίδευση των πιλότων, τις προμήθειες των συνοδευτικών ηλεκτρονικών συστημάτων κ.ο.κ.) το πρόγραμμα προμήθειας των 20 + 4 F35 που έχει εγκριθεί από τις ΗΠΑ. Το κόστος των F35 θα ξεπεράσει τα 4 δισ. ευρώ, που προστίθενται στα προηγούμενα 11 δισ. ευρώ των εξοπλισμών επί Μητσοτάκη. Και σχεδόν καθημερινά προστίθενται νέα εξοπλιστικά προγράμματα και εγκρίνονται νέες πολεμικές δαπάνες: αντι-υποβρυχιακά υπερσύγχρονα επιθετικά ελικόπτερα Romeo, πυραυλικά συστήματα Spike στα νησιά κ.ο.κ.

Όμως η πραγματικότητα αποδείχθηκε πιο σύνθετη από τους υπολογισμούς των πολεμοκάπηλων που

Από τη σκοπιά της εργατικής τάξης και των λαϊκών δυνάμεων, ο ανταγωνισμός στο Αιγαίο συσσωρεύει κόστος και κινδύνους. Η συνέχεια των εξοπλιστικών δαπανών κάνει αδύνατη την ανατροπή της λιτότητας (οι εξοπλισμοί Μητσοτάκη κόστισαν περισσότερο από το «ακριβότερο» των τριών μνημονίων). Ο εγκλωβισμός στην εξορμητική στρατηγική μετατρέπει σε ανέκδοτο κάθε υπόσχεση για «πράσινη» στροφή.

ήλπιζαν ότι θα επιβάλουν «λύσεις» στα ζητήματα του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού με τη μέθοδο των τετελεσμένων, στηριγμένοι στην απόλυτη ενσωμάτωση στον ευρωατλαντισμό και στους εξοπλισμούς.

Win-win συνεννοήσεις

Η αστάθεια στην περιοχή έχει ξεφύγει από κάθε όριο προβλεψιμότητας. Ο συνεχιζόμενος πόλεμος στην Ουκρανία και κυρίως ο πόλεμος του Ισραήλ κατά των Παλαιστινίων, υπενθυμίζουν στο NATO και στη Δύση τη γεωγραφική και πληθυσμιακή σημασία της Τουρκίας. Η πίεση για επιστροφή στην προτεραιότητα της διπλωματίας είναι ουσιαστική και εκδηλώνεται και στις δύο όχθες του Αιγαίου: δεν είναι τυχαίο ότι στο τελευταίο δεκάμηνο, τόσο στον αέρα όσο και στη θάλασσα, έχει επιβληθεί μορατόριουμ και έχουν σταματήσει οι «συνήθειες» εκατέρωθεν προκλήσεις.

Το κίνητρο δεν είναι μόνο το γεωπολιτικό ζήτημα. Οι κυρίαρχες τάξεις και στις δυο χώρες μυρίζονται και ανιχνεύουν πιθανότητες κερδών μέσω της συνεργασίας, σε αντίθεση με τη χυδαία πατριδοκάπηλη δημαγωγία που έχουν συστηματικά καλλιεργήσει.

Οι «αγορές» έχουν κηρύξει το σχέδιο East Med άγονο και ανώφελο. Προκρίνουν τη θαλάσσια οδό μεταφοράς φυσικού αερίου από την Ανατολική Μεσόγειο προς τις ευρωπαϊκές χώρες. Αυτό σημαίνει κολοσσιαίες επενδύσεις για σταθμούς υγροποίησης-μεταφόρτωσης φυσικού αερίου στις δυτικές ακτές της Αιγύπτου, στην Κύπρο, στην Κρήτη και -τελικά- στην Αλεξανδρούπολη και στην Ηγουμενίτσα. Σημαίνει τη δέσμευση πολλών υπερσύγχρονων δεξαμενόπλοιων που θα αναλάβουν αυτή τη μεταφορά. Και αυτά τα σχέδια δεν μπορούν να προχωρήσουν αν στην Ανατολική Μεσόγειο δεν αποκατασταθεί καθεστώς ελάχιστης σταθερότητας και ασφάλειας.

Η Κίνα και η Ινδία πιέζουν για ασφαλή οδό μεταφοράς εμπορευμάτων τους προς την Ευρώπη. Η χερσαία οδός προϋποθέτει τουρκο-ελληνική συνεννόηση. Δεν είναι τυχαίο ότι στην ατζέντα του ΑΣΣ της 7ης Δεκεμβρίου παρεισφρέουν κάτι «λεπτομέρειες» όπως η πιθανότητα συμφωνίας για άνοιγμα ασφαλούς πύλης στα ελληνοτουρκικά σύνορα αποκλειστικά για νταλικές μεταφορές κοντέινερ.

Όμως «ενδιαφέρον» υπάρχει και σε διμερές επίπεδο, μεταξύ των δύο κυ-

Η ριζοσπαστική/αντικαπιταλιστική δοκιμασία της περιόδου

Του Αντώνη Νταβανέλου

Η ριζοσπαστική/αντικαπιταλιστική Αριστερά στην Ελλάδα διατηρεί σημαντικές κινηματικές δυνάμεις. Όμως στο κεντρικό πολιτικό πεδίο (και κατά συνέπεια στις εκλογικές δοκιμασίες) δεν έχει κατορθώσει να ξεπεράσει το «φράγμα» της απλής καταγραφής της ύπαρξής της.

Στις πρόσφατες αυτοδιοικητικές εκλογές (και ειδικά στις δημοτικές της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης και κάποιων άλλων Δήμων όπου έχει προϊστορία ενωτικής-μαζικής δράσης) πέτυχε ένα βήμα ανόδου, από την καταγραφή στην πολιτική παρουσία. Ποσοστά της τάξης του 5-6% δείχνουν τη σχέση με ένα υπαρκτό ακροατήριο, που μπορεί να αποτελέσει τη βάση για μια ανοδική συνέχεια.

Όμως αυτό θα κριθεί σε μια νέα κατάσταση, μια περίοδο απαιτητική πολιτικά, με πρώτο σταθμό τις επερχόμενες ευρωεκλογές. Η κυβέρνηση Μητσοτάκη ήδη δείχνει τα δόντια της με το μπράζ των «μεταρρυθμιστικών» νομοσχεδίων που περνάει καλπάζοντας στη Βουλή. Είναι κοινό μυστικό ότι το 2024 σηματοδοτεί ένα ορόσημο νέας κρισιακής δοκιμασίας για τους καπιταλιστές, που θα μεταφραστεί σε ακραία κλιμάκωση της κυβερνητικής επιθετικότητας. Μετά τις ευρωεκλογές θα ζήσουμε μια ουσιαστική αναμέτρηση, όπου θα κριθούν βασικά σημεία του κοινωνικού συσχετισμού δύναμης στην Ελλάδα.

Σε αυτή την πορεία θα χρειαστούν κάποιες βασικές τακτικές εκτιμήσεις απέναντι στις αλλαγές που δρομολόγησε ο εκλογικός κύκλος του 2023.

Η τελική κρίση του ΣΥΡΙΖΑ

Η εκλογή του Στέφανου Κασσελάκη σηματοδότησε το τέλος του ΣΥΡΙΖΑ, όπως ακόμα αυτός αυτοπροσδιοριζόταν, ως ένα κόμμα μιας κάποιας εκδοχής της «ριζοσπαστικής Αριστεράς». Ήταν μια βίαια οριστική στροφή χωρίς προσχήματα, προς το πολιτικό «Κέντρο». Μια στροφή που παρουσιάζεται ως η, τάχα, αναντικατάστατη προϋπόθεση για να ηττηθεί εκλογικά ο Μητσοτάκης.

Η αποφασιστική προεργασία για αυτήν τη συντηρητική στροφή έγινε επί Τσίπρα. Η νεοφιλελεύθερη πολιτική της κυβέρνησης 2015-2019, ο βαθιά μνημονιακός χαρακτήρας της συμφωνίας του 2018 με τους δανειστές (που ονομάστηκε θρασυτάτα έξοδος από τα μνημόνια), η «λαϊκιστική»-εκλογοκεντρική αντιπολίτευση απέναντι στον Μητσοτάκη στα χρόνια

2019-23, η διάλυση κάθε οργανωμένης/δομημένης κομματικής λειτουργίας και η εμπέδωση του ακραίου, απωθητικού και τελικά πολιτικά αδύναμου αρχηγισμού, ήταν μεγάλα βήματα προς το μοντέλο του Μακρόν στη Γαλλία ή του Δημοκρατικού Κόμματος στις ΗΠΑ. Ο αρχιτέκτονας του «φαινομένου Κασσελάκης» είναι ο Αλέξης Τσίπρας. Με αυτή την έννοια, ο Τσίπρας δεν αποτελεί πλέον «εφεδρεία» για μια ανασυγκρότηση του ΣΥΡΙΖΑ, όταν θα καταγραφεί η κατάρρευση του Κασσελάκη. Νομίζει ότι αποτελεί εφεδρεία μιας ευρύτερης κεντρώας-σοσιαλδημοκρατικής (;) «ανασύνθεσης», πιθανότατα αμέσως μετά τις ευρωεκλογές, αλλά υποτιμά το γεγονός ότι η κατάρρευση του Κασσελάκη θα επιφέρει αναπόφευκτα και την υποβάθμιση της μετοχής-Τσίπρας.

Η πραγματική πολιτική του Κασσελάκη -που στηρίζεται στην αποδαιμονοποίηση του κεφαλαίου, στη δαιμονοποίηση της ταξικής πάλης και την χωρίς προσχήματα ευθυγράμμιση με τον ευρωατλαντισμό- οδηγεί στη μεγαλύτερη συρρίκνωση του ΣΥΡΙΖΑ. Το ερώτημα που αντιμετωπίζει πλέον δεν είναι, ασφαλώς, το εάν θα νικήσει τον Μητσοτάκη, αλλά το εάν θα διατηρήσει την ζη θέση κάτω από την κλιμακούμενη πίεση του ΚΚΕ. Οι δημοσκοπήσεις υπενθυμίζουν ότι ο κόσμος του ΣΥΡΙΖΑ, αποσύροντας μαζικά την εμπιστοσύνη του, στέλνει «μήνυμα» ότι θα επιμεινεί στο να εναποθέσει τις ελπίδες -και την ψήφο του- προς την Αριστερά. Προσέξτε τις «προτεραιότητες» στην πολιτική Κασσελάκη (φορολογική δικαιοσύνη-καθημερινότητα-ασφάλεια-στενγαστική πολιτική). Από αυτές απουσιάζουν οι μισθοί και οι συντάξεις, η ελαστικοποίηση της εργασίας, οι ιδιωτικοποιήσεις, οι εξοπλισμοί, οι βάσεις κ.ο.κ. Αυτή η πολιτική είναι καταδικασμένη να συντριβεί.

Με αυτή την έννοια, οι οργανωμένες αποχωρήσεις από τον ΣΥΡΙΖΑ θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές πολιτικές δυνατότητες και ειδικό βάρος.

Δυστυχώς οι πολιτικές επιλογές τους υπονομεύουν μια τέτοια προοπτική.

Διάλεξαν να αναβαθμίσουν την αναφορά στην παράδοση της «ανανεωτικής» Αριστεράς, ξεχνώντας το πού είχε οδηγήσει αυτή η παράδοση στα τέλη του 20ού αιώνα, και το πώς το «ιδρυτικό γεγονός» του ΣΥΡΙΖΑ στηρίχθηκε στο κάλεσμα για στροφή στη «ριζοσπαστική Αριστερά», μέσω του διεθνούς κινήματος ενάντια στη νεοφιλελεύθερη-καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση, στις μέρες του Φόρουμ, της Γένοβας και της Φλωρεντίας.

Ακόμα χειρότερα διάλεξαν να υιοθετήσουν την υπεράσπιση του «κυβερνητικού έργου» του 2015-19, τη στροφή προς

το «ανοιχτό κόμμα» και τη συνολική «παρακαταθήκη του Αλέξη Τσίπρα». Οδηγούν έτσι τον πολιτικό κύκλο τους στην παράλογη θέση να επιχειρούν να συγκρουστούν με την πολιτική Κασσελάκη, αρνούμενοι να απορρίψουν τις ιδέες και τις πρακτικές που έθρεψαν και ολοκλήρωσαν τον εκφυλισμό του ΣΥΡΙΖΑ προς την ηγεσία Κασσελάκη.

Με αυτές τις επιλογές, τόσο η «Ομπρέλα», όσο και οι «6+6» υπονομεύουν καίρια κάθε πιθανότητα σχέσης με πρωτοβουλίες ευρύτερης ανασυγκρότησης. Υπονομεύουν επίσης τις όποιες δυνατότητες να εκφράσουν πολιτικά/εκλογικά τον κόσμο που αντιδρά στον Κασσελάκη ξεκινώντας μέσα από τις γραμμές του ΣΥΡΙΖΑ. Η αριστερή αντιπολίτευση του 2015, αρχικά η Αριστερή Πλατφόρμα και στη συνέχεια η ΛΑΕ, αντιμετώπιζε έναν «αντικειμενικό» φραγμό: το δικαίωμα της αμφιβολίας στη λαϊκή ετυμηγορία για την

σκέπη στις απαντήσεις που έδωσε (ή δεν έδωσε...) ο Γ. Βαρουφάκης κατά την περίοδο της προεκλογικής σύγκρουσης. Ο λόγος που το θυμόμαστε και το υπενθυμίζουμε, είναι ότι αυτή η αδυναμία μπορεί και σήμερα να αναπαραχθεί.

Το γενικό πλαίσιο ερμηνείας της εποχής, η ονομασία των αντιπάλων που αντιμετωπίζουμε, έχει πάντα ιδιαίτερη σημασία για τα εγχειρήματα της ριζοσπαστικής Αριστεράς. Μιλώντας για τον καπιταλισμό στην εποχή του ιμπεριαλισμού, υποχρεωνόμαστε να «δείχνουμε με το δάχτυλο» τον ντόπιο αστική τάξη, το NATO και την ΕΕ, αλλά και να αναγνωρίζουμε το συγκεκριμένο κοινωνικό υποκείμενο -την εργατική τάξη και τους λαϊκούς συμμάχους της- που μπορεί να αναλάβει την εναλλακτική: το σοσιαλισμό. Στη θέση αυτών των ακρογωνιαίων αναφορών, δεν είναι δυνατόν να μπουν αβασάνιστα κάποιες «νέες ιδέες». Τι πε-

Αυτό το «φάσμα», από την ΑΝΤΑΡΣΥΑ ως τη ΛΑΕ και το ΜΕΡΑ25, μπορεί να διεκδικήσει την επιστροφή στην πολιτική ενός κόσμου που έχει βυθιστεί στην εξατομικοποίηση της αποχής, μπορεί να διεκδικήσει κόσμο που «απελευθερώνει» η κρίση του ΣΥΡΙΖΑ και δεν πρέπει να αφεθεί να χαθεί στην απογοήτευση.

κωλοτούμπα, λειτουργούσε υπέρ του Αλέξη Τσίπρα και της τότε πλειοψηφίας του ΣΥΡΙΖΑ. Σήμερα αυτός ο παράγοντας έχει αντιστραφεί: η λαϊκή ετυμηγορία έχει εκδοθεί για τα πεπραγμένα του ΣΥΡΙΖΑ, με την απόσυρση περισσότερων του 1,3 εκατ. ψήφων από την κάλπη του 2023 σε σύγκριση με την κάλπη του 2015. Έτσι το ξανακέρδισμα της εμπιστοσύνης αυτού του κόσμου, όπως και το κέρδισμα της εμπιστοσύνης της πλειοψηφίας των μελών του ΣΥΡΙΖΑ, έχει πλέον περισσότερες πολιτικές προϋποθέσεις από αυτές που προτίθενται να καλύψουν η «Ομπρέλα» και οι «6+6».

Έξω από το μαντρί

Το Μάη του 2023, οι δημοσκοπήσεις έδειχναν ότι το ΜΕΡΑ25 θα περνούσε με άνεση το όριο-λεπίδι του 3%. Παρά την ενίσχυσή του από τις δυνάμεις της ΛΑΕ, μέσω της ίδρυσης της Συμμαχίας για τη Ρήξη, τελικά το ΜΕΡΑ25 απέτυχε να μπει στη Βουλή.

Η ερμηνεία αυτής της αποτυχίας βρι-

ρίπου είναι η «τεχνοφειδωδάρχια»; Ποια είναι τα βασικά κοινωνικά στηρίγματά της και ποια κοινωνική δύναμη μπορεί να την ανατρέψει; Είναι ο «προοδευτισμός» (και ως φορέας του, μια «προοδευτική διεθνής») μια εναλλακτική στο σοσιαλισμό και στη διεκδίκηση της απελευθέρωσης από την εκμετάλλευση και την καταπίεση μέσω της εργατικής εξουσίας; Υπάρχει κάτι στις πρόσφατες κοινωνικο-οικονομικές εξελίξεις που να μπορούμε να εκτιμήσουμε ότι «σκότωσε τον καπιταλισμό»; Υπενθυμίζουμε ότι το cloud δεν είναι ένας «αιθέρας»: Πατάει σε εκατομμύρια χιλιόμετρα οπτικών ινών και καλωδίων, σε γιγάντια εργοστάσια και εργοτάξια, σε θηριώδη εργασία εκατοντάδων εκατομμυρίων εργατών και εργαζομένων υπαλλήλων και τεχνικών, κάτω από τον έλεγχο και την απόλυτη εξουσία «μιας χούφτας καπιταλιστών» που συσσωρεύουν αμύθητα κέρδη και κτηνώδη δύναμη. Τα κέρδη της Amazon δεν τα εξααφαιρίζει κάποιος «αλγόριθμος» αλλά η μισθωτή εργασία στα κάτεργα των αποθηκών και

Σοσιαλιστική Αριστερά μέχρι τις ευρωεκλογές

των κόμβων στα δίκτυά της. Και πρόσφατα αποδείχθηκε ότι αυτός ο καπιταλιστικός γίγαντας δεν είναι αμόλυπτος από το μικρόβιο της εργατικής/απεργιακής δράσης. Με αυτές τις επισημάνσεις δεν υπερασπίζουμε έναν συντηρητισμό στην ανάλυση του σύγχρονου καπιταλισμού, αλλά τη σταθερή γείωση στη συνέχεια του μαζικού κινήματος για τη σοσιαλιστική απελευθέρωση. Που μεταξύ άλλων θα εμπόδιζε το λάθος να προβληθεί ξαφνικά και ξεκάρφωτα η ιδέα για ένα ηλεκτρονικό νόμισμα (ιδέα ήδη πλειοψηφική στις τράπεζες στη Φρανκφούρτη) ως μια μέθοδος που μας επιτρέπει να ελέγξουμε ή και να «κάψουμε» τις τράπεζες...

Το ΜΕΡΑ25 έχει δώσει στη δημοσιότητα τα «10 σημεία διαλόγου» όπου βάζει τις προτάσεις του για ενότητα δράσης, συμπεριλαμβανομένης της εκλογικής συνεργασίας. Πρόκειται για 10 κατηγορίες θεμάτων, όπως θα μπορούσε να αρθρώνεται ένα κυβερνητικό πρόγραμμα. Και εδώ πάλι υπεισέρχονται κάποιες «νέες ιδέες» -όπως τα «συνεταιριστικά-εταιρικά σχήματα νέου τύπου» («1 μετοχή=1 εργαζόμενος=1 ψήφος») ως εργαλεία προς την κατάκτηση μιας κάποιας «εργασιακής δημοκρατίας».

Αυτές οι «νέες ιδέες» υπολείπονται σε ακρίβεια και σαφήνεια των παραδοσιακών μεταβατικών συνθημάτων του εργατικού κινήματος: σαφής και διατυπωμένη αντίθεση στις ιδιωτικοποιήσεις, διεκδίκηση της επανάκτησης σε δημόσιο έλεγχο των ιδιωτικοποιημένων μεγάλων επιχειρήσεων και οργανισμών, διεκδίκηση και πάλη για την ανάπτυξη των μορφών του εργατικού ελέγχου.

Στην παρούσα περίοδο δεν χρειαζό-

μαστε ένα κυβερνητικό πρόγραμμα ή ένα υποκατάστατό του. Χρειαζόμαστε ένα σαφές και συγκεκριμένο μεταβατικό πρόγραμμα πάλης (που θα ενοποιεί δυνάμεις της ριζοσπαστικής Αριστεράς και θα απευθύνεται στον κόσμο με στόχο να τον κινητοποιεί). Χρειαζόμαστε επίσης μια καθαρή αντικαπιταλιστική στρατηγική, που θα «δεσμεύει» τις τακτικές μας στον ορίζοντα της σοσιαλιστικής απελευθέρωσης. Και για όλα αυτά χρειαζόμαστε μια ανοιχτή και έντιμη δημόσια πολιτική συζήτηση που θα πρέπει να ξεδιπλωθεί έγκαιρα.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι στις ευρωεκλογές θα αποτελεί κομβικό ζήτημα η γραμμή σχετικά με την ΕΕ. Από έναντι στη σκληρή νεοφιλελεύθερη πολιτική της Κομισιόν και όλων των ευρωηγέσιων υπάρχει, ασφαλώς, η ανάγκη να ξεδιπλωθούν συγκεκριμένοι αμυντικοί αγώνες και διεκδικήσεις μεταρρυθμίσεων προς άμεσο όφελος των εργατικών και λαϊκών μαζών. Όμως η πολιτική εμπειρία πολλών δεκαετιών υποδεικνύει ότι το «οικοδόμημα» της ΕΕ και της Ευρωζώνης δεν είναι δυνατόν να αυτό-ρυθμιστεί με την κατάκτηση «αριστερής» πλειοψηφίας μέσα στους ενωσιακούς θεσμούς, ούτε να αντιμετωπιστεί συνολικά με τις μεθόδους της μεταρρυθμισμού. Η στρατηγική της ρήξης/ανατροπής είναι απαραίτητη. Και αυτό δεν αποτελεί μόνο ένα ταυτοτικό στοιχείο όλων των πραγματικά ριζοσπαστικών δυνάμεων στην Ευρώπη σήμερα, δεν είναι μόνο ένα κρίσιμο ιδεολογικό χαρακτηριστικό: είναι αναγκαίος γνώμονας, αναγκαίος οδηγός στην τακτική και για την περίοδο των αμυντικών μεταρρυθμίσεων εντός της ΕΕ και ενάντια στην

πολιτική της. Και στις μέρες που ζούμε, η ρατσιστική-φιλοπόλεμη και φιλομilitarιστική «στροφή» της ΕΕ κάνει αναγκαία τη σύνδεση αυτής της πάλης με την άλλη μεγάλη πολιτική αιχμή: την πάλη ενάντια στο ΝΑΤΟ, τις βάσεις, τους εξοπλισμούς, τους αντιδραστικούς «άξονες» στρατιωτικοδιπλωματικών συμμαχιών κλπ.

Είναι αλήθεια ότι το ΜΕΡΑ25 έχει κάνει μια ριζοσπαστική προγραμματική στροφή σε σημαντικά θέματα όπως η απόρριψη της εξορκτικής στρατηγικής, η καταγγελία των «αξόνων» με το Ισραήλ και την Αίγυπτο, τα ζητήματα του ρατσισμού και του σεξισμού, τα ζητήματα των δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών κ.ο.κ. Είναι επίσης αλήθεια ότι μαζί του βαδίζει ένας αριθμός στελεχών που έχει αντιμετωπίσει θετικά τη δοκιμασία του 2015 στο ΣΥΡΙΖΑ. Όμως μια εκλογική συμμαχία μαζί του, όπως και μια συστημική πολιτική συμμαχία μακρού χρόνου, έχει ως προϋπόθεση την καλύτερη συγκρότηση των δυνάμεων της οργανωμένης ριζοσπαστικής/αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. Αυτό το «αντίβαρο» είναι για εμάς μια αναντικατάστατη πολιτική προϋπόθεση.

Σε αυτή την «περιοχή» η εικόνα δεν είναι καλή.

Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ βρίσκεται σε προφανή πολιτική κρίση. Οι επιδόσεις της στις εκλογές του Μάη/Ιουνίου 2023 απέδειξαν μια περιορισμένη κι ευάλωτη σχέση με το ευρύτερο ακροατήριο ακόμα και της ριζοσπαστικής/αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. Μετά από πολλά χρόνια κοινής μετωπικής συνύπαρξης, η ΑΝΤΑΡΣΥΑ όχι μόνο δεν έχει κατορθώσει να πετύχει μια ενοποίηση σε ανώτερο επίπεδο, αλλά

αντίθετα σήμερα παρουσιάζει όλο και πιο σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των βασικών συνιστωσών της.

Αυτός ο απολογισμός δεν είναι δυνατόν να ξεπεραστεί ούτε μέσα από μια σκλήρυνση του φετιχισμού των «πλαισίων» (των, τάχα, προγραμματικών συμφωνιών που ζυγίζουν όσο το χαρτί που χρειάζονται για να γραφούν), ούτε μέσα από μια ενίσχυση του βερμπαλισμού και της τεχνητής υπερ-αισιοδοξίας του τύπου «ήρθε η ώρα να τους ανατρέψουμε».

Η μεγαλύτερη απήχηση των ενωτικών παρεμβάσεων στις δημοτικές εκλογές δείχνει την ανάγκη για νέα ξεκινήματα.

Σε αυτή την προσπάθεια σημαντικό ρόλος πέφτει στις πλάτες οργανώσεων που, στο προηγούμενο διάστημα, απέδειξαν μια μεγαλύτερη δυνατότητα για συνεργασίες (Αναμέτρηση, Κ-Σχέδιο/ΑΡΑΝ, ΔΕΑ, ΑΠΟ, Ξεκίνημα κ.ά.). Η τακτική δεν μπορεί να ξεκινά από τα κεραμίδια προς τα θεμέλια: πρέπει άμεσα να συγκροτηθεί και να παρουσιαστεί ένας «πόλος» κοινής δράσης από τα κάτω, στα κινήματα και στο δρόμο. Πρέπει άμεσα να ξεκινήσει μια διαδικασία δημόσιας πολιτικής συζήτησης, με αντικείμενο το αναγκαίο μεταβατικό πρόγραμμα και τις στρατηγικές συντεταγμένες μιας ενωτικής πορείας της ριζοσπαστικής/αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. Πρέπει σε αυτό το σχέδιο να διεκδικηθεί η συμμετοχή, και γι' αυτό να ανατεθεί ρόλος, σε σημαντικό αριθμό ανέταχτων αγωνιστών-στρών και κινηματικών ομάδων, συσπειρώσεων κλπ.

Αυτή η προσπάθεια, ασφαλώς, δεν πρέπει να είναι περίκλειστη. Απευθύνεται σε όλο το φάσμα, από την ΑΝΤΑΡΣΥΑ ως τη ΛΑΕ και το ΜΕΡΑ25. Αυτό το «φάσμα» μπορεί να διεκδικήσει την επιστροφή στην πολιτική ενός κόσμου που έχει βυθιστεί στην εξατομικοποίηση της αποχής, μπορεί να διεκδικήσει κόσμο που «απελευθερώνει» η κρίση του ΣΥΡΙΖΑ και δεν πρέπει να αφεθεί να χαθεί στην απογοήτευση.

Προφανές σημείο μέτρησης είναι η παρέμβαση στις ευρωεκλογές, με το μάτι και την προσοχή στην επόμενη μέρα. Εξίσου προφανές είναι ότι οι δυσκολίες συγκρότησης είναι μεγάλες και ο διαθέσιμος χρόνος είναι περιορισμένος.

Η γνώμη μας είναι ότι η προσπάθεια πρέπει να ξεκινήσει άμεσα. Αν δεν γίνει εφικτή μια ενωτική και αποτελεσματική αντιμετώπιση των ευρωεκλογών, θα μείνει μια σοβαρή παρακαταθήκη και υποδομή για την επόμενη ημέρα. Για την ώρα που ο κόσμος μας θα έχει να αντιμετωπίσει μια στρατηγική κλιμάκωση της επίθεσης της κυβέρνησης Μητσοτάκη.

Άνοδος και πτώση του ΣΥΡΙΖΑ: ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ

Ολόκληρο
στο RProject.gr

Του Γιώργου Σαπουνά

Σχεδόν δυό δεκαετίες πέρασαν από την ίδρυση του ΣΥΡΙΖΑ. [...]

Στον ΣΥΡΙΖΑ συνέπεσε να "προσφέρει" η Ιστορία την μέγιστη επίδοση απ' όλα τα αντίστοιχα "πλατιά κόμματα" της ριζοσπαστικής αριστεράς που συγκροτήθηκαν πανευρωπαϊκά στην ίδια περίοδο. Έφτασε στην κυβέρνηση χωρίς να αποτελεί (ακόμη και ως δικαιολογία) το αναγκαίο συμπλήρωμα της σοσιαλδημοκρατίας/ κεντροαριστεράς. Η εικόνα (και όχι μόνο) του κόμματος προσωποποιήθηκε στον πρόεδρό του και πρωθυπουργό Α. Τσίπρα. Η άνοδος και η πτώση. Παρότι στην πραγματικότητα του ανήκει πολύ περισσότερο η πτώση παρά η άνοδος. [...]

Τον Αύγουστο του 2015 καταρρέει οριστικά ο ΣΥΡΙΖΑ που θα "έσχιζε τα μνημόνια", το σύνθημα χωρίς το οποίο δεν θα γινόταν ποτέ κυβέρνηση. Η τελευταία μάχη, του δημοψηφίσματος, η οποία δόθηκε από ευρύτατο τμήμα της ριζοσπαστικής και αντικαπιταλιστικής αριστεράς και σίγουρα την συντριπτική πλειοψηφία των αριστερών ανθρώπων ανεξάρτητα "κομματικής γραμμής", έκλεισε με το γνωστό τρόπο και μαζί της ολοκληρώθηκε ένας ορισμένος κύκλος, με ευρύτατη πανευρωπαϊκή και διεθνή αντανάκλαση, ο κύκλος των προσπαθειών για "κυβέρνηση της αριστεράς" από ένα "πλάτι κόμμα" της ριζοσπαστικής αριστεράς. [...]

Το μεγαλύτερο μέρος του αριστερού, ριζοσπαστικού δυναμικού του ΣΥΡΙΖΑ, αυτό που ουσιαστικά είχε οικοδομήσει και υποστήριζε την ριζοσπαστική του ταυτότητα προς την κοινωνία, προερχόμενο από διάφορες και διαφορετικές τάσεις, αποχώρησε από το κόμμα. Την στιγμή εκείνη χαραχτήκε μια "διαχωριστική γραμμή" μέσα στην αριστερά (πέρα των πιο "στενών", ήδη υπαρχόντων) που όριζε το τρίτο μνημόνιο.

Η κοινωνία ωστόσο αντιμετώπισε την αλλαγή πλαισίου με μεγαλύτερο "κυνισμό" απ' ό,τι η αριστερά. Αποδέχτηκε την ήττα και συνέχισε να ψηφίζει το "αριστερό κόμμα" (που διεκδικούσε την κυβέρνηση έναντι της ΝΔ) μέσα στο νέο πλέον, μνημονιακό πλαίσιο. Η στρατηγική ήττα του πολιτικού οργανισμού χρειάστηκαν οκτώ χρόνια για να γίνει εκλογική συντριβή.

Ο Κασσελάκης και οι διασπάσεις

Η εμφάνιση του Κασσελάκη δεν άλλαξε την πορεία των πραγμάτων στο ΣΥΡΙΖΑ παρά μόνο την επιτάχυνε. Πέρα από τον, τουλάχιστον πρωτότυπο, τρόπο με τον οποίο ανέλαβε την προεδρία του κόμματος, αποτελεί "παιδί" της "γραμμής Τσίπρα" και μία ορισμένη συνέχεια του τόσο στην πολιτική στόχευση, την ηγεμονία και κατίσχυση στον πόλο του "σοσιαλφιλελευθερισμού" όσο και στο "κόμμα", στην κατεύθυνση εκλογικού μηχανισμού και σώματος εκλεκτόρων. Οι συνδέσεις με το αμερικάνικο μοντέλο του "δημοκρατικού κόμματος" δεν αφορούν τόσο τον Κασσελάκη και την προέλευση του όσο την ίδια την διαδικα-

ταφέρει ακόμη να συγκροτήσουν την πολιτική τους ταυτότητα και την ξεκάθαρη διαχωριστική τους από το ΣΥΡΙΖΑ Κασσελάκη. Εντούτοις δεν ισχύει το ίδιο για τον αριστερό κόσμο που εγκαταλείπει το ΣΥΡΙΖΑ, μέλη και ψηφοφόροι, που καταφάνως διαχωρίζονται από την πολιτική προοπτική του ΣΥΡΙΖΑ Κασσελάκη αναγνωρίζοντας την "αποαριστεροποίηση" καθώς δεν μπορούν να θεωρηθούν "πολιτικό ρεύμα" του Τσακαλώτου ή της Αχτσιόγλου.

Θα μπορέσουν να συγκρατήσουν αυτόν τον κόσμο; Θα μπορέσουν (μαζί ή/και χωριστά) να διαμορφώσουν πολιτικό στίγμα και λόγο ύπαρξης στο πολιτικό πεδίο; Οι επιλογές είναι ιδιαίτερα δύσκολες καθώς ουσιαστικά είναι μόνο δύο:

Η μοναδική, παρότι επίσης αμφίβολη, επιλογή πολιτικής επιβίωσης και κοινωνικής χρησιμότητας του στελεχικού δυναμικού που διασπάστηκε πρόσφατα από το ΣΥΡΙΖΑ είναι αναγκαίο να βασιστεί σε μια ορισμένη απόρριψη του μνημονιακού ΣΥΡΙΖΑ, του τρίτου μνημονίου, της κυβέρνησης 2015 – 2019, της "στρατηγικής Τσίπρα".

σία εκφυλισμού και μετάλλαξης της πάλαι ποτέ μαζικής, "κυβερνώσας αριστεράς", ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας/ κεντροαριστεράς. Μια διαδικασία ουσιαστικής, βαθιάς και χωρίς προσχήματα "αποαριστεροποίησης" στα μάτια της κοινωνίας. Μετά τον "θάνατο" του σταλινισμού με την πτώση των ανατολικών καθεστώτων ζούμε πλέον στην εποχή του "θανάτου" της σοσιαλδημοκρατίας ως αποτέλεσμα της συντριβής της από τη νεοφιλελεύθερη στρατηγική.

Η πορεία "σοσιαλφιλελευθεροποίησης" του ΣΥΡΙΖΑ, συμπυκνωμένη στη μορφή της απουσίας εναλλακτικής στον Μητσοτάκη, είχε ήδη αρχίσει να αποδοκιμάζεται από μεγάλα κοινωνικά και εκλογικά τμήματα πριν τον Κασσελάκη. Η ήττα με 20 μονάδες διαφορά ήταν επίτευγμα Τσίπρα. Το ερώτημα που τέθηκε με την παραίτησή του ήταν πιο πρόσωπο και ηγετική ομάδα θα αναλάμβανε τη συνέχεια (η ρήξη δεν είχε προκύψει ούτε ως υπαινιγμός).

Εύλογα, οι διασπάσεις που έγιναν πρόσφατα, της "Ομπρέλας" και της ομάδας Αχτσιόγλου δεν έχουν κα-

ή να επιχειρήσουν να "πολιτογραφηθούν" ως τρίτη συνιστώσα του χώρου του σοσιαλφιλελευθερισμού, μαζί με το ΠΑΣΟΚ και το ΣΥΡΙΖΑ, ή να προσπαθήσουν να υπάρξουν στο χώρο της, ουσιαστικά και όχι αφηρημένα, αντινεοφιλελεύθερης αριστεράς που μαζικά, στα μάτια της κοινωνίας, αναγνωρίζεται ως "αντιμνημονιακή".

Η πρώτη περίπτωση, αφορά στη διεκδίκηση της πολιτικής Τσίπρα έναντι του Κασσελάκη, από τη μνημονιακή κυβέρνηση του 2015 μέχρι τη συντριβή του του 2023. Στρατηγική και πολιτική διαχωριστική ωστόσο, μεταξύ Τσίπρα και Κασσελάκη δεν υφίσταται και ακόμη κι αν μπορούσαν να υπάρξουν ορισμένες επιλογές τακτικής που να υπαινίσσονται διαφορές και "ρήγματα" σε αυτό το πολιτικό συνεχές, αποτελούν διακριτική ευχέρεια αποκλειστικά του Κασσελάκη. Το αδιέξοδο είναι προφανές και ήδη εκδηλώνεται με δηλώσεις υπεράσπισης πεπραγμένων της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ του 2015 – 2019 και του ίδιου του Τσίπρα.

Η δεύτερη περίπτωση αφορά

στην απόπειρα "επανασυγκρότησης" αριστερής ταυτότητας και πολιτικού στίγματος. Οι πρώτες δηλώσεις "πολιτογράφησης" ως χώρος της "ανανεωτικής" αριστεράς σε διάκριση με το ΚΚΕ, σαφής αναφορά στις "παραδοσιακές" ταυτότητες, αναδεικνύουν την αναγνώριση του προβλήματος, χωρίς εντούτοις να αποτελούν σημαντική πολιτική απάντηση. [...]

Η μοναδική, παρότι επίσης αμφίβολη, επιλογή πολιτικής επιβίωσης και κοινωνικής χρησιμότητας του στελεχικού δυναμικού που διασπάστηκε πρόσφατα από το ΣΥΡΙΖΑ είναι αναγκαίο να βασιστεί σε μια ορισμένη απόρριψη του μνημονιακού ΣΥΡΙΖΑ, του τρίτου μνημονίου, της κυβέρνησης 2015 – 2019, της "στρατηγικής Τσίπρα". Προκειμένου να διεκδικήσουν πολιτικό στίγμα και ακροατήριο, πρόσβαση στο κίνημα και τις διεργασίες του και να μπορέσουν να συνομιλήσουν με άλλα τμήματα της ριζοσπαστικής, αντιμνημονιακής και αντινεοφιλελεύθερης ακόμη και αντικαπιταλιστικής αριστεράς ουσιαστικά, πέρα από τακτικισμούς χωρίς προοπτική για το κίνημα και την αριστερά.

Η περίοδος 2010 – 2015 έχει αφήσει "εκκρεμότητες" για όλη την αριστερά. Τόσο για τα τμήματά της που απέφυγαν την πρόκληση όσο και για αυτά που δεν μπόρεσαν να δώσουν αντιμνημονιακή διέξοδο μετά την διάσπαση του Αυγούστου του 2015 αφήνοντας να επικρέμεται μέχρι σήμερα το κείμενο ερώτημα αν "υπήρχε άλλος δρόμος". Πολύ περισσότερο όμως για εκείνα τα τμήματα που κυβέρνησαν και υπηρέτησαν την "μνημονιακή γραμμή Τσίπρα" υποστηρίζοντας το "There Is No Alternative" (δεν υπάρχει εναλλακτική).

Ο κατακερματισμός της δύναμης μιας ορισμένης προηγούμενης περιόδου "κεντρομόλων" πιέσεων από την άνοδο της ταξικής και πολιτικής πάλης έχει δώσει την σειρά του σε μια περίοδο μεγάλων προκλήσεων για την αριστερά που δεν αποδέχεται το "τέλος της Ιστορίας". Να διεκδικήσει τον πολιτικό πόλο της εκπροσώπησης των "από κάτω", των διαρκώς διευρυνόμενων "ανισοτήτων" που παράγει η νεοφιλελεύθερη στρατηγική. Να διεκδικήσει την "μαζική αριστερά" ως ιδεολογικοπολιτικό εργαλείο των "υποτελών τάξεων και στρωμάτων", της κοινωνικής πλειοψηφίας αναστηλώνοντας την απελευθερωτική, αντικαπιταλιστική προοπτική ως όραμα αλλά και ως καθημερινή πολιτική.

Βοήθεια, οι... μεταρρυθμιστές πάλι! Οι ποινικοί κώδικες σε νέες περιπέτειες...

Ολόκληρο
στο RProject.gr

Απόσπασμα από άρθρο
του Κώστα Παπαδάκη

Η εξαγγελθείσα νομοθετική μεταρρυθμιστική απόπειρα του Υπουργού Δικαιοσύνης αποτελεί την έκτη κατά σειρά μετωπική επιδρομή στο νομοθετικό χώρο του ουσιαστικού και δικονομικού ποινικού δικαίου από την κυβέρνηση της Ν.Δ. από το 2019 μέχρι σήμερα : Οι ν. 4637/2019, 4855/2021, 4908/2021, 4947/2022 και 4985/2022, αλλά και άλλοι (ενδεικτικά : ν. 4689/2020, 4703/2020, 4937/2022, 4995/2022), έχουν προκαλέσει σοβαρά πλήγματα στις θεσμοθετημένες ελευθερίες και δικαιώματα και σοβαρή οπισθοδρόμηση σε κατακτήσεις αγώνων δεκαετιών. Εχω αναφερθεί σε αναλυτική μου αρθρογραφία σε όλα αυτά στον αντίστοιχο χρόνο.

Όπως συνήθως, αντίστροφα μικρός με τον χρόνο εργασίας της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής είναι ο χρόνος διαβούλευσης που παρέχεται, παρά το γεγονός ότι με το νομοθέτημα επιχειρείται για πολλοστή φορά δομική επέμβαση σε θεμελιώδεις έννοιες και διατάξεις, ιδίως του Π.Κ., που μάλιστα ορισμένες από αυτές αποδομούν πλήρως την βασική κατεύθυνση του νέου Π.Κ. (ν. 4619/19), που εκείνος εμφανίστηκε ως προϊόν μακρόχρονων διαβουλεύσεων και εκσυγχρονισμού του Ποινικού Κώδικα μετά από 70 χρόνια. Οι πολιτικές σκοπιμότητες που εμφανίζονται ως μεταρρυθμιστικές φιλοδοξίες κάθε Υπουργού και Κυβέρνησης έχουν οδηγήσει κάθε λίγο και λιγάκι στην τροποποίηση όλων των κωδίκων, νομοθετημάτων μακράς πνοής κατά τον προορισμό τους που η σύνταξη τους παλιότερα σηματοδοτούσε τον καρπό μιας μακρόχρονης προσπάθειας νομικών επιτελείων και σήμερα έχουν κατανήσει περιοδικές εκδόσεις εκπλήρωσης πρόσκαιρων πολιτικών σκοπιμοτήτων, στη διαρκή μεταβολή του νομικού καθεστώτος, που σε συνδυασμό με τα συνεχή ζητήματα διαχρονικού δικαίου, την πολυνομία και την έλλειψη πραγματικής κωδικοποίησης υποβαθμίζουν την ίδια την απονομή του δικαίου και καθιστούν μαρτυ-

ρική τη δικηγορία. Όμως συμβάλουν στην ιδεολογική και επικοινωνιακή λειτουργία της ποινικής νομοθεσίας, την οποία επιχειρούν να νομιμοποιήσουν ως μέσο καταστολής της εξουσίας και να απαλλάξουν την τελευταία από τις ταξικές και διαχρονικές της ευθύνες για τις κοινωνικές αιτίες που οδηγούν στην παραβατικότητα αλλά και αυτό που έχει επιλέξει να ορίζει ως παραβατικότητα.

Αποπροσανατολισμός και συλλογική ευθύνη...

Όσον αφορά και το συγκεκριμένο νομοσχέδιο δεν θα χρειαστεί μεγάλη προσπάθεια για να αντιληφθεί οποιοδήποτε σχετικός αναγνώστης του, ότι η βασική φιλοσοφία από την οποία διέπεται επί της αρχής η σύλληψη των ρυθμίσεων του νομοσχεδίου, πηγάζει από την πεποίθηση της αναντιστοιχίας των ποινών και των ποινικών αριθμήσεων προς όφελος των δραστών ως αιτίας για την αύξηση της εγκληματικότητας, πράγμα το οποίο άλλωστε ακούμε καθημερινά σε όλα τα Μ.Μ.Ε. από βουλευτές της κυβέρνησης, αλλά και δημοσιογράφους των ίδιων απόψεων, καθώς και εκπροσώπους συνδικαλιστές της αστυνομίας που συμμετέχουν σε κάθε σχετική τηλεοπτική εκπομπή.

Πάντα κάποιος που αποφυλακίστηκε και εγκληματίσει θα αποτελεί το αρχέτυπο για την συνολική προσομοίωση της εικόνας στον κανόνα που στρεβλά διαμορφώνεται, αφού καμμία στατιστική ανάλυση και επεξεργασία δεν επιβεβαιώνει ότι η πλειοψηφία των υποκειμένων ομοίων ρυθμίσεων συμπεριφέρεται παραβατικά, ώστε να δικαιολογείται η συνολική αντιμετώπιση του ζητήματος με σκληρή και αυστηροποίηση των ποινών και των προϋποθέσεων της υφ όρον απόλυσης. Η γενικευμένη αντιμετώπιση μεμονωμένων παραβατικών συμπεριφορών με συνολική αυστηροποίηση όμως δεν είναι παρά η συνειδητή επιλογή της συλλογικής ευθύνης στο νομοθετικό επίπεδο, επιλογή αντίθετη με τη θεμελιώδη αρχή της ατομικής ευθύνης στο ποινικό δίκαιο.

Και η απόδοση της εγκληματικότητας στις χαμηλές ποινές αποπροσανατολίζει από τα κοινωνικά αίτια, τα οποία την γεννούν, ενισχύει τον κυρίαρχο ρόλο των κατασταλτικών δυνάμεων εγκαθιστώντας τις ως αναγκαίες στην καθημερινή ζωή του πολίτη, συμβάλλουν στην ανοχή των αυθαιρεσιών και των παραβιάσεων και κυρίως απαλλάσσουν την πολιτική εξουσία και την άρχουσα τάξη από τις ευθύνες για την εκτεταμένη φτώχεια, περιθωριοποίηση, εγκληματοποίηση της μετανάστευσης και των αντιστάσεων που αποτελούν τις κύριες αιτίες της παραβατικότητας.

Ανάλογη επικοινωνιακή προτεραιό-

τητα επιβάλλει τις τροποποιήσεις στις διατάξεις εμπρησμού δασών : Υπηρετεί την διαχρονική αποπροσανατολιστική και πάντα αναπόδεικτη ρητορική όλων των κυβερνήσεων ότι για τα δάση που καίγονται κάθε χρόνο φταίει κάποιος στατανικός εμπρηστής, πράχτορες κ.λπ. (το 2023 και πρόσφυγες !!!) και όχι η εγκληματική πολύπλευρη εγκατάλειψή τους που διαμορφώνει αντικειμενικές συνθήκες ξηρασίας και υπερθέρμανσης και τα καθιστά εύφλεκτη ύλη σε οποιαδήποτε ανάφλεξη.

Η σιωπηρή ανάγκη ανάκλησης της μεγάλης εξαγγελίας

Ωστόσο η επίσημη εξαγγελία του νομοσχεδίου ξεκινάει με μια μεγάλη έκπληξη:

Από το κείμενο που δόθηκε στις 28.11.2023 στην δημοσιότητα από το Υπουργείο Δικαιοσύνης με τον τίτλο «Σύνοψη Βασικών Σημείων των νέων διατάξεων Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας», απουσιάζει η εξαγγελθείσα και ιδιαίτερα προβολόμενη ως πρώτη μεταρρύθμιση στους τίτλους και τα πρωτοσέλιδα των δημοσιευμάτων, επαναφορά του αυτεπάγγελτου της ποινικής δίωξης τραπεζικών στελεχών για οικονομικά αδικήματα αντί της κατ'έγκληση που ισχύει τώρα και η οποία, όπως είναι γνωστό, αποτέλεσε την πρώτη κοινοβουλευτική γκάφα του νέου - μη εκλεγμένου βουλευτή - Υπουργού Δικαιοσύνης, ο οποίος απέδωσε τη νομοθετική αλλαγή αυτής στον ΣΥ.ΡΙΖ.Α., ενώ την είχε πραγματοποιήσει η κυβέρνηση της Ν.Δ. με το άρθρο 12 παρ. 3 του ν. 4637/2019, το οποίο τροποποίησε ανάλογα το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 405 ΠΚ. Έτσι, λοιπόν, παρά την διαφήμιση στην οποία συνέβαλαν δεόντως τα παπαγαλάκια της προπαγάνδας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, η «μεταρρύθμιση» αυτή, που εμφανίστηκε ως κορωνίδα του νέου νομοσχεδίου, λείπει από το σημείωμα σύναψης.

Τι συνέβη άραγε ; Εξέφρασε αντιρρήσεις η Ένωση Ελληνικών τραπεζών η η ΤτΕ ; Μήπως τα διάφορα κέντρα εξουσίας της Ε.Ε. ; Η πρόκειται απλά για αβλεψία ; [...]

Ο αποπροσανατολισμός κλιμακώνεται στο απόγειο, με την αυστηροποίηση των ποινών για το αδίκημα του εμπρησμού δάσους και κάθε μορφής αναστολής ή μετατροπής (δεν διευκρινίζεται καν εάν αυτή η απαγόρευση αναστολής η μετατροπής αφορά και για το εξ αμελείας τελεσθέν αδίκημα του εμπρησμού δάσους), την στιγμή κατά την οποία τα ελάχιστα στατιστικά στοιχεία που βγαίνουν στην επιφάνεια αναδεικνύουν ότι ελάχιστες είναι οι περιπτώσεις

δασικών πυρκαγιών που οφείλονται σε εμπρησμούς από πρόθεση, ενώ η συντριπτική πλειοψηφία των περισοτέρων οφείλεται σε έλλειψη μέτρων δασοπροστασίας και δασοπυρόσβεσης, ελλείψεις προϋπολογισμούς και ελλιπή καθαρισμό των δασών. Είναι γνωστό π.χ. ότι στην Δαδιά, που κήκε φέτος, δεν είχαν καν απομακρυνθεί τα υπολείμματα της περσινής δασικής πυρκαγιάς, δεν είχαν ανοίξει δρόμοι - δίοδοι δασοπυρόσβεσης, ενώ είναι γνωστή η κατάσταση του πυροσβεστικού στόλου και της κακής συντήρησης του που οδήγησε και σε θανατηφόρα ατυχήματα το καλοκαίρι 2023. Ωστόσο, η κυβέρνηση αντί να αναλαμβάνει τις ευθύνες της και να προσανατολίζει τις χρηματοδοτήσεις της στην κατεύθυνση αυτή, κατασκευάζει ανεμόμυλους και βρίσκει ευκαιρία για να ανοίγει τον δρόμο για την γενικότερη αυστηροποίηση των ποινών του Ποινικού Κώδικα. [...]

Όσον αφορά τα αδικήματα ενδοοικογενειακής βίας, η αόριστα εξαγγελόμενη αυστηροποίηση των ποινών δεν επιτρέπει περιθώρια συγκεκριμένης συζήτησης. Κατά τη γνώμη μου είναι σαφώς αναγκαία η λήψη ουσιαστικών και αυστηρών ποινικών μέτρων αντιμετώπισης της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας, όπως και η κατάργηση της δυνατότητας ανάκλησης της ποινικής δίωξης βιαστών που καθιστά την πράξη αυτή αντικείμενο συναλλαγής μεταξύ οικονομικά εύπορου θύτη και θύματος. Εκτός αυτού απαιτούνται, πέρα από τις ποινές και κοινωνικές υπηρεσίες για τα θύματα, δηλαδή δομές φιλοξενίας, ψυχολογικής στήριξης και εκτεταμένης νομικής βοήθειας, δηλαδή οικονομικές παροχές που δεν διατίθενται. Συνεπώς, και η εξαγγελία αυτή τίθεται απλώς και μόνο για να ικανοποιηθεί το κοινό περί δικαίου αίσθημα από την ραγδαία αύξηση των σεξιστικών και ενδοοικογενειακών και έμφυλων εγκλημάτων, για τα οποία δεν υπάρχει πράγματι αποτελεσματική ούτε αστυνομική, ούτε νομοθετική αντιμετώπιση. Το μαστίγιο θέλει και το καρότο του.

Το δημοκρατικό κίνημα, νομικών και μη, επωμίζεται άλλο ένα βαρύ φορτίο μπροστά του, όπως είναι η αποτροπή ψήφησης και αυτής της δήθεν μεταρρύθμισης. Και αυτός επαυξάνεται από το γεγονός ότι, ιδίως μετά τις τελευταίες βουλευτικές (όχι πάντως και τις δημοτικές) εκλογές, την αποσύνθεση του ΣΥΡΙΖΑ και την ταύτιση των συστημικών κομμάτων με την πολιτική της η κυβέρνηση της Ν.Δ. δεν αισθάνεται απέναντί της κανέναν αντίπαλο εκτός από τον κόσμο που απεργεί και διαδηλώνει.

Ας την κάνουμε να τον αισθανθεί !

Η ΜΑΧΗ μπροστά στους αγώνες των και στην κατοχύρωση της δικής της

Της Κατερίνας Γιαννούλια

Η 2η πανελλαδική συνέλευση της ΜΑΧΗΣ (9/12) γίνεται σε ένα κλίμα εργατικών κινητοποιήσεων που δείχνει σημάδια επανέναρξης των διεκδικήσεων και ανθεκτικότητας των εργαζομένων, μη παραιτούμενες-οι από τα «κλασικά» εργαλεία των απεργιών (όσο κι αν οι... mainstream συστημικές παρατάξεις προσπαθούν να μας πείσουν ότι όλα αυτά είναι ξεπερασμένα και με τον Χατζηδάκη και τον Άδωνι

μπροστά, θα κατακτήσουμε την... ηλεκτρονική συμμετοχή στα σωματεία και τη συλλογικότητα)!

Η πρόσφατη απεργία των νοσοκομειακών εργαζομένων (γιατρών – νοσηλευτών) θύμιζε πιο παλιές εποχές, με μαζικότητα, δυναμική, πολλά μπλοκ σωματείων κι επανασυσπείρωση εργαζομένων. Εξάλλου, οι κινητοποιήσεις των τοπικών κοινωνιών, με έμφαση την Κρήτη, για την υπεράσπιση των νοσοκομείων τους είναι ένα ισχυρό δείγμα της ταξικής αλληλεγγύης της εργαζόμενης κοινωνίας.

Η μάχη ενάντια στην αξιολόγη-

ση στους χώρους της εκπαίδευσης αντέχει πολύ περισσότερο από όσο φανταζόταν η Κεραμέως, αλλά κι ο διάδοχός της, Πιερρακάκης. Όσο αποφασισμένοι κι εμπαιθείς φάνηκαν οι υπουργοί της ΝΔ, σε όσα δικαστήρια κι αν έσυραν τα πιο μαχητικά σωματεία, υπάρχει ένας σοβαρός αριθμός συλλόγων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και ΕΛΜΕ που οργανώνουν την αντίσταση, δεν το βάζουν κάτω και δίνουν τον τόνο ότι η αξιολόγηση δεν περνάει καθόλου εύκολα στην εκπαίδευση. Και μάλιστα, αυτά τα σωματεία μαζικοποιούνται, παρά τα εμπόδια

της μη παροχής διευκολύνσεων πλέον για τις συνελεύσεις και τις εκλογές των εκπαιδευτικών.

Είναι ενδεικτικό ότι σε ΣΕΠΕ όπως ο «Αριστοτέλης» και «Κ. Σωτηρίου», οι αριστερές συνδικαλιστικές παρατάξεις που τραβάνε μπροστά στους αγώνες, στις πολύ πρόσφατες εκλογικές τους διαδικασίες, ανεβάζουν τη συμμετοχή, τα ποσοστά και τις έδρες τους! Αποδεικνύοντας, εκτός των άλλων, ότι δεν χρειάζονται οι αποξενωτικές ηλεκτρονικές ψηφοφορίες για να φέρεις τον κόσμο στα σωματεία...

Ο κόσμος μας δεν έχει σε καμία

Η επίθεση στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών είναι και επίθεση στην ακαδημαϊκή ελευθερία και την ανεξάρτητη επιστημονική έρευνα

Του Δημήτρη Κάσση,
Προέδρου του ΓΣ της Πανελληνίας
Ομοσπονδίας Εργαζομένων σε
Ερευνητικά Κέντρα και Ιδρύματα
(ΠΟΕΕΚ-Ι)

Η ΑΔΙΑΝΟΗΤΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΗΣ κυβέρνησης να αποσπάσει το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών (ΕΑΑ) από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ), κάτω από την οποία εντάσσονται όλα τα Ερευνητικά Κέντρα (ΕΚ) της χώρας, και να το τοποθετήσει κάτω από το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (ΥΚΚΠΠ) αποτελεί ένα σχέδιο που έχει ξεκινήσει να υλοποιείται εδώ και αρκετούς μήνες.

Μετά τις πρωτοφανείς καταστροφές που βίωσε η ελληνική κοινωνία, τις τεράστιες πυρκαγιές και πλημμύρες που στοίχισαν τη ζωή δεκάδων ανθρώπων και άφησαν ανυπολόγιστες ζημιές σε οικισμούς, υποδομές και περιβάλλον, η κυβέρνηση επιστράτευσε, και συνεχίζει να επιστρατεύει, το αφήγημα της κλιματικής κρίσης. Ένα αφήγημα που, απογυμνωμένο από την επιστημονική του σημασία, χρησιμοποιείται κατά κόρον ως ελαφρυντικό για την απόκρυψη των εγκληματικών κυβερνητικών ευθυνών και την κατάρρευση των κρατικών μηχανισμών αντι-

μετώπισης τέτοιων γεγονότων. Προφανώς για να επιβληθεί στην κοινή γνώμη ένα τέτοιο αφήγημα χρειάζεται ένα σχέδιο κινητοποίησης όχι μόνο των κυρίαρχων ΜΜΕ αλλά και των «καλοθελητών» επιστημόνων που πλαισιώνουν τον πυρήνα του κυβερνητικού κέντρου.

Όμως για την πλειονότητα της επιστημονικής κοινότητας είναι δύσκολο να υπάρξει σιωπηλή συναίνεση. Τα περιστατικά κατά τα οποία επιστήμονες αποδόμησαν το κυβερνητικό αφήγημα δεν ήταν λίγα τα τελευταία χρόνια. Αττική Οδός, Βόρεια Εύβοια, Δαδιά, Θεσσαλικός κάμπος είναι τα πιο χαρακτηριστικά από αυτά. Το ΕΑΑ κατά τη διάρκεια τέτοιων γεγονότων παρουσίαζε στοιχεία τόσο για τις συνθήκες, όσο και για τις επιπτώσεις των καταστροφών αυτών με αποτέλεσμα να «τσαλακωθεί» η κυβερνητική εικόνα, κάτι που δεν συγχωρήθηκε ποτέ. Αυτό που επακολούθησε ήταν μια σειρά από δηλώσεις κυβερνητικών παραγόντων που στοχοποιούσαν το ΕΑΑ με αποκορύφωμα τις δηλώσεις του ίδιου του πρωθυπουργού στη ΔΕΘ σύμφωνα με τις οποίες το ΕΑΑ θα αποσπαστεί από τα άλλα ΕΚ και θα ενταχθεί στην Πολιτική Προστασία! Έκτοτε καμία επαφή, διαβούλευση, συζήτηση, δεν υπήρξε μεταξύ της πολιτικής

ηγείας και των οργανικών φορέων της έρευνας (εργαζόμενοι, συλλογικά όργανα, διοικήσεις, επιστημονικοί φορείς, ερευνητικά συμβούλια).

Οι αντιδράσεις και ανακοινώσεις των συλλογικών οργάνων ήταν άμεσες. Για περισσότερο από δύο μήνες, σύσσωμη η ερευνητική κοινότητα στην Ελλάδα αλλά και ερευνητές, ακαδημαϊκοί από το εξωτερικό έχουν ενώσει τις φωνές τους σε μια προσπάθεια να αποτραπεί το σχέδιο συρρίκνωσης του ΕΑΑ. Η πλούσια επιχειρηματολογία που λεπτομερώς κι επώνυμα προσπαθεί να προτάξει η πλειονότητα της ερευνητικής και ακαδημαϊκής κοινότητας στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στο αξίωμα της επιστημονικής ελευθερίας και ανεξαρτησίας, το οποίο οφείλουμε όλοι να διασφαλίζουμε, και φυσικά στη διεθνή πρακτική που θέλει τα Αστεροσκοπεία να εποπτεύονται από φορείς που συνδέονται με την έρευνα και την παιδεία.

Τι επιδιώκει όμως τελικά να πετύχει η κυβέρνηση ερχόμενη μάλιστα σε πλήρη αντιπαράθεση με όλη την ερευνητική-επιστημονική κοινότητα; Είναι σαφές πως αφενός επιζητά τον έλεγχο και τη «φίμωση» του ΕΑΑ και αφετέρου τη μετάθεση ευθυνών προς αυτό αλλά και άλλους φορείς (βλ.

ΕΜΥ) καθιστώντας τους συνυπεύθυνους σε μελλοντικές αστοχίες του κρατικού μηχανισμού. Είναι χαρακτηριστικές εξάλλου οι δηλώσεις του υπουργού ΥΠΚ-ΚΠΠ στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής κατά τη συζήτηση του επίμαχου άρθρου: «Η ΕΜΥ και το ΕΑΑ θα έρθουν στην Πολιτική Προστασία. Όλοι αυτοί θα συσκέπτονται υποχρεωτικά μαζί και δεν θα ακούμε ούτε εμείς, ούτε εσείς, μόνο αποσπασματικά και διάσπαρτα, την άποψή τους σε κανάλια...».

Είναι χρέος όλων μας να προστατεύσουμε το ΕΑΑ, τον πρώτο ερευνητικό φορέα της νεότερης Ελλάδας. Είναι απαίτηση όχι μόνο των επιστημόνων αλλά και σύσσωμης της ελληνικής κοινωνίας να στηριχθούν και όχι να υποβαθμίζονται τα Ερευνητικά Κέντρα της χώρας, τα οποία μέσα σε εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες, συνθήκες ντροπής για ευρωπαϊκή χώρα, παλεύουν για την επιβίωσή τους, αναγκάζονται να αυτοχρηματοδοτούνται για να προσφέρουν καινοτόμες υπηρεσίες, να πληροφορούν και να υποστηρίζουν την κοινωνία.

Κάτω τα χέρια από το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών

Άμεση στήριξη της Δημόσιας Έρευνας για τις ανάγκες της κοινωνίας

εργαζομένων ταυτότητας

περίπτωση παραδώσει τα όπλα του και η ΜΑΧΗ, από την πλευρά της, έχοντας συνοπολογίσει αυτόν τον παράγοντα είναι σε θέση να στηρίξει μάχες που δίνονται καλά οργανωμένες, χωρίς ηττοπάθεια και με την πρόθεση να συμπεριλάβουν όλο τον κόσμο του κινήματος, χωρίς περιχαρακώσεις και αυτοαναφορικότητα.

Αγώνες μικρότερων ή μεγαλύτερων κλάδων του ιδιωτικού τομέα, όπως των οικοδόμων και του κατασκευαστικού τομέα, επίσης δείχνουν μαζικότητα και περιθώρια για πιο επίμονες διεκδικήσεις.

Αφήγημα αντίστασης

Η φετινή πανελλαδική σύσκεψη της ΜΑΧΗΣ έχει πολλή δουλειά μπροστά της κι ευκαιρίες να «στερεωθεί» και να εμπεδώσει τα δικά

συνεκτικά σε ένα αφήγημα όχι με τη μορφή καταλόγου/λίστας».

Το αφήγημα αντίστασης αποτελείται από αιτήματα που μπορούν να ομαδοποιηθούν και να αποτελέσουν θέματα καμπανιών, που θα ενοποιούν και θα συγκεντρώνουν την κοινή δράση των μελών, θα δημιουργούν συντροφικότητα παλεύοντας για κοινούς στόχους, θα δίνουν εξωστρεφώς το στίγμα της ΜΑΧΗΣ, καταστρώνοντας σαφή την χρησιμότητά της στο εργατικό κίνημα, θα θέτουν μια ατζέντα που

Το αφήγημα αντίστασης αποτελείται από αιτήματα που μπορούν να ομαδοποιηθούν και να αποτελέσουν θέματα καμπανιών, που θεωρούμε αναγκαία, μπορεί να είναι καλά προετοιμασμένα και δεν τρέχει πίσω από τις εξελίξεις, αλλά δημιουργεί παρεμβάσεις.

της χαρακτηριστικά, σε μια ενδιαφέρουσα περίοδο για τις εργαζόμενες και τους εργαζόμενους της χώρας, σε μια περίοδο με σημάδια ανασύνταξης του εργατικού κινήματος, με νέους και παλιότερους εργαζόμενους να βγαίνουν στους δρόμους του αγώνα.

Η ταυτότητα-το προφίλ της ΜΑΧΗΣ, με μόλις ένα χρόνο λειτουργίας, χρειάζεται να αποκτήσει μόνιμα και αναγνωρίσιμα χαρακτηριστικά στον κόσμο της δουλειάς, αλλά και στα ίδια της τα μέλη.

Το αφήγημα των εργατικών διεκδικήσεων από πλευράς της ΜΑΧΗΣ και όχι μια απλή λίστα παράθεσης αιτημάτων, όπως εκφράζεται και στην εισήγηση για τη 2η πανελλαδική συνέλευση, δίνει τις κατευθύνσεις. Στο απόσπασμα καταγράφεται αυτό: «Στο πνεύμα της ιδρυτικής μας διακήρυξης και με την εμπειρία του πρόσφατου πυκνού πολιτικά και συνδικαλιστικά χρόνου να βάλουμε στην αγωνιστική ημερήσια διάταξη αιτήματα

θεωρούμε αναγκαία, μπορεί να είναι καλά προετοιμασμένα και δεν τρέχει πίσω από τις εξελίξεις, αλλά δημιουργεί παρεμβάσεις.

Οι ιδιωτικοποιήσεις αγαθών και υπηρεσιών, με την υπεράσπιση του Δημοσίου και το αίτημα για 'Δημόσιο ισχυρό-στήριγμα για το λαό' είναι μια ομάδα αιτημάτων που αφορά όχι απλά την εργασιακή κατάσταση των Δημοσίων Υπαλλήλων, αλλά και τις κοινωνικές ανάγκες που καλύπτουν οι Δημόσιες υπηρεσίες. Μια τέτοια καμπάνια περιλαμβάνει την ασφάλεια της κοινωνίας, την επάρκεια κοινωνικών υπηρεσιών, την προστασία του περιβάλλοντος και εκτείνεται από την Υγεία και την Παιδεία, μέχρι τις υπηρεσίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα Ασφαλιστικά Ταμεία και τις γεωτεχνικές υπηρεσίες για την αγροτική παραγωγή, τα δάση, τα νερά και τα τρόφιμα.

Η αντιμετώπιση κάθε είδους διακρίσεων, παρενόχλησης και βίας σε βάρος εργαζομένων στον κό-

σμο της δουλειάς, σίγουρα αποτελεί μια θεματολογία καμπάνιας, που τόσο λείπει στο περιβάλλον των σωματείων και του συνδικαλισμού. Συνήθως αυτά τα θέματα θεωρούνται «πολυτέλειες» ή «λυμένα» και πάντως «άσχετα» με τον εργασιακό μας βίο. Λάθος! Στην εισήγηση για τη 2η πανελλαδική συνέλευση της ΜΑΧΗΣ γράφουμε: «Οι έμφυλες διακρίσεις και ο θεσμικός σεξισμός, που τελευταία παρουσιάζει όξυνση, γυρνώντας τις γυναίκες πολλά χρόνια πίσω, για την εξασφάλιση της δωρεάν αναπαραγωγής της εργατικής τάξης (δημιουργία Υπουργείου Οικογένειας, κατάργηση του βασικού ρόλου της Γραμματείας Ισότητας των Φύλων κ.ά.), μεγαλώνει την ανάγκη της ενασχόλησης των σωματείων με τα θέματα της ισότητας των γυναικών και της προβολής και διεκδίκησης συγκεκριμένων αιτημάτων για να καλυφθούν και να προληφθούν τα προβλήματα κάθε μορφής και επιπέδου σεξισμού. Οι ΣΣΕ αποτελούν ένα μέσο σε αυτήν την κατεύθυνση. Οι μεταναστικές-ες αντιμετωπίζονται ως μέσον 'λύσης' της κάλυψης εργασιακών κενών, λόγω των άθλιων συνθηκών και δικαιωμάτων που προσφέρουν οι εργοδότες και απαιτείται αντιμετώπιση από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και τα σωματεία, των νέων φαινομένων 'εισαγωγής' ανθρώπων με αδιευκρίνιστους και θολούς όρους εργασίας».

Οι μισθοί, η αγοραστική δύναμη των εργαζομένων, η ασυδοσία των αγορών με τον πληθωρισμό της απληστίας των υπερκερδών, η ακραία υπερφορολόγηση της εργατικής τάξης με την ταυτόχρονη φοροαπαλλαγή του κεφαλαίου, αποτελούν ακόμα μια ενότητα αιτημάτων που μπορεί να βρεθεί στο επίκεντρο μιας καμπάνιας, η οποία θα αναδεικνύει τη σύνδεση όλων αυτών των ζητημάτων στο καπιταλιστικό σύστημα και θα βαθαίνει τις αναζητήσεις των εργαζομένων, προεκτείνον-

τας τη σκέψη τους σε θέματα που το σύστημα θέλει να μας παρουσιάζει ως άσχετα μεταξύ τους.

Έχοντας δουλέψει μαζί ο κόσμος της ΜΑΧΗΣ σε αυτές τις καμπάνιες, θα κατακτήσουμε την έννοια του μέλους προς τα μέσα και θα προσδίδουμε ταυτοτικά χαρακτηριστικά της ΜΑΧΗΣ προς τα έξω.

Στα σωματεία μας θα φέρνουμε επεξεργασίες χρήσιμες για τους εργατικούς χώρους, ενώ θα συνδέουμε το Δημόσιο με τον Ιδιωτικό τομέα και τις ανάγκες της κοινωνίας, σπάζοντας τους διαχωρισμούς και τις συντεχνιακές και ανταγωνιστικές αντιλήψεις.

Η αντιμετώπιση των άλλων συνδικαλιστικών παρατάξεων και ιδίως του ΠΑΜΕ, τόσο σε επίπεδο ΑΔΕ-ΔΥ, ΕΚΑ κλπ, όσο και σε επίπεδο μικρότερων χώρων, προφανώς μας απασχολεί και αποτελεί θέμα σε μια πανελλαδική συνέλευση συνδικαλιστικού-εργατικού σχήματος. Η διατήρηση της ορθολογικής στάσης, που δεν καταφεύγει σε καταγγελιολογίες, ούτε υποτάσσεται στους σχεδιασμούς της ηγεσίας του ΠΑΜΕ, μπορεί να δημιουργεί ένα κλίμα συσπείρωσης και διευκόλυνσης των δυνάμεών μας, που αξιοποιούν όποιες πρωτοβουλίες είναι ικανές να αποφέρουν μαζικότητα κι αυτοπεποίθηση στο εργατικό κίνημα, χτίζοντας, παράλληλα έναν απαραίτητο ενωτικό συνδικαλιστικό πόλο, ικανό να πιέζει προς κινήσεις για αποτελεσματικούς και νικηφόρους αγώνες.

Η λειτουργία της ΜΑΧΗΣ στηρίχτηκε στη Γραμματεία της τον 1ο χρόνο λειτουργίας της και μπορούμε να πούμε πως σε αυτό το επίπεδο υπήρξε προχώρημα ενιαιοποίησης.

Το στοίχημα για το επόμενο διάστημα είναι η μεγαλύτερη ομογενοποίηση σε ευρύτερο επίπεδο και η σταδιακή και ομαλή κατάργηση των διαχωρισμών σε παρατάξεις των χώρων όπου βρισκόμαστε, ερχόμενες-οι από διαφορετικές διαδρομές κι εντάξεις.

Νέα από τους εργατικούς χώρους

Επιμέλεια
Θοδωρής Πατσατζής

Αύξηση συμμετοχής στις εκλογές του Συνδικάτου Επισιτισμού – Τουρισμού

Με επιτυχία ολοκληρώθηκαν το πρώτο δεκαήμερο του Νοέμβρη οι εκλογές στο Συνδικάτο Επισιτισμού Τουρισμού Ξενοδοχοϋπαλλήλων Αττικής. Ψήφισαν 3.311 εργαζόμενοι από 3078 το 2021. Μπορεί να φαίνεται συνολικά μικρός ο αριθμός όσων ψήφισαν με βάση το πόσο δουλεύουν στον κλάδο, αλλά με τον εκφοβισμό και την τρομοκρατία από τη μεριά των εργοδοτών και την ανοχή της κυβέρνησης σε αυτές τις καταστάσεις η αύξηση της συμμετοχής δείχνει ότι οι εργαζόμενοι αναγνωρίζουν την προσπάθεια του συνδικάτου να κινηθεί σε αγωνιστική κατεύθυνση.

Αυτό άλλωστε αποδεικνύεται και από την μεγάλη αύξηση των δυνάμεων της Αριστεράς και μάλιστα της ριζοσπαστικής και αντικαπιταλιστικής Αριστεράς που βγαίνουν ακόμη πιο ενισχυμένες. Η ΔΑΣ (ΠΑΜΕ) παραμένει πρώτη δύναμη με μικρή αύξηση των δυνάμεών της κατά 2% και 2.314 ψήφους. Η ΛΑΝΤΖΑ (συμμετέχουν συνδικαλιστικές δυνάμεις από την ΑΝΤΑΡΣΥΑ - NAP και τη ΜΑΧΗ)

κρατάει την 3η θέση παίρνοντας 251 από 204 ψήφους. Η παράταξη καταγράφει για 5η συνεχόμενη εκλογική διαδικασία άνοδο και μειώνει συνεχώς την απόσταση από την δεύτερη ΠΑΣΚΕ που πήρε 308 ψήφους.

Στην τέταρτη και πέμπτη θέση έχουμε επίσης δυνάμεις της Αριστεράς. Η Αγωνιστική Συσπείρωση με 225 ψήφους και η Καμαριέρα (ΣΕΚ) με 56 ψήφους. Σε μια περίοδο απόλυτα κρίσιμων μαχών της εργατικής τάξης, η ενότητα των δυνάμεων της ριζοσπαστικής και αντικαπιταλιστικής Αριστεράς στον κλάδο μπορεί πραγματικά να οδηγήσει σε αλλαγές συσχετισμών και σε νίκες απέναντι στους εργοδότες και την κυβέρνηση. Αξιοσημείωτη άνοδο παρουσιάζουν και οι δυνάμεις που πρόσκεινται στο χώρο του ΣΥΡΙΖΑ (όταν ολοκληρώθηκαν οι εκλογές δεν είχαν ολοκληρωθεί οι αποχωρήσεις

και οι διασπάσεις) που σχεδόν διπλασιάζουν τη δύναμή τους με 119 από 64 ψήφους.

Η ΛΑΝΤΖΑ στην ανακοίνωση για τα αποτελέσματα τονίζει σωστά την αναγκαιότητα να συνεχιστεί η προσπάθεια για σωματεία ζωντανά που να μπορούν να υπερασπιστούν κάθε εργαζόμενο/η που μπορούν να βγουν στην απέναντι για να ξανακάνουν τον συνδικαλισμό επικίνδυνο για το σύστημα!

Εκλογές ΣΕΦΚ

Την ώρα που η εφημερίδα μας πήγαινε στο τυπογραφείο, ολοκληρωνόταν η εκλογική διαδικασία στο ΣΕΦΚ (Σύλλογος Εργαζομένων στα Φροντιστήρια Καθηγητών) -Κλαδικό Σωματείο Εργαζομένων στην ιδιωτική εκπαίδευση. Οι Παρεμβάσεις αναδείχθηκαν και πάλι πρώτη δύναμη στο σωματείο παίρνοντας 154 ψήφους και εκλέγοντας 6 από τις 7 έδρες. Την άλλη έδρα πήρε η Ταξική Πορεία με 13 ψήφους. Αντίστοιχη είναι και η εκπροσώπηση στην ΟΙΕΛΕ (Ομοσπονδία Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργών Ελλάδος) με 6 έδρες για τις Παρεμβάσεις και 1 για την Ταξική Πορεία ενώ οι Παρεμβάσεις εκλέγουν και τους 2 αντιπροσώπους του σωματείου στο ΕΚΑ (Εργατικό Κέντρο Αθήνας).

Σημαντική συμμετοχή στις μάχες που έδωσε το ΣΕΦΚ το προηγούμενο διάστημα μέσα από την παράταξη των Παρεμβάσεων είχαν και οι εκπρόσωποι της συνδικαλιστικής παράταξης ΜΑΧΗ, 2 εκ των οποίων εκλέγονται και στο Δ.Σ. και άλλοι 2 εκλέγονται αντιπρόσωποι στην ΟΙΕΛΕ. Οι συνδικαλιστές που πρόσκεινται στη ΜΑΧΗ μέσα από την παράταξη των Παρεμβάσεων πρωτοστάτησαν στην καθημερινή δράση με άξονα την ανασυγκρότηση του σωματείου και την πάλη για Συλλογική Σύμβαση Εργασίας στον κλάδο.

Η ενότητα και η συνεχής προσπάθεια οργάνωσης της καθημερινής παρέμβασης των σωματείων του κλάδου ελπίζουμε να εκφραστεί και στην επόμενη αντίστοιχη διαδικασία. Στις εκλογές του ΣΙΕΛ (Σύλλογος Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργών) Αθήνας - Πειραιά το Φεβρουάριο του 2024.

– Για την εκλογή ΔΣ: Ψήφισαν 174 Παρεμβάσεις: 154 – 6 έδρες
Ταξική Πορεία: 13 – 1 έδρα
Λευκά 3
Άκυρα 4

– Για την εκλογή αντιπροσώπων στο ΕΚΑ: Ψήφισαν 158 Παρεμβάσεις: 131 εκλέγουν 2 αντιπροσώπους

Ταξική Πορεία: 17
Λευκά: 6
Άκυρα: 4

– Για την εκλογή αντιπροσώπων στην ΟΙΕΛΕ: Ψήφισαν 144 Παρεμβάσεις: 124 – 6 έδρες
Ταξική Πορεία: 13 – 1 έδρα
Λευκά: 3
Άκυρα: 4

Κάτω τα χέρια από τις μαχόμενες συνδικαλιστριες!

Η διοίκηση του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) προχωράει σε συνδικαλιστική δίωξη σε βάρος της προέδρου του Δ.Σ. της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Προσωπικού Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής (ΠΟΠΟΚΠ) και του Δ.Σ. του Πανελληνίου Συλλόγου Εργαζομένων στον Οργανισμό Γεωργικό Ασφαλίσεων (ΠΣΕ ΟΓΑ), Νότας Βασιλοπούλου. Η συνδικαλιστρια απομακρύνεται από τη θέση

στην οποία βρίσκεται από το 2017 στον Οργανισμό χωρίς να προηγηθεί η παραμικρή συζήτηση με την ίδια και τα σωματεία που συμμετέχει, με μόνο στόχο να καταστεί αδύνατη για την ίδια η συνδικαλιστική της δράση.

Η απόφαση αποδεικνύει από τη μια πλευρά τον φόβο της κυβέρνησης και της διοίκησης του ΟΠΕΚΑ απέναντι στον μαχόμενο συνδικαλισμό (δεκάδες παραδείγματα συνδικαλιστικών διώξεων υπάρχουν καθημερινά σε βάρος συνδικαλιστών-τριών) αλλά

αποδεικνύει επίσης από την άλλη ότι παρά τις όποιες θεσμικές παρεμβάσεις έχουν γίνει για τα δικαιώματα των εργαζομένων γυναικών αυτά ακόμη είναι ζητούμενο προς διεκδίκηση. Η διοίκηση του ΟΠΕΚΑ δεν συνυπολόγισε στην απόφασή της ούτε την κατάσταση της υγείας της συνδικαλιστριας, ούτε το ότι είναι μητέρα πολύτεκνης οικογένειας.

Οι τοποθετημένες από την κυβέρνηση της ΝΔ διοικήσεις σε Οργανισμούς του δημοσίου θα επιμείνουν στην προσπάθεια να τρομοκρατήσουν τους αγωνιστές και τις αγωνίστριες που σε κάθε χώρο παλεύουν για να υπερασπιστούν τα δικαιώματα των εργαζομένων στο δημόσιο. Που παντού διεκδικούν αυξήσεις στους μισθούς και ίσα δικαιώματα για τις εργαζόμενες και τους εργαζόμενους. Για αυτό και όλα τα σωματεία και οι Ομοσπονδίες χρειάζεται να σταθούν αλληλέγγυα στο πλευρό της Νότας Βασιλοπούλου και να απαιτήσουν να σταματήσει η δίωξη και να επανέλθει στη θέση που εργαζόταν μέχρι τώρα.

Εκλογές Πανελλαδικού Σωματείου Εργαζομένων στην Έρευνα και την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Του Δημήτρη Μπάρκα,
απερχόμενου μέλους ΔΣ
του ΣΕΡΕΤΕ

Το Πανελλαδικό Σωματείο Εργαζομένων στην Έρευνα και την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση μετράει πάνω από δύο χρόνια συλλογικής δράσης και διεκδίκησης. Το ΣΕΡΕΤΕ σε αυτό το διάστημα προσπάθησε να ανταποκριθεί σε πολλαπλά καθήκοντα, με πρώτο και καθαρά διακηρυγμένο να κάνει ορατή την εργασία στην έρευνα με στόχο να σταματήσει ο κατακερματισμός του κλάδου. Ήδη κατά τη συγκρότηση του σωματείου είχε αναδειχθεί μια τεράστια ποικιλία εργασιακών συνθηκών: Συμβάσεις ορισμένου χρόνου, “μπλοκάκια”, τίτλοι κτήσης, υποτροφίες, μαύρη εργασία, αμισθί εργασία. Συμβάσεις τρίμηνες, εξάμηνες, ετήσιες, τριετείς. Πληρωμές ανά μήνα, τρίμηνο, εξάμηνο. Κενά ανάμεσα σε συμβάσεις από ένα μήνα έως δύο χρόνια. Από μόνη της η διαδικασία εύρεσης εργασίας, υπολογισμού αποδοχών και όγκου εργασίας σε πολλαπλά προγράμματα, είναι μια απαραίτητη “δεξιότητα” (όπως συχνά μας λένε

οι νεοφιλελεύθεροι γκουρού) για να επιβιώσει κανείς και καμιά στον κλάδο. Παράλληλα, το σωματείο κλήθηκε να αναδείξει μια πληθώρα περιστατικών που παραβίαζαν ακόμα και αυτή την άθλια κανονικότητα: εξωθήσεις σε παραίτηση, απολύσεις εγκύων, καθυστερήσεις πληρωμών, ακυρώσεις συμβάσεων, ακόμα και σεξουαλικές παρενοχλήσεις - με τις τελευταίες περισσότερο συχνές απ’ ό,τι θα περίμενε κάποιος στον “ευγενή” χώρο της έρευνας.

Κομβικός αγώνας τον τελευταίο ενάμιση χρόνο αναδείχθηκε αυτός για την υπεράσπιση των υποτρόφων υποψηφίων διδασκόντων του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ). Ανάμεσα στις παρατάσεις που έδινε το ΙΚΥ, φρόντιζε να απειλεί χιλιάδες άτομα ότι εάν δεν υποστηρίξουν την διατριβή τους εντός χρονοδιαγράμματος, θα τους ανάγκαζε να επιστρέψουν δεκάδες χιλιάδες ευρώ “τροφείων” ο καθένας και η καθεμία. Μέσα από διαδοχικούς αγώνες, στους οποίους το σωματείο αποδείχθηκε αναντικατάστατο εργαλείο, δόθηκαν περαιτέρω παρατάσεις, ενώ άρχισε πλέον σταδιακά να αναγνωρίζεται και από τους πιο επίσημους κύκλους ότι τα χρήματα αυτά

είναι στην πραγματικότητα δεδουλευμένα και ότι οι ΥΔ δεν είναι “παιδιά”, αλλά εργαζόμενες/οι. Ο αγώνας αυτός δεν έχει τελεσφορήσει ακόμα, με την οριστική αλλαγή της ΚΥΑ να μετατίθεται από εβδομάδα σε εβδομάδα, ωστόσο έχει αφήσει παρακαταθήκη για τις επόμενες προκηρύξεις υποτροφιών. Αυτός ο αγώνας κατάφερε να αποδείξει τη σημασία και τη χρησιμότητα του σωματείου και της συλλογική συνδικαλιστική οργάνωση σε ένα χώρο όπου η εργασία είναι ως επί το πλείστον κατακερματισμένη και εξατομικευμένη.

Συλλογική Σύμβαση

Το σωματείο διοργανώνει τις εκλογές του πανελλαδικά στις 15-16-17 Δεκεμβρίου. Από όλες τις δυνάμεις μπαίνει σαν βασικός στόχος η συστηματικότερη ενασχόληση με την κατάρτιση Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, με στόχο την κατοχύρωση βασικών δικαιωμάτων, κοινών για όσους εργάζονται στην έρευνα και την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση με ελαστικές σχέσεις εργασίας. Παράλληλα θα κληθεί να πάρει θέση στον αγώνα ενάντια στην αναθεώρηση του άρθρου 16, που θα επιχειρηθεί είτε απευθείας, είτε “από το παράθυρο”.

Η συλλογικότητα της “Αντίθεσης” σε αυτά τα δύομιση χρόνια συνέβαλε με όλες τις δυνάμεις και με το δικό της διακριτό στίγμα για τον κοινό βηματισμό του κλάδου, μέσα από το συντονισμό με τα υπόλοιπα επιχειρησιακά και τοπικά σωματεία και συλλόγους. Επιπλέον, ανέδειξε σε διάφορες στιγμές (ΟΠΠΙ, Τέμψη, κ.α.) τις συμμαχίες εκείνες που απαιτούνται για ένα μαζικό και με προοπτικές νικών συνδικαλιστικό κίνημα, τόσο σε επίπεδο ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων (φοιτητικοί, σύλλογοι, διοικητικοί, σύλλογοι ΔΕΠ) όσο και σε επίπεδο κοινωνίας. Πρωτοστάτησε στην οργάνωση του αγώνα των υποτρόφων του ΙΚΥ. Με αυτή την παρακαταθήκη, καλούμε τις συναδέλφισσες και τους συναδέλφους να μαζικοποιήσουν το σωματείο και να μας στηρίξουν στις επόμενες εκλογές και να πλαισιώσουν τη συλλογικότητά μας. Για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις για να ενισχυθεί ο αγώνας για την καθολική αναγνώριση της εργασίας με μισθό, ωράριο και ασφάλιση στην έρευνα και την τριτοβάθμια εκπαίδευση, για να μπορέσει να μαζικοποιηθεί ο αγώνας για την υπογραφή Συλλογικής Σύμβασης στον κλάδο.

Εκλογές στα σχολεία

Εκλογική ενίσχυση των Παρεμβάσεων

Της Ντίνας Ρέππα,
Παρεμβάσεις, ΔΣ ΔΟΕ

«**Α**υτοί που σε διδάσκουν να πετάς, δεν μπορεί να σέρνονται», με αυτό το σύνθημα το μαχόμενο εκπαιδευτικό κίνημα αντιστέκεται στη βαθιά αντιδραστική πολιτική της κυβέρνησης που έχει στο στόχαστρό της τη δημόσια εκπαίδευση.

Την ίδια στιγμή διενεργούνται και οι εκλογές για την ανάδειξη νέων ΔΣ σε πολλά πρωτοβάθμια εκπαιδευτικά σωματεία. Ο αγώνας που εξελίσσεται με δριμύτητα και μαζικότητα αποτυπώνεται και στα εκλογικά αποτελέσματα. Σοβαρή αύξηση εμφανίζει η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις διαδικασίες και μάλιστα η συμμετοχή των νέων ελαστικά εργαζομένων στην εκπαίδευση, των αναπληρωτ(ρι)

ων, παρ’ όλη την λυσσαλέα προσπάθεια του υπουργείου παιδείας να τη δυσκολέψει. Τα τελευταία χρόνια, ξεκινώντας επί υπουργείας Κεραμέως και συνεχίζοντας το ο Πιερρακάκης, περικόπηκαν στην εκπαίδευση οι συνδικαλιστικές άδειες που αφορούν ΓΣ και εκλογές με στόχο να πληγεί η συμμετοχή των εκπαιδευτικών και να ευνοηθεί έτσι η προώθηση των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών που προβλέπει ο νόμος Χατζηδάκη. Μάλιστα, στην προσπάθειά της να κατισχύσει η αξιολόγηση χρησιμοποίησε τους/τις νεοδιοριστές/ους εκπαιδευτικούς ως δούρειο ίππο, αρνήθηκε να τους/τις μονιμοποιήσει, δημιουργεί κλίμα τρομοκρατίας με συνεχείς απειλές για πειθαρχικά, περικοπές μισθών κλπ. Αντιμετωπίζει τις/τους νέες/ους εκπαιδευτικούς ως τον αδύναμο κρίκο, που εξαιτίας της έλλειψης συλλογικών αναπαραστάσεων και αγώνων αλλά και της ιδεολογικής χειρα-

γώγησης από τα πανεπιστήμια, θα υποτάσσονταν εύκολα. Όμως, το κυβερνητικό σχέδιο ηττήθηκε στα πρωτοβάθμια σωματεία που πρωταγωνίστησαν στον αγώνα υπεράσπισης των δικαιωμάτων, εκεί που η αντιπαράθεση με την κυβερνητική πολιτική έγινε με στόχο την ανατροπή της κι όχι απλώς τη διαμαρτυρία ή πολύ χειρότερα τη συναίνεση, εκεί που μπήκε ψηλά ο πήχης των εργατικών διεκδικήσεων με επιθετικούς στόχους πάλης ικανούς να συγκινήσουν, εκεί που υπηρετήθηκε ένα σχέδιο ικανό να δημιουργεί όρους νίκης κι αγωνιστικής ενότητας κι έτσι να αξίζει να συστρατευτούν μαζικά οι εκπαιδευτικοί. Σε αυτά τα σωματεία η μαζικότητα κι ειδικά των νέων αυξήθηκε εντυπωσιακά.

[...] Γι’ αυτό το επόμενο διάστημα είναι κρίσιμο. Η κυβέρνηση προετοιμάζεται την αντεπίθεση της ίσως με νέα προσπάθεια ποινικοποίησης των αγώνων στην εκπαίδευση. Σε

αυτή την περίπτωση η δυναμική παρέμβαση των πρωτοβάθμιων σωματείων ο συντονισμός τους, οι Γενικές Συνελεύσεις και οι επιτροπές αγώνα για τη συνέχιση του αγώνα ακόμα κι αν οι ομοσπονδίες και οι πλειοψηφίες τους υποχωρήσουν, αναδεικνύεται σε κεντρικό διακύβευμα. Τροχοπέδι σε αυτό αποτελούν οι δυνάμεις της ΑΣΕ/ΠΑΜΕ που αρνούνται κάθε κίνηση που ξεφεύγει από τα όρια των ομοσπονδιών ΔΟΕ-ΟΛΜΕ ενώ ταυτόχρονα αρνούνται και την κλιμάκωση αυτού του αγώνα με κλαδικές απεργιακές κινητοποιήσεις.

Παρ’ όλα αυτά, ήδη πάνω από 30 πρωτοβάθμια σωματεία έχουν κάνει βήματα στον συντονισμό τους και τα περισσότερα από αυτά έχουν ήδη πάρει αποφάσεις στις Γενικές Συνελεύσεις τους για συνέχιση του αγώνα και κήρυξη απεργιακών μορφών αν οι ομοσπονδίες υποχωρήσουν. Εκεί βρίσκεται και η ελπίδα νίκης του εκπαιδευτικού κινήματος!

Ολόκληρο
στο **RProject.gr**

Επιμένει στη διάλυση της δημόσιας υγείας η κυβέρνηση

Μαζικός ενωτικός αγώνας η απάντηση των υγειονομικών

Του Θοδωρή Πατσατζή

Το απεργιακό διήμερο 29-30 Νοέμβρη θύμισε παλιές μέρες μαζικών κινητοποιήσεων των εργαζομένων στη δημόσια υγεία, όπως οι μεγάλες κινητοποιήσεις επί υπουργίας Άδωνι Γεωργιάδη το 2013-14, όπως η μεγάλη κινητοποίηση εν μέσω πανδημίας τον Ιούνιο του 2020. Μάλιστα εκτός από την κινητοποίηση στο Υπουργείο Υγείας, μεγάλα ήταν και τα ποσοστά συμμετοχής στην ίδια την απεργία, ειδικά στα νοσοκομεία της Περιφέρειας.

Γιατροί, με μεγάλη παρουσία των νέων ειδικευόμενων γιατρών αλλά και φοιτητών Ιατρικής από το Πανεπιστήμιο της Αθήνας και την Ιατρική Σχολή της Πάτρας, γιατροί από την περιφέρεια (Αργίτιο, Ζάκυνθο κ.α.). Εργαζόμενοι-ες στα δημόσια νοσοκομεία με πανό από τον Ευαγγελισμό, το Δρομοκαΐτειο, τον Ερυθρό, το Ασκληπιείο, το Αττικό, το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής – Δαφνί, το Θριάσιο, το Αγλαΐα Κυριακού κ.ά. Εργαζόμενοι στα Κέντρα Υγείας με το Σωματείο εργαζομένων της 2ης Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.ΠΕ.). Μαζική παρουσία είχαν και οι εργαζόμενοι στην Απεξάρτηση, με πανό από το ΚΕΘΕΑ και το 18 Άνω. Αλληλέγγυοι από άλλους συνδικαλιστικούς χώρους (ΠΑΜΕ, ΜΑΧΗ, Παρεμβάσεις, Ταξική Πορεία κ.ά.) και παρατάξεις και από συλλόγους συνταξιούχων όπως της Πανελληνίας Ένωσης Συνταξιούχων Εκπαιδευτικών (ΠΕΣΕΚ). Αλληλέγγυοι και αλληλέγγυες από κόμματα και οργανώσεις της Αριστεράς. Όλοι μαζί βροντοφώναξαν την αναγκαιότητα να δοθούν λεφτά για την υγεία και όχι για εξοπλισμούς και απαίτησαν μαζικές προσλήψεις στα νοσοκομεία -και συνολικά τις δημόσιες δομές υγείας- γιατρών, νοσηλευτριών και λοιπού προσωπικού, απαίτησαν τη μονιμοποίηση όλων των συμβασιούχων. Όλοι μαζί διεκδίκησαν αυξήσεις στους μισθούς, πληρωμή των εφημεριών στην ώρα τους και αύξηση της ωριαίας αποζημίωσης, διεκδίκησαν να μην υπάρξει μετάβαση των υπηρεσιών υγείας που παρέχουν τα νοσοκομεία σε ιδιώτες και να μην εκποιηθεί στους ιδιώτες οποιαδήποτε δομή υγείας, ψυχικής υγείας και απεξάρτησης κ.α.

Καμιά μάχη δεν πάει χαμένη. Πολύ περισσότερο η συγκεκριμένη μάχη που είχε και αποτέλεσμα τη δέσμευση του υπουργού Υγείας Μ. Χρυσοχόϊδη για αποφασιστική ενίσχυση της ωριαίας αποζημίωσης των εφημεριών από 1/1/2024. Μια πολύ μικρή δέσμευση σε σχέση με το σύνολο των αιτημάτων που οι υγειονομικοί πρέπει να τη δουν ως την αρχή για να πιέσουν ακόμη περισσότερο την κυβέρνηση και να αποσπάσουν πλέον όχι μόνο δεσμεύσεις αλλά και πράξεις. Άλλωστε λίγες μέρες μετά την κινητοποίηση ο ίδιος υπουργός αποφάσισε να μην προχωρήσει όπως γινόταν μέχρι τώρα σε ανανέωση των συμβάσεων των επικουρικών γιατρών και του υπόλοιπου προσωπικού για ένα χρόνο. Ανακοίνωσε ανανεώσεις των συμβάσεων των επικουρικών για 6 μήνες και του λοιπού προσωπικού για 2 και 3 μήνες ανάλογα την περίπτωση.

Κινητοποιήσεις

Αντίστοιχα μαζικές με την κινητοποίηση της Πέμπτης 30 Νοέμβρη στο Υπουργείο Υγείας ήταν και η μοτοπορεία των γιατρών την προηγούμενη μέρα από νοσοκομείο σε νοσοκομείο της Αθήνας και οι τοπικές δράσεις στα νοσοκομεία αλλά και δράσεις σε γειτονιές. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η κινητοποίηση και πορεία στο Περιστέρι από εργαζο-

μένους στα νοσοκομεία της Δυτικής Αθήνας και στα Κέντρα Υγείας της περιοχής, φορείς και δημοτικές παρατάξεις, συλλόγους συνταξιούχων και γυναικών. Πάνω από 400 άνθρωποι διαδήλωσαν απαιτώντας -εκτός από τα κεντρικά αιτήματα- και την στελέχωση των τοπικών κέντρων υγείας και την επιστροφή σε αυτά 11 νοσηλευτριών που μεταφέρθηκαν στο νοσοκομείο Αττικών. Οι τοπικές κινητοποιήσεις (αντίστοιχες και επίσης πολύ μαζικές είχαν γίνει το προηγούμενο διάστημα και σε νησιά του Αιγαίου) δείχνουν ότι μπορούν να δημιουργήσουν δεσμούς αγώνα των εργαζομένων στη δημόσια υγεία με τον κόσμο της γειτονιάς και να ξαναφέρουν στο προσκήνιο την απαίτηση για δωρεάν και δημόσια υγεία για όλους. Μια επόμενη τέτοια τοπική κινητοποίηση είναι προγραμματισμένη την Πέμπτη 14 Δεκέμβρη στην πλατεία του Αγίου Νικολάου της Κρήτης.

Στη συνάντηση μάλιστα των εργαζομένων με τον υπουργό Υγείας, ο υπουργός για να καθησυχάσει όλους μας ανακοίνωσε ξανά, όπως και οι προκάτοχοί του, ότι άμεσα θα προκηρυχθούν 1.500 θέσεις γιατρών, εκ των οποίων οι 250 θα αφορούν θέσεις επίκουρων καθηγητών στα πανεπιστημιακά νοσοκομεία. Θέσεις που υποσχεται εδώ και 5 χρόνια η ΝΔ και που όσο δεν υπάρχει ουσιαστική αύξηση των

δαπανών για την υγεία (για να «κλέψουμε» ένα παλιό σύνθημα από τους αγώνες εκπαιδευτικών, μαθητών και φοιτητών, τουλάχιστον 15% του προϋπολογισμού θα πρέπει να δοθεί για τη δημόσια υγεία), δεν πρόκειται να γίνουν εύκολα. Ακόμη όμως κι αν γίνουν δεν αρκεί για να καλυφθούν τα κενά.

Αυτή τη στιγμή φαίνεται πολύ ξεκάθαρα ότι ένας τρόπος υπάρχει για να δικαιωθούν τα αιτήματα των εργαζομένων στη δημόσια υγεία, τα αιτήματα όλων μας. Η κλιμάκωση των κινητοποιήσεων. Διατηρώντας πλήρως τα χαρακτηριστικά της ενότητας. Άλλωστε αυτή τη στιγμή είναι σε εξέλιξη και η μάχη που δίνουν οι εργαζόμενοι-ες στην Απεξάρτηση και την ψυχική υγεία (βλέπε σελ...). Με τα χαρακτηριστικά της απεύθυνσης σε φορείς κάθε γειτονιάς. Με απεργίες που δεν καλούν σε «αγωνιστική γυμναστική» περπατώντας τους δρόμους της Αθήνας, αλλά καλούν τον κόσμο συγκεκριμένα να δώσει τη μάχη μπροστά στα κέντρα των εξελίξεων που είναι το Υπουργείο Υγείας και η βουλή. Εκεί, στο Υπουργείο Υγείας, καλεί και την Παρασκευή 8/12 στις 10.30 το πρωί ΠΟΕΔΗΝ, που πραγματοποιεί παράλληλα πεντάωρη στάση εργασίας για να υπερασπιστεί το δικαιο αίτημα για μονιμοποίηση όλων των συμβασιούχων που δουλεύουν στο δημόσιο σύστημα υγείας.

Ιδιώτες σε Απεξάρτηση και Ψυχική Υγεία

Μαχητικά απάντησαν οι εργαζόμενοι στην Απεξάρτηση και την Ψυχική υγεία απέναντι στα σχέδια της κυβέρνησης να τις παραχωρήσει σε ιδιώτες μέσω της σύστασης Εθνικού Δικτύου υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και του Ενιαίου Οργανισμού για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων. Οι εργαζόμενοι συμμετείχαν με μαζικά μπλοκ στην κινητοποίηση που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Υγείας την Πέμπτη 30 Νοέμβρη μαζί με τους γιατρούς και τους εργαζόμενους στα δημόσια νοσοκομεία.

Επόμενος σταθμός για τους εργαζόμενους είναι την Κυριακή 10 Δεκέμβρη το Ανοικτό Συνέδριο των Φορέων Πρόληψης και Απεξάρτησης στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας. Ενώ υπάρχουν συζητήσεις να συνεχιστούν οι κινητοποιήσεις μέσα στο Δεκέμβρη αλλά και το Γενάρη καθώς η κυβέρνηση δηλώνει αποφασισμένη να ψηφίσει στις αρχές του Γενάρη του 2024 το νομοσχέδιο. Εμείς αναδημοσιεύουμε αποσπάσματα από άρθρο του Δημήτρη Κωνσταντίνου, εργαζόμενου σε Ξενώνα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης του ΨΝΑ-Δαφνί που δημοσιεύτηκε στο Rproject.gr

Του Δημήτρη Κωνσταντίνου

[...] την πραγματικότητα, ακριβώς ο πυρήνας του προς διαβούλευση νομοσχεδίου δεν είναι ανθρωποκεντρικός, ώστε να εστιάζει στον εξαρτημένο ως πάσχων υποκείμενο που χρήζει θεραπείας για να σπάσει τον τυραννικό φαύλο κύκλο της εξάρτησης (αυτή για παράδειγμα είναι η φιλοσοφία του 18 ΑΝΩ που επιχειρούν να εξοβελίσουν). Έτσι, βασικός του στόχος μοιάζει να είναι ο στενότερος έλεγχος των θεραπευτικών προγραμμάτων, μέσω της σύστασης ενός υδροκέφαλου οργανισμού και η οικονομική διαχείριση στον άξονα κέρδη-ζημιές. Με αυτή την έννοια κύριο μέλημα δεν είναι η ψυχοθεραπεία κι η ισότιμη κοινωνική επανένταξη απεξαρτημένων ανθρώπων, αλλά ο επανασχεδιασμός του τοπίου των θεραπευτικών προγραμμάτων, με λιγότερο ή και καθόλου δημόσιο χαρακτήρα που θα μπορεί να απορροφά ευρωπαϊκά κονδύλια (κι όταν αυτά στερέψουν τι:).

Θύματα οι εργαζόμενοι...

Για του λόγου το αληθές, ο υπερτροφικός φορέας που σχεδιάζουν να απορροφήσει όλα τα θεραπευτικά προγράμματα θα είναι ΝΠΙΔ και η διοίκηση του θα διορίζεται από την κυβέρνηση. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι το 18 ΑΝΩ σταματάει να ανήκει στο ΕΣΥ και να αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του ΨΝΑ. Την ίδια ακριβώς τύχη θα έχουν και τα υπόλοιπα προγράμματα δημόσιων ψυχιατρικών (Θεσσαλονίκης, Κέρκυρας-Διάπλους,

Ιωαννίνων). Συνάμα στους εργαζόμενους (συνολικά οι εργαζόμενοι που εργάζονται στα προγράμματα που θα βρεθούν υπό νέο καθεστώς φτάνουν 1500) θα δοθεί το περιθώριο του ενός μήνα για να αποφασίσουν αν θέλουν να ενταχθούν στο νέο Ιδιωτικού Δικαίου οργανισμό ή να παραμείνουν στο ΨΝΑ...

[...] Επιπλέον, τίποτα δε διασφαλίζει πως όσοι επιλέξουν το νέο οργανισμό θα διατηρήσουν και τις θέσεις εργασίας τους σε μερικά χρόνια από σήμερα. Ακόμα χειρότερα για ειδικότητες όπως αυτή των Ειδικών Θεραπευτών που αποτελεί μεγάλο μέρος των εργαζομένων στο 18 ΑΝΩ, η επιλογή να παραμείνουν στο Ψυχιατρείο μπορεί να σημαίνει πως θα μείνουν δίχως ουσιαστικό αντικείμενο εφόσον φύγει η Απεξάρτηση. Συμπερασματικά, έπειτα από την κατάργηση του αυτοδιοικητού του ΚΕΘΕΑ και το καπέλωμα του από την κυβέρνηση το 2019, αυτό που ετοιμάζονται να φέρουν προς διαβούλευση αποτελεί το αποφασιστικό βήμα για την ιδιωτικοποίηση της Απεξάρτησης. Όλο αυτό μάλιστα με μια επίδειξη αυταρχισμού, ο οποίος εκδηλώνεται με την παντελή απουσία διαλόγου με αρμόδιους επιστημονικούς ή εργασιακούς φορείς, αλλά και τους ίδιους τους εργαζόμενους.

...οι εξαρτημένοι

[...] Ο πρώτος τεράστιος και τραγικός κίνδυνος είναι η απώλεια του θεραπευτικού πλουραλισμού, τον οποίο μέχρι σήμερα διασφάλιζε η ύπαρξη προγραμμάτων με διαφορετική φιλοσοφία, διαφορετική στάση και προσέγγιση της μάστιγας της εξάρτησης και κατά συνέπεια διαφορετικών θεραπευτικών μοντέλων. Ο νέος

υδροκέφαλος φορέας εγκυμονεί τον κίνδυνο να ισοπεδώσει τις προηγούμενες διαφορές, διαμορφώνοντας ένα εκτρωματικό γραφειοκρατικό μοντέλο, δίχως αρχή, μέση και τέλος. Το προηγούμενο δεν αποτελεί κινδυνολογία, εάν αναλογιστούμε το μέγεθος του νέου φορέα, την ποιότητα των αλλαγών και την ταχύτητα και την προχειρότητα με τις οποίες επιχειρούν να τις εφαρμόσουν. Εδώ εύλογα προκύπτει η ανησυχία πως θα δοθεί έμφαση προς την κατεύθυνση της υποκατάστασης (μοντέλο ΟΚΑ-ΝΑ), όχι γιατί είναι πιο αποτελεσματικό για τους εξαρτημένους, αλλά γιατί αποτελεί την εύκολη λύση που μάλιστα εκτιμούν πως τους στοιχίζει λιγότερο. Αν αυτό γίνει πράξη τότε δε μιλάμε για απεξάρτηση κι ουσιαστική απελευθέρωση από τα δεσμά της εξάρτησης, αλλά για αντικατάσταση της παράνομης ουσίας με τη νόμιμη και κρατικά χορηγούμενη. Άλλωστε το προηγούμενο μοντέλο προωθούν οι κυρίαρχες αντιλήψεις που βλέπουν την εξάρτηση ως αντίληψη νόσου του εγκεφάλου, παραβλέποντας προκλητικά και αστόχαστα τις κοινωνικές γενεσιουργές αιτίες του φαινομένου.

...και οι ασθενείς

[...] Σε πρώτη φάση, οι στεγαστικές δομές (Ξενώνες, Οικοτροφεία κλπ) φεύγουν από ΨΝΑ και πάνε στις ΥΠΕ, ενώ θα ακολουθήσουν τα Ψυχογериατρικά τμήματα. Εξάλλου, με την κατάργηση όλων των Διευθύνσεων και Υπηρεσιών και το πέρασμα όλων των αρμοδιοτήτων στις ΥΠΕ, υπάρχει μια «παράλειψη» που μοιάζει λεπτομέρεια, αλλά δεν είναι. Δηλαδή δεν υπάρχει πρόβλεψη για Τεχνική

Υπηρεσία, όπως αυτή λειτουργεί σήμερα στο Ψυχιατρείο. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι τα έργα που εκείνη αναλάμβανε και διεκπεραιώνει για λογαριασμό του Ψυχιατρείου θα δίνονται σε ιδιώτες εργολάβους. Εδώ αξίζει να θυμηθούμε πως ολόκληροι τομείς όπως η σίτιση, η καθαριότητα κλπ έχουν ήδη περάσει στα χέρια ιδιωτών και συνεπώς η τεχνική υπηρεσία θα αποτελέσει το επόμενο «φιλέτο» δώρο στους επιχειρηματίες. Αν μάλιστα συνεκτιμήσουμε το γεγονός πως το καλοκαίρι πέρασε νόμος που προβλέπει πως όλα τα νοσοκομεία θα μετατραπούν σε βάθος χρόνου σε ΝΠΙΔ, τότε το τοπίο γίνεται ακόμα πιο θολό και το μέλλον φαντάζει δυσοίωνα για ότι απομένει ως ΨΝΑ...

[...] Όσο για τους εργαζόμενους σε ΨΝΑ και 18 ΑΝΩ, χρειάζεται να αντλήσουν έμπνευση και δύναμη από την πλούσια παρακαταθήκη ηρωικών αγώνων που έχουν δώσει στο παρελθόν, προκειμένου να κρατήσουν το νοσοκομείο ανοικτό και προσβάσιμες τις υπηρεσίες σε Ψυχική Υγεία κι Απεξάρτηση για όποιον έχει ανάγκη. Εδώ αξίζει να θυμηθούμε ότι μια δεκαετία πίσω, πάλι με τη δεξιά στην κυβέρνηση, ήταν έτοιμοι να υλοποιήσουν το κλείσιμο του Ψυχιατρείου και μάλιστα με όρους fast truck. Ακριβώς για αυτό το λόγο είχε διοριστεί διοικητής του Ψυχιατρείου, άνθρωπος που είχε προηγούμενη εμπειρία κι είχε συμβάλει στο κλείσιμο του ψυχιατρείου στα Χανιά. Ωστόσο, η ηρωική μαχητικότητα των εργαζομένων και τα αντανάκλαστα της κοινωνίας, κατέστησαν ανεφάρμοστο αυτό το σχέδιο και το εργατικό κίνημα κέρδισε μια καθαρή νίκη...

15 χρόνια από τη δολοφονία Γρηγορόπουλου και Τ Η αστυνομική βία και αυθαιρ

του Χρήστου Σταυρακάκη

Συμπληρώνονται φέτος 15 χρόνια από τον Δεκέμβρη του 2008, όταν η κρατική-αστυνομική δολοφονία του δεκαπεντάχρονου Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, πυροδότησε μία μαζική νεολαιίστικη εξέγερση, με βασικούς πρωταγωνιστές τους μαθητές και τις μαθήτριες σε όλη την Ελλάδα. Ήταν μία γνήσια εξέγερση τόσο απέναντι στη δολοφονική αυθαιρεσία της κρατικής καταστολής όσο και απέναντι στο μέλλον που επιφύλασσόταν για μία ολόκληρη γενιά, που της έμελλε να είναι η πρώτη που ζει πλέον την ενήλικη ζωή της χειρότερα από την προηγούμενη. Ακόμα, χρόνια μετά, η

ΕΛΑΣ εξακολουθεί να δολοφονεί νέους ανθρώπους.

Κατασταλτική θωράκιση

Οι μαζικές κινητοποιήσεις εκείνου του Δεκέμβρη λειδωρήθηκαν ως «μπάχαλα» και ταραχές από τα συστημικά ΜΜΕ και τα αστικά κόμματα (συμπεριλαμβανομένου δυστυχώς και του ΚΚΕ), όμως οι συστημικές/καθεστωτικές δυνάμεις κατανοούσαν ότι ήταν απότοκο ενός μαζικού αισθήματος απογοήτευσης και ματαίωσης προσδοκιών. Ένα από τα χαρακτηριστικότερα συνθήματα της εξέγερσης ήταν «στις τράπεζες λεφτά, στη νεολαία σφαίρες, ήρθε η ώρα για τις δικές μας μέρες». Λίγες μέρες πριν τη δολοφονία του Γρηγορόπουλου, η τότε κυβέρνηση Καραμανλή δώριζε 28 δις ευρώ στις τράπεζες.

Η απάντηση στην κάμψη της δυναμικής των κινητοποιήσεων, ήταν η κατασταλτική θωράκιση του κράτους. Στην αυγή της μεγάλης καπιταλιστικής κρίσης των επόμενων χρόνων, η εξέγερση του Δεκέμβρη ήταν μία εικόνα από το τι θα ακολουθούσε στο επίπεδο της κοινωνικής αντίστασης. Πράγματι, οι μεγάλες κινητοποιήσεις και οι απεργίες ενάντια στα μνημόνια τα επόμενα χρόνια το απόδειξαν. Εκείνη την εποχή εγκαινιάζεται μία περίοδος συστηματικής ενίσχυσης των κατασταλτικών μηχανισμών. Στις αρχές του 2009 ιδρύονται οι πρώτες μηχανοκίνητες τραπούκιες συμμορίες που μετεξελίχθηκαν στις ομάδες ΔΙΑΣ και ΔΡΑΣΗ (πρώην ΔΕΛΤΑ), ενώ συστηματοποιείται η καθημερινή παρουσία δυνάμεων των ΜΑΤ στο κέντρο, γύρω από τα πανεπιστήμια και στη γειτονιά των Εξαρχείων.

Όλες οι κυβερνήσεις έχουν δώσει πλήρη πολιτική κάλυψη στη δράση της αστυνομίας, δίνοντας το σήμα πως «μπορείτε να χτυπάτε και να δολοφονείτε ελεύθερα» μέσα από τη συστηματική ατιμωρησία της αστυνομικής βίας και των δολοφονιών που έχουν τελεστεί από ένστολους. Κάθε χρόνο μετράμε νεκρούς από την υπέρμετρη αστυνομική βία. Κάθε χρόνο «μεμονωμένα περιστατικά» κοστίζουν τις ζωές ανθρώπων. Τα «μεμονωμένα περιστατικά» της δολοφονικής δράσης της ΕΛΑΣ δεν είναι μεμονωμένα αλλά αποτελούν καθεστώς.

Δολοφονική ατιμωρησία

Τον προηγούμενο μήνα, αστυνομικοί στη Βοιωτία δολοφόνησαν εν ψυχρώ τον 16χρονο Ρομά, Χρήστο Μιχαλόπουλο, επειδή δε σταμάτησε με το αυτοκίνητο σε έλεγχο της αστυνομίας. Όλα τα στοιχεία, οι μαρτυρίες και τα ρεπορτάζ, υποδεικνύουν ότι ήταν μία εν ψυχρώ εκτέλεση ενός παιδιού από πάνοπλους αστυνομικούς. Είναι η τρίτη δολοφονία νεαρού Ρομά τα τελευταία δύο χρόνια, μετά τις δολοφονίες του Νίκου Σαμπάνη και του Κώστα Φραγκούλη. Και οι τρεις δολοφονίες είναι μετά από καταδίωξεις όπου τα όπλα των αστυνομικών εκπυροκρότησαν. Παρά τις διαβεβαιώσεις των αρμόδιων υπουργών και της ΕΛΑΣ ότι κάθε περίπτωση από αυτές ήταν εξαίρεση -η «κακιά στιγμή»- και πως οι εμπλεκόμενοι αστυνομικοί παραβίασαν τον κανονισμό των καταδιώξεων, όταν αυτό επαναλαμβάνεται τρεις φορές μέσα σε

δύο χρόνια τότε δεν είναι εξαίρεση αλλά κανόνας. Το μήνυμα είναι σαφές: οποιαδήποτε μορφή ή υπόνοια ανυπακοής σε έλεγχο ή εντολή της αστυνομίας μπορεί να σου κοστίσει τη ζωή.

Μετά τη δολοφονία του Γρηγορόπουλου, η συστημική επιχειρηματολογία προσπαθούσε να αποδώσει χαρακτηριστικά στο θύμα για να δικαιολογήσει μέχρι έναν ορισμένο βαθμό τα αδικαιολόγητα, με τρόπο εξοργιστικό. Ήδη από τις πρώτες ώρες μετά τη δολοφονία διατυπώνονταν ερωτήματα όπως «τι ήθελε ένας δεκαπεντάχρονος στα Εξάρχεια», σα να μην είναι μία γειτονιά με κανονικούς ανθρώπους όλων των ηλικιών, τον χαρακτήριζαν πολιτικά ως αναρχικό, το ΜΕΓΑ είχε παραποιήσει βίντεο την ώρα της δολοφονίας προσθέτωντας ήχους από συμπλοκές και συνθήματα. Στηνόταν μία ολόκληρη εκστρατεία επίθεσης στο χαρακτήρα του θύματος -αλλά και στην περιοχή των Εξαρχείων που διαπράχθηκε το έγκλημα- ώστε να δικαιολογηθεί η χρήση όπλου απέναντι σε ένα άοπλο παιδί. Ουσιαστικά, ήταν μία εκστρατεία υποβάθμισης της ανθρώπινης ζωής: εάν είσαι ή κάνεις όλα αυτά που έκανε ο Γρηγορόπουλος (πραγματικά ή όχι, λίγη σημασία έχει) η ζωή σου δε μετράει το ίδιο.

Το ίδιο μοτίβο ισχύει σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό για τους Ρομά, μία ομάδα ανθρώπων που αντιμετωπίζονται συστηματικά από το

Από την Αθήνα μέχρι τη Θήβα η αστυνομία δολοφονεί:

Δηκεοσίνοι

ΤΡΙΤΗ

5

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΑΣΟΕΕ

αιθ. Δ12, 7 μ.μ.

Μιλούν:

Χρήστος Ηλιάδης

Ερευνητής

σε θέματα Ρομά,

Πάντειο Πανεπιστήμιο

Ματίνα Βαθούλη

Εκπαιδευτικός,

7ο Δημοτικό Ασπροπύργου

Θανάσης Καμπαγιάννης

Δικηγόρος

Μέλος της οικογένειας

του Νίκου Σαμπάνη

Συντονισμός συζήτησης:

Παναγιώτης Αντωνίου

(...)

Η αστυνομική βία απέναντι στους Ρομά είναι μια εμπεδωμένη κατάσταση που πηγάζει όχι μόνο από ακροδεξιούς δύσπакες εντός της αστυνομίας, αλλά από τον βαθύ ρατσισμό που αντιμετωπίζει τους Ρομά ως πολίτες β' κατηγορίας.

Για όλα αυτά

το Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ Αθήνας

διοργανώνει εκδήλωση με τίτλο:

ΔΗΚΕΟΣΙΝΙ-

Από την Αθήνα μέχρι την Θήβα

η αστυνομία δολοφονεί

ΑΝΤΙΡΑΤΣΙΣΤΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΘΗΝΑΣ

Την εξέγερση του 2008 Δοξασία (ακόμα) δολοφονεί

ελληνικό κράτος ως πολίτες δεύτερης και τρίτης κατηγορίας. Μεγάλα τμήματα του πληθυσμού των Ρομά στην Ελλάδα δεν έχουν πρόσβαση στην εργασία, στο εκπαιδευτικό σύστημα, στη δημόσια υγεία. Πάνω σε αυτή την πραγματικότητα έχει κατασκευαστεί και μία αργιστική εικόνα του Ρομά – εγκληματία, η οποία τροφοδοτεί και τροφοδοτείται από τον κοινωνικό αποκλεισμό που επιβάλλει το ελληνικό κράτος. Εάν κάθε Ρομά είναι εν δυνάμει εγκληματίας, τότε κάθε πρακτική καταστολής μπορεί να δικαιολογηθεί. Αρκεί να αναλογιστούμε ότι στην περίπτωση του Χρήστου Μιχαλόπουλου, κανένας επιβάτης δεν οπλοφορούσε (άρα κανέναν κίνδυνο δε διέτρεχαν οι αστυνομικοί), το όχημα δεν ήταν κλεμμένο, άρα δε φαίνεται τίποτα να δικαιολογεί τη χρήση όπλου, πέρα από το ήταν Ρομά.

Οι αποδέκτες της δολοφονικής μανίας της ΕΛΑΣ διευρύνονται και δεν είναι «προνόμιο» των κοινωνικά αποκλεισμένων. Πρόσφυγες (ένανς 20χρονος Σύρος πρόσφυγας λίγους μήνες πριν δολοφονήθηκε από την αστυνομία πάλι μετά από καταδίωξη) και μετανάστες, Ρομά, νέοι και νέες, φοιτητές και εργαζόμενες. Αρκεί να μη συμμορφωθείς «προς τας υποδείξεις» για να μεις στη λίστα των υποψήφιων θυμάτων της ΕΛΑΣ. Τέτοια είναι η ιστορία της δολοφονίας του 52χρονου Κώστα Μανιουδάκη τον προηγούμενο Ιούλιο στα

Χανιά, μετά από αστυνομικό έλεγχο στο αμάξι του. Την υπόθεση έχει προσπαθήσει να συγκαλύψει η ΕΛΑΣ με κάθε πιθανό και απίθανο τρόπο, από καθυστερήσεις στις διαδικασίες μέχρι χοντροκομμένα ψέμματα, όπως ότι έπαθε ανακοπή ενώ στο σημείο της δολοφονίας βρέθηκαν τα γυαλιά του σπασμένα και μία μεγάλη κηλίδα αίματος. Ο υπέρμετρος ζήλος της ΕΛΑΣ, κόστισε τη ζωή ενός ανθρώπου, που μάλλον δεν υπάκουσε επακριβώς τις αστυνομικές διαταγές

Δικαιοσύνη για τα θύματα – Αφοπλισμός της Αστυνομίας

Όλα αυτά τα περιστατικά είναι αποτέλεσμα της ατιμωρησίας και της πολιτικής κάλυψης (μέχρι ενθάρρυνσης) που απολαμβάνουν όλα τα σώματα της ΕΛΑΣ. Για όλες αυτές τις δολοφονίες έχουν επιβληθεί ελάχιστες ποινές (και αυτές αναντίστοιχες ως προς το έγκλημα που έχει τελεστεί) ενώ πολλές υποθέσεις μπαίνουν στο αρχείο και πόσες ακόμα δεν έχουν δει ποτέ το φως της δημοσιότητας. Ειδικά η κυβέρνηση της ΝΔ, από το 2019 και μετά σταθερά επενδύει στην καταστολή για κάθε ζήτημα. Ακόμα και την περίοδο έξαρσης της πανδημίας η κυβέρνηση προσλάμβανε αστυνομικούς και αντιμετώπιζε το ζήτημα της προστασίας της δημόσιας υγείας με καταστολή αντί να ενισχύσει τη δημόσια υγεία.

Απέναντι στο δολοφονικό μένος

της ΕΛΑΣ, οφείλουμε να προτάξουμε την αλληλεγγύη σε όλα τα θύματα της αστυνομικής βίας και να απαιτούμε δικαιοσύνη για τα θύματα και τις ανθρωπίνες ζωές που χάθηκαν άδικα. Η αλληλεγγύη και οι μαζικοί κοινωνικοί αγώνες είναι ο μόνος τρόπος να αντιμετωπιστεί η καταστολή και κατ' επέκταση οι δολοφονικές πρακτικές της ΕΛΑΣ, γιατί αγωνιζόμαστε για να μπορούμε να ζούμε σε έναν κόσμο χωρίς αστυνομία, σε έναν κόσμο που δε θα κινδυνεύεις να βρεθείς δολοφονημένος από μία «τυχαία εκπυροσκόρπηση».

Σε αυτή τη συγκυρία χρειάζεται από τη ριζοσπαστική-αντικαπιταλιστική αριστερά μία σαφή θέση ενάντια στην αστυνομική βία και υπεράσπιση της ανθρωπίνης ζωής και των κοινωνικών αναγκών. Μία τέτοια θέση δεν μπορεί να υπηρετηθεί από αυταπάτες για μία κάποια πιο δημοκρατική αστυνομία ή καλύτερα εκπαιδευμένη ούτε με ταλαντεύσεις που «χαϊδεύουν αυτιά» αστυνομικών, ως μία ακόμη κατηγορία δημοσίων υπαλλήλων. Η αστυνομία και το έμφυχο δυναμικό της είναι στο σκληρό πυρήνα καταστολής του κράτους.

Το Δεκέμβρη του 2008, ανάμεσα στα μαζικότερα αιτήματα της εξέγερσης ήταν ο αφοπλισμός της αστυνομίας και η κατάργηση όλων των ειδικών σωμάτων καταστολής (ΜΑΤ, ΟΠΚΕ, ΔΙΑΣ, ΔΡΑΣΗ) οι οποίες άλλωστε δρουν ως ανεξέλεγκτες συμμορίες με την κάλυψη του κρά-

τους και της κυβέρνησης. Αυτός είναι ο μόνος δρόμος για να μπορέσουμε να υπερασπιστούμε τις ζωές μας απέναντι στις δολοφονικές πρακτικές της ΕΛΑΣ.

Απέναντι στη διαρκή ενίσχυση της ΕΛΑΣ, σε εξοπλισμό και έμφυχο δυναμικό, χρειάζεται να διεκδικήσουμε λεφτά για την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών των εργαζομένων και της νεολαίας. Η διεθνής εμπειρία του κινήματος Black Lives Matter στις ΗΠΑ είναι πολύ χρήσιμη γιατί επικοινωνεί με τις ίδιες ανάγκες αλλά και τα αιτήματα όσων αγωνίζονται ενάντια στην αστυνομική βία και την καταστολή. Το σύνθημα που υιοθέτησαν απέναντι σε μία από τις πιο ρατσιστικές και δολοφονικές αστυνομικές δυνάμεις του δυτικού κόσμου ήταν «αποχρηματοδότηση-αφοπλισμός-διάλυση», ζητώντας ταυτόχρονα δικαιοσύνη.

Η μνήμη της εξέγερσης τιμάται σήμερα στον αγώνα για αφοπλισμό της αστυνομίας και κατάργηση των ειδικών σωμάτων, στον αγώνα για να κατευθυνθούν οι δημοσίοι πόροι στην παιδεία, την υγεία, τις κοινωνικές δομές που έχει διαλύσει ο νεοφιλελευθερισμός αντί να πηγαίνουν για προσλήψεις στην αστυνομία και περαιτέρω εξοπλισμό της. Με αυτόν τον τρόπο, 15 χρόνια μετά το Δεκέμβρη του 2008, αγωνιζόμαστε για να μη χρειαστεί να θρηνήσουμε ποτέ ξανά ένα νέο παιδί δολοφονημένο από όπλο μπάτσου.

ΑΕΙ: Διεθνοποίηση ή ιδιωτικοποίηση

Της Ηλιάνας Ζερβού

Η συζήτηση στους κυβερνητικούς κύκλους σχετικά με την τρίτοβάθμια εκπαίδευση, το τελευταίο διάστημα, επικεντρώνεται σε αυτό που συστηματικά αποκαλούν «απελευθέρωση του πανεπιστημίου από το κρατικό μονοπώλιο και την κρατική γραφειοκρατία». Η ερμηνεία και η βαθύτερη ουσία του αφηγήματος αυτού δεν προκύπτει μόνο μέσα από την προσπάθεια ανάλυσης του πολιτικού λόγου που αφορά τις επικείμενες νομοθετικές ρυθμίσεις (προσπάθεια δαιμονοποίησης του δημόσιου χαρακτήρα του πανεπιστημίου), αλλά και απ' την έως τώρα στόχευση της πολιτικής της Νέας Δημοκρατίας γύρω από το δημόσιο πανεπιστήμιο.

Παρακάμπτοντας το άρθρο 16

Το άρθρο 28 του συντάγματος αναφέρει πως «οι διεθνείς συμβάσεις από την επικύρωσή τους με νόμο υπερισχύουν από κάθε άλλη αντίθετη διάταξη» και ανοίγει τον δρόμο για την παράκαμψη του άρθρου 16, μέσα απ' το οποίο θεσμοθετείται ο αποκλειστικός, δημόσιος χαρακτήρας του ελληνικού πανεπιστημίου, με ήδη υπάρχουσες νομοθετικές ρυθμίσεις μέχρι την οριστική αναθεώρησή του. Ουσιαστικά, πρόκειται για παραρτήματα ξένων πανεπιστημίων στην ελληνική επικράτεια, όπως το Yale, το Harvard, το Preston, τα οποία κερδοσκοπικά ή μη, θα λειτουργούν με δίδακτρα και σε ανταγωνιστική βάση με τα δημόσια πανεπιστημιακά ιδρύματα. Σημαντικό παράδειγμα για την αφετηρία του σχεδιασμού αυτού αποτέλεσε η ίδρυση Διεθνούς Κέντρου Εκπαίδευσης του Columbia στην Αθήνα, σε μία προσπάθεια δημιουργίας τετελεσμένων.

Άλλωστε, η πολυετής λειτουργία παραρτημάτων ιδιωτικών κολεγίων και η αναγνώριση των πτυχίων που παρέχουν, δημιουργεί μία ντε φάκτο πραγματικότητα. Ο ιδιωτικός τομέας της τρίτοβάθμιας εκπαίδευσης λειτουργεί, νομιμοποιείται και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για τη συνολική «παράδοση» της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης στην αγορά. Επιπλέον, η περικοπή της κρατικής φοιτητικής μέριμνας έχει επιτρέψει την είσοδο του ιδιωτικού τομέα στην τρίτοβάθμια εκπαίδευση, μέσα από εργολαβίες, όπως φοιτητικές λέσχες. Η ακαδημαϊκή έρευνα, μέσα από επιχειρησιακές επιχορηγήσεις ή μέσα από συνεργασίες με μεγάλα

επιχειρηματικά «πρότζεκτ» έχει εισάγει ιδιωτικο-οικονομικά κριτήρια στην παραγόμενη έρευνα, επιχειρηματικά ή/και κρατικά συμφέροντα διαμορφώνουν το πλαίσιο σπουδών και εξασφαλίζουν απλήρωτο εργατικό δυναμικό και εργαλεία γι' ακόμη μεγαλύτερη κερδοφορία.

Ο υπουργός Παιδείας κ. Πιερρακάκης επεξεργάζεται το σχέδιο παράκαμψης του άρθρου 16 και προγραμματίζει να το εισάγει στην βουλή για δημόσια διαβούλευση το Δεκέμβρη. Χαρακτηριστικά, προβάλλει το μοντέλο λειτουργίας της ανώτατης εκπαίδευσης της Κύπρου, όπου στο μεγαλύτερο ποσοστό της καλύπτεται από ιδιωτικά πανεπιστήμια. Ο βασικός στόχος, σύμφωνα με τον αρμόδιο υπουργό, είναι η μετατροπή της Ελλάδας σε ακαδημαϊκό κόμβο της

σης των ταξικών ανισοτήτων, έχει σημασία και η θέση που βρίσκονται τα δημόσια πανεπιστημιακά ιδρύματα εν' όψει του ανταγωνισμού που θα δημιουργήσει η προσέλκυση των ξένων επενδύσεων στην χώρα.

Το 2022, μόλις 4,2% του ΑΕΠ αξιοποιήθηκε συνολικά για την παιδεία, λίγες μόνο μονάδες πάνω από το 3,54% που κατευθύνθηκε στους εξοπλισμούς. Έτσι, λόγω της υποχρηματοδότησης, το δημόσιο πανεπιστήμιο αυτή τη στιγμή βρίσκεται υποστελεχωμένο αλλά και ελλιπές ως προς τις υποδομές, με παραδείγματα φοιτητών να πέφτουν απ' τα παράθυρα ή να «κολυμπούν» σε πλημμυρισμένους διαδρόμους μετά από βροχή. Ταυτόχρονα, βρίσκεται σε θέση όπου φαντάζει δυσπρόσιτο, τόσο λόγω της ελάχιστης βάσης

τον τρόπο αυτό, μόνο βραχνά αποτέλεσε για τον κόσμο της εργασίας και των λαϊκών στρωμάτων, που με πολύ μεγάλη δυσκολία μπορούν να ανταποκριθούν στους υπέρογκους λογαριασμούς.

Να υπερασπιστούμε τη δημόσια δωρεάν παιδεία

Η συστηματική υποβάθμιση των δημόσιων υποδομών και η παρουσίαση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας ως ευεργέτη αρωγό είναι συνήθης πρακτική του νεοφιλελευθρισμού, τον οποίο υπηρετεί ευλαβικά η κυβέρνηση Μητσοτάκη. Κάτω από το πρόσχημα της διεθνοποίησης, της αναβάθμισης, της εξωστρέφειας, κρύβεται η διάθεση ενός, ακόμη, κοινωνικού δικαιώματος στον βωμό του κέρδους των μεγάλων κεφαλαίων και της μείωσης των κρατικών δαπανών για τις κοινωνικές ανάγκες. Αυτό που απουσιάζει απ' την εγχώρια ανώτατη εκπαίδευση δεν είναι οι συνεργασίες με πανεπιστήμια του εξωτερικού, αλλά η δυνατότητα πρόσβασης των μη προνομιούχων στο θεμελιώδες, ανθρώπινο δικαίωμα της μόρφωσης και της εξασφάλισης εφοδίων για αξιοπρεπή διαβίωση. Εποφθαλμιούν στην συσσώρευση της σπουδάζουσας νεολαίας, που, φυσικά, θα έχει την οικονομική επιφάνεια ν' ανταποκριθεί στο όλο και αυξανόμενο κόστος φοίτησης, και την διόγκωση του ανεπίδικτου εργατικού δυναμικού, έρμαιοι στην εκμετάλλευση των αφεντικών και τις δυσμενείς συνθήκες της αγοράς, χωρίς διεκδικήσεις και κοινωνικούς αγώνες για την βελτίωση της ζωής τους.

Μάλιστα, σύμφωνα με σχετική της ανακοίνωση, και η ΠΟΣΔΕΠ («Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Διδακτικού κι Ερευνητικού Προσωπικού») εναντιώνεται στο νομοσχέδιο και δηλώνει πως προτεραιότητα δεν θα πρέπει ν' αποτελεί η συνεργασία με ξένους φορείς, αλλά η ενδυνάμωση και στήριξη του Δημόσιου πανεπιστημίου. Το αφήγημα τους, επίσης, δεν έχει πείσει, ούτε θα καταφέρει ν' αδρανοποιήσει τους-τις φοιτητές-τριες, που ήδη οργανώνουν την αντίδραση τους με αποφάσεις σε γενικές συνελεύσεις, καταλήψεις και μαζική παρουσία στον δρόμο. Η εμπειρία των αγώνων κατά του νομοσχεδίου Κεραμέως-Χρυσοχόδη είναι πρόσφατη και ιδιαίτερα ελπιδοφόρα. Μαζικά, ενωτικά και συντονισμένα από τα κάτω, φοιτητές-τριες, καθηγητές και διοικητικοί, μπορούμε να τους χαλάσουμε τα σχέδια, να υπερασπιστούμε το δικό μας ελεύθερο πανεπιστήμιο, που θα είναι διεθνιστικό κι ανοιχτό για όλους, και όχι «διεθνοποιημένο».

* Η διαρκής υποβάθμιση του δημόσιου χαρακτήρα του ελληνικού πανεπιστημίου, εντείνει το ανταγωνιστικό προβάδισμα του ιδιωτικού και τις ευκαιρίες κερδοσκοπίας πάνω στο αγαθό της παιδείας.

Νοτιοανατολικής Μεσογείου, τόσο λόγω του υψηλού, ακαδημαϊκού της επιπέδου όσο και της προνομιακής, γεωγραφικής της θέσης, προσελκύοντας έτσι ξένους φοιτητές (προβλέπεται και η παροχή βίζας για όποιον ξένο φοιτητή επιθυμεί να σπουδάσει στην Ελλάδα) αλλά και για Έλληνες που επιλέγουν το εξωτερικό για την φοίτησή τους.

Τα κριτήρια και τους όρους λειτουργίας των ξένων παραρτημάτων θα θεσπίσει η ΕΘΑΑΕ «Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης». Κύριοι άξονες θα είναι η αξιολόγηση κι επιλογή του ακαδημαϊκού προσωπικού, των φοιτητών-τριών και η δυνατότητα συνεργασίας ξένων παραρτημάτων με εγχώριους ιδιωτικούς ή κρατικούς φορείς. Αντί κατ' ελάχιστο να είναι αρμόδιο το Υπουργείο Παιδείας, η αξιολόγηση των κριτηρίων λειτουργίας για παραρτήματα ξένων πανεπιστημίων θα γίνεται από μία ανεξάρτητη αρχή, στην οποία θα εκπροσωπείται και η αγορά μέσω της συμμετοχής ιδιωτικών φορέων.

Υποβάθμιση του δημόσιου πανεπιστημίου

Πέρα απ' το επιχείρημα που προτάσσει την συνταγματική αυθαιρεσία, την σημασία του δημόσιου κοινωνικού αγαθού της εκπαίδευσης και την κοινωνική αναγκαιότητα της ελεύθερης και δίκαιης προσφοράς της σε όλους, ειδικά σε μία συγκυρία όξυν-

εισαγωγής, όσο και των υπέρογκων ποσών που απαιτούνται απ' την ελληνική οικογένεια για την προετοιμασία των πανελλαδικών εξετάσεων σε ιδιωτικά φροντιστήρια. Το στεγαστικό ζήτημα που όλο και διογκώνεται σε συνδυασμό με τα εξαιρετικά αυστηρά κριτήρια που προϋποτίθεται για δωρεάν στέγαση και σίτιση, μετατρέπει την φοίτηση στα περιφερειακά τμήματα σε όλο και πιο κοστοβόρο εγχείρημα. Τα δεδομένα αυτά έχουν ως αποτέλεσμα ένα σημαντικό κομμάτι του κόστους φοίτησης να επωμίζεται στις πλάτες του-της φοιτητή-τριας κάνοντας όλο και πιο δύσκολο κάποιος/α να μπορέσει να περάσει σε κάποιο πανεπιστήμιο και να ολοκληρώσει τις σπουδές του/της. Τέλος, οι νομοθετικές ρυθμίσεις περί ν+2 και εξίσωσης των πτυχίων δημόσιου και ιδιωτικού πανεπιστημίου, καθιστούν το δημόσιο πανεπιστήμιο απόλυτα εντατικοποιημένο και χωρίς ουσιαστικά εφόδια στην αγορά εργασίας.

Επομένως, η διαρκής υποβάθμιση του δημόσιου χαρακτήρα του ελληνικού πανεπιστημίου, εντείνει το ανταγωνιστικό προβάδισμα του ιδιωτικού και τις ευκαιρίες κερδοσκοπίας πάνω στο αγαθό της παιδείας. Άρα από κοινωνικό, δημόσιο αγαθό, η τρίτοβάθμια εκπαίδευση οδηγείται σταδιακά σε πεδίο σύγκρουσης ιδιωτικών συμφερόντων, όπως συνέβη και με το αγαθό του ρεύματος που, με

Η Ελλάδα του Μητσοτάκη πορτιέρης της νέας Ευρώπης Φρούριο

Του Νικόλα Κολυτά

Σειρά διεθνών επαφών ανέπτυξε το τελευταίο διάστημα ο Κυριάκος Μητσοτάκης, με το προσφυγικό να βρίσκεται στην κορυφή της ατζέντας. Για ακόμη μια φορά ο Έλληνας πρωθυπουργός απέδειξε την υποτακτικότητα του απέναντι στην ευρωπαϊκή ελίτ και την σκληρότητά του απέναντι στον ανθρώπινο πόνο της προσφυγιάς. Η συνάντησή του με τον Όλαφ Σολτς, αλλά και η επαναπροσέγγισή του με την Τουρκία, μόνο θετικά μηνύματα δεν φέρνουν για τους πρόσφυγες.

Μητσοτάκης - Σολτς

Ένας από τους βασικούς πονοκεφάλους της γερμανικής κυβέρνησης αυτή τη στιγμή είναι το προσφυγικό. Με δεδομένη την αύξηση των ροών το προσεχές διάστημα λόγω της έντασης στη Μέση Ανατολή, η γερμανική αστική πολιτική σκηνή στρίβει επικίνδυνα προς τα δεξιά. Ο καγκελάριος Σόλτς δέχεται ασφυκτικές πιέσεις από τη δεξιά Χριστιανική Ένωση, ενώ ανεβαίνει αλματωδώς η ακροδεξιά Εναλλακτική για τη Γερμανία, που εμφανίζεται ως δεύτερο κόμμα στις δημοσκοπήσεις. Αυτός είναι και ο λόγος που η γερμανική κυβέρνηση αποφάσισε περιορισμό των κοινωνικών παροχών σε αιτούντες άσυλο, αλλά και συνοριακούς ελέγχους με γειτονικές χώρες, για να περιοριστούν οι «δευτερογενείς» ροές. Αυτές τις ροές έθεσε στο τραπέζι ο Σολτς και στη συνάντησή του με τον Μητσοτάκη.

«Πρέπει να βρούμε γρήγορα πρακτικές λύσεις, οι οποίες θα αλλάξουν τα δεδομένα της δευτερογενούς μετανάστευσης, θα την περιορίσουν και θα λύσουν τα προβλήματα του παρελθόντος», είπε ο καγκελάριος απευθυνόμενος προς τον Έλληνα πρωθυπουργό ζητώντας του εν ολί-

γοις μια σκλήρυνση της στάσης στο προσφυγικό. Ο Μητσοτάκης πήρε τη σκυτάλη που του έδωσε ο Σολτς για να συμπληρώσει ότι «Χρειαζόμαστε ένα δυναμικό σχέδιο με διπλή κατεύθυνση, αφενός την αποτροπή των παράνομων διελεύσεων και αφετέρου τη διαχείριση των νόμιμων ροών». Και αφού και οι δύο συμφώνησαν στο κλείσιμο της ευρωπαϊκής πόρτας στα νέα προσφυγικά κύματα, στη συνέχεια στήριξαν από κοινού και δημόσια το «δικαίωμα του Ισραήλ στην αυτοάμυνα». Σε ελεύθερη μετάφραση αυτό σημαίνει: Μπορεί το Ισραήλ να διαπράττει ελεύθερα μια γενοκτονία στο όνομα της αυτοάμυνας, αλλά όσοι επιχειρήσουν να διαφύγουν για να σωθούν, εμείς θα τους κλείσουμε την πόρτα.

Νέα συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας

Η αντίφαση στο σχέδιο οικοδόμησης μιας ακόμη πιο σκληρής Ευρώπης-Φρούριο, είναι ότι η υλοποίηση αυτού εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη στάση της Τουρκίας. Κάπως έτσι, οι μέχρι πρότινος οξυμένες ελληνοτουρκικές σχέσεις, καλούνται να μπουν απότομα σε μια νέα φάση διαλόγου και συνεργασίας. Είναι πραγματικά προκλητικό το πώς οι εκατέρωθεν εθνικισμοί παραμερίζουν τις διαφορές τους, όταν πρόκειται να συνεννοηθούν για το πώς θα ξεφορτωθούν κάτι εκατομμύρια πρόσφυγες. Όπως χαρακτηριστικά δήλωσε ο Κυριάκος Μητσοτάκης «Η Τουρκία φιλοξενεί 4 εκατ. πρόσφυγες, η ΕΕ έχει στηρίξει σημαντικά οικονομικά την Τουρκία και πιστεύω ότι τον τελευταίο καιρό έχουμε κάνει βήματα σε διμερές επίπεδο ώστε να εντατικοποιήσουμε τη συνεργασία με τις τουρκικές αρχές για να περιορίσουμε, στο βαθμό που είναι εφικτό, τις βάρκες που φεύγουν από τα τουρκικά παράλια». Ήταν αφοπλιστικά ειλικρινής. Ο ελληνικός και ο τουρκικός καπιταλισμός μπροστά στην προσφυγική λαίλαπα, παραμερίζουν τις εντά-

σεις και επικεντρώνονται στον κοινό στόχο.

Μόνο που αυτός ο στόχος περνάει μέσα από ένα επικαιροποιημένο σύμφωνο ΕΕ-Τουρκίας. Κάτι αντίστοιχο με εκείνο το τραγικό σύμφωνο που στήριζε φανατικά η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ και μετέτρεπε την Ελλάδα από μια χώρα τράντζι σε μια χώρα φυλακή. Και μαντέψτε κοινοβουλευτικά ποιος θα κληθεί να κάνει αντιπολίτευση στη νέα επικαιροποιημένη συμφωνία; Μα φυσικά ο πρωτεργάτης της πρώτης, ο ΣΥΡΙΖΑ, είτε στην κασσελακική, είτε στην ομπρελική εκδοχή του. Μιλάμε για ένα θέατρο του παραλόγου. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης παρόλα αυτά δεν δείχνει να επηρεάζεται εμμένοντας στη σκληρή αντιπροσφυγική πολιτική του. Τόνισε μάλιστα ότι ανάμεσα στις υποδομές που πρέπει να χρηματοδοτούνται από την ΕΕ εντάσσονται και φυσικά χερσαία εμπόδια, όπως ο φράχτης που κατασκευάζεται στον Έβρο. «Ο φράχτης αυτός έχει σκοπό να προστατεύσει τα ευρωπαϊκά σύνορα, και γι' αυτό πρέπει να απολαμβάνει ευρωπαϊκής χρηματοδότησης», είπε χαρακτηριστικά. Και για ακόμη μια φορά οι εκατομμύρια πρόσφυγες γίνονται σάκος του μποξ ανάμεσα σε κυβερνήσεις δολοφόνους, δίκτυα διακίνησης και κλειστά κέντρα κράτησης.

Ανάγκη απάντησης

Απέναντι στις νέες γραμμές άμυνας της κυβέρνησης και της ΕΕ μπροστά στα νέα προσφυγικά κύματα, το αντιρατσιστικό κίνημα και η Αριστερά, οφείλουν να οικοδομήσουν τις δικές τους γραμμές πίεσης. Χωρίς αστερίσκους, ίσες αποστάσεις και «ναι μεν αλλά». Είναι δεδομένο ότι η κεντρική αφήγηση της ευρωπαϊκής πολιτικής ελίτ περιλαμβάνει περαιτέρω ενίσχυση των φραχτών, χρηματοδότηση της frontex και των αποτρεπτικών μηχανισμών, στήριξη των στρατοπέδων συγκέντρωσης, μείωση στις χορηγήσεις ασύλου, επαναπροωθή-

σεις με κάθε τρόπο και κλείσιμο κάθε δίοδου προς την ηπειρωτική Ευρώπη. Πλέον οι καπιταλιστές σε όλη την Ευρώπη έχουν πίσω τους την εμπειρία του 2015-2016 και ξέρουν πώς να διαχειριστούν την κατάσταση. Θέλουν η ελληνική επικράτεια να γίνει εμπροσθοφυλακή των πιο σκληρών και ρατσιστικών πολιτικών απώθησης και αποτροπής. Σε συνεργασία πάντα με την ήδη γεμάτη από πρόσφυγες Τουρκία, η οποία μπροστά στην υπέρμετρη χρηματοδότηση που της τάζει η ΕΕ για να απορροφήσει τις προσφυγικές ροές είναι διατεθειμένη να κάτσει στο τραπέζι των συζητήσεων.

Απέναντι σε αυτό τον πολιτικό βούρκο, σε αυτό το ρατσιστικό και ξενοφοβικό πολιτικό σχέδιο, καλούμαστε να λάβουμε πρωτοβουλίες αντίστασης. Οι μαζικές και δυναμικές κινητοποιήσεις για την Παλαιστίνη το τελευταίο διάστημα έδειξαν ότι πλειοψηφία του κόσμου αρνείται να συνταχθεί με το κράτος τρομοκράτη του Ισραήλ και τα συμφέροντα του δυτικού ιμπεριαλισμού στη Μέση Ανατολή. Οι πορείες, οι εξορμήσεις, οι εκδηλώσεις, οι συζητήσεις, τα πολιτιστικά δρώμενα και οι ακτιβιστικές ενέργειες του τελευταίου μήνα, δείχνουν ότι ο κόσμος του κινήματος και του αγώνα δεν πρόκειται να συναινέσει στο έγκλημα. Καλούμαστε, λοιπόν, μέσα στα σωματεία, στα φοιτητικά αμφιθέατρα, στα σχολεία και στις γειτονίες μας να απαιτήσουμε με κάθε τρόπο τα αυτονόητα. Να υπάρξουν ανοιχτές δίοδοι διέλευσης για τους πρόσφυγες, να δημιουργηθούν ανοιχτές φιλόξενες δομές, να επιταχυνθούν οι διαδικασίες χορήγησης ασύλου, να διεκδικηθεί το άνοιγμα των συνόρων των ευρωπαϊκών κρατών για περαιτέρω μετακίνησή τους τους εφόσον το επιθυμούν. Απέναντι στο σκοτάδι των διαβουλεύσεων από τα πάνω, οφείλουμε να χτίσουμε μαζικά τις αντιστάσεις από τα κάτω. Γιατί αυτοί που έχουμε απέναντί μας είναι πραγματικά αδίστακτοι.

«ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΠΙΕΣΜΕΝΟΥΣ ΠΟΥ

Ασφικτικά γεμάτη ήταν η δικαστική αίθουσα του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθήνας από αλληλέγγυους στους συλληφθέντες της 17ης Νοεμβρίου 2019. Πρόκειται για μια υπόθεση κραυγαλέας αστυνομικής βίας από άνδρες των ΜΑΤ. Ήταν το βράδυ που, μετά την πορεία του Πολυτεχνείου, οι εικόνες της άγριας καταστολής με στόχο όποιον βρισκόταν στην περιοχή των Εξαρχείων έκαναν τον γύρο του κόσμου. Πέντε μάρτυρες αστυνομικοί κατέθεσαν για τα γεγονότα που οδήγησαν στις συλλήψεις 19 νέων παιδιών -κάποια από αυτά τότε ανήλικα- με αποτέλεσμα να κάθονται 4 χρόνια αργότερα στη θέση του κατηγορούμενου. Η αδυναμία των αστυνομικών να καλύψουν τις ανατίτες συλλήψεις και στη συνέχεια τον

Η βασική έκθεση αξιολόγησης για την Ελλάδα από την ανεξάρτητη ομάδα εμπειρογνομόνων (GREVIO) που είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Οικογενειακής Βίας, εκφράζει αρκετές ανησυχίες. Συγκεκριμένα τονίζει ότι η Ελλάδα δεν διαθέτει κέντρα κρίσεων βιασμού και κέντρα παραπομπής σεξουαλικής βίας, διαθέτει μόνο 20 καταφύγια για γυναίκες θύματα βίας συνολικής χωρητικότητας περίπου 450 ατομικών κλινών, έχει πολύ λίγα προγράμματα συμβουλευτικής για δράστες ενδοοικογενειακής βίας, παρουσιάζει έλλειψη μέσων διασφάλισης ότι τα περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας λαμβάνονται υπόψη όταν τα δικαστήρια καθορίζουν τα δικαιώματα επιμέλειας και επισκέψεων, δεν διασφαλίζει την πρόσβαση των γυναικών αιτούντων άσυλο, θυμάτων βίας λόγω φύλου, στη διαδικασία ασύλου και δείχνει ανοχή σε ρεπορτάζ που χρησιμοποιούν γλώσσα η οποία εισάγει διακρίσεις και αποκάλυπτουν την ταυτότητα των θυμάτων, παραβιάζοντας έτσι την ιδιωτικότητά τους.

Δέσμιος της ακροδεξιάς πτέρυγας της ΝΔ βρίσκεται ο Κυριάκος Μητσοτάκης στο ζήτημα του γάμου και της υιοθεσίας των ομόφυλων ζευγαριών. Ο Μάκης Βορίδης, νυν υπουργός Επικρατείας και αντ' αυτού του πρωθυπουργού στη Βουλή, διεμήνυσε εκ νέου σε τηλεοπτική συνέντευξη ότι «ισχύουν οι θέσεις μου» επαναλαμβάνοντας την αντίθεσή του στη ρύθμιση. Όταν μάλιστα ρωτήθηκε αν θα παραιτηθεί στην περίπτωση που οι υπουργοί δεν επιτραπεί να ψηφίσουν κατά συνείδηση, τότε απάντησε ότι «στα ζητήματα της συνειδήσεως εννοείται ότι εγώ δεν μπορώ να κάνω πίσω. Επομένως αν κάποιος μου πει ότι πρέπει να το κάνεις υποχρεωτικά αυτό, δεν μπορώ να το κάνω αυτό». Με αυτόν τον τρόπο επιβεβαιώνεται ξεκάθαρα το βαθύ εσωκομματικό ζήτημα που προκαλεί στη Ν.Δ. -αλλά και μέσα στο ίδιο το Μέγαρο Μαξίμου- το θέμα αυτό. Γεγονός που εξηγεί καθαρά και το γιατί καθυστερεί ο Κυριάκος Μητσοτάκης να φέρει τον γάμο για τα ομόφυλα ζευγάρια προς ψήφιση στη Βουλή, παρότι είχε σπεύσει να υποσχεθεί ότι θα το κάνει ήδη από την αρχή της δεύτερης θητείας του προσπαθώντας να απευθυνθεί στο προοδευτικό ακροατήριο. Το μεγαλύτερο αγκάθι όμως, πέραν της επέκτασης του δικαιώματος στο γάμο στα ομόφυλα ζευγάρια, είναι το ζήτημα της τεκνοθεσίας. Η δήλωση Βορίδη ότι «ο γάμος είναι ένας θεσμός, ο οποίος απευθύνεται σε αυτούς που αντικειμενικά έχουν τη δυνατότητα να κάνουν παιδιά. Βιολογικά δηλαδή να τεκνοποιήσουν» είναι πραγματικά ανατριχιαστική. Όμως η άποψη Βορίδη δεν είναι μεμονωμένη. Πλήθος στελεχών της ΝΔ έχει ήδη τοποθετηθεί

ξυλοδαρμό των παιδιών φάνηκε από όλες τις ανακολουθίες στις καταθέσεις τους και την αοριστία των λεγομένων τους που βολικά απέδιδαν στο μεγάλο χρονικό διάστημα που έχει περάσει από τα γεγονότα. Σχεδόν κανείς δεν μπορούσε να πει με σαφήνεια ποιος έκανε ποιο αδίκημα ή ποιοι αντιστάθηκαν κατά τη σύλληψή τους.

Τον βασανισμό του στο αστυνομικό τμήμα της Μήλου κατήγγειλε 17χρονος. Σύμφωνα με όσα είπε ο ίδιος αλλά και η μητέρα του, όλα ξεκίνησαν όταν είχε βγει βόλτα με τα μηχανάκια με τους φίλους του, και σε σήμα της αστυνομίας σταμάτησε μόνο εκείνος και όχι οι φίλοι του. Από την παρέα του ήταν ο μόνος που έμεινε πίσω και οδηγήθηκε στο Α.Τ. με τη φράση «πάμε στο τμήμα και θα δεις τι θα γίνει». Εκεί οι αστυνομικοί του νησιού τον χτύπησαν, τον απείλησαν ότι θα σκοτώσουν εκείνον και την οικογένειά του αν δεν τους πει ποιοι ήταν οι υπόλοιποι με τα μηχανάκια, τον εκφόβισαν και στο τέλος προσπάθησαν να τον αναγκάσουν να γίνει πληροφοριοδότης. Όλα αυτά μόλις λίγες ημέρες μετά τη δολοφονία του Χρήστου Μιχαλόπουλου από σφαίρα αστυνομικού της ΟΠΚΕ και τον καταγγελλόμενο ξυλοδαρμό της 16χρονης στο Νέο Ηράκλειο και πάλι από άνδρες της ΕΛ.ΑΣ. Οι περιγραφόμενες πράξεις τυποποιούν το κακούργημα των βασανιστηρίων, σύμφωνα με τη συνήγορο της οικογένειας Άννυς Παπαρούσου, η οποία δήλωσε ότι η οικογένεια του ανηλίκου θα προβεί σε όλες τις δέουσες νομικές κινήσεις.

αρνητικά ενόψει της έλευσης ενός σχετικού νομοσχεδίου. Αυτός είναι και ο λόγος που στο Μέγαρο Μαξίμου επιχειρούν να κουτσουρέψουν τη ρύθμιση στερώντας την τεκνοθεσία, δηλαδή τον βασικό λόγο για τον οποίο η ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα ζητά τη θέσπιση του γάμου, καθώς το σύμφωνο συμβίωσης δεν την καλύπτει. Παρόλα αυτά, παρά τις εισηγήσεις που γίνονται από το κομματικό στρατόπεδο στο Μέγαρο Μαξίμου για την εξαίρεση της τεκνοθεσίας από το γάμο, κάτι τέτοιο κρίνεται νομικά προβληματικό και, όπως σημειώνουν ειδικοί που έχουν γνώση των συζητήσεων, θα καταδικαζόταν στα ελληνικά και τα ευρωπαϊκά δικαστήρια. Η ουσία είναι ότι για ακόμη μια φορά η κυβέρνηση δείχνει το πόσο εξαρτημένη είναι από την ακροδεξιά της πτέρυγα.

Δεν έμια θες να ακούσεις»

* σύγχος των
Nationalistas

Επιμέλεια: Κατερίνα Καλιθήρη

25 Νοεμβρίου: Διεθνής Ημέρα για την Εξάλειψη της Έμφυλης Βίας

Από την Ελλάδα ως την Παλαιστίνη, καμία ειρήνη χωρίς δικαιοσύνη!

Της Ναντίνας Παπαϊωάννου

Η 25η Νοέμβρη ως διεθνής ημέρα εξάλειψης της βίας κατά των γυναικών, αποτελεί ορόσημο για το φεμινιστικό κίνημα. Κάθε χρόνο η ορατότητα των φεμινιστικών συλλογικοτήτων και των οργανώσεων έχει κατοχυρωθεί, με τα συνθήματα μας να αντηχούν στους δρόμους, δίνοντας ένα ηχηρό μήνυμα στο κράτος ότι όσο αδιαφορεί για τα συνεχώς αυξανόμενα περιστατικά έμφυλης κακοποίησης, τόσο θα διαδηλώνουμε, διεκδικώντας μέτρα πρόληψης και στήριξης για τα θύματα και τις επιζώσες έμφυλης βίας.

Η φετινή 25η Νοέμβρη είχε παλμό και ζωντάνια στα μπλοκ, παρόλο που δεν ήταν ιδιαίτερα μαζική. Η στήριξη των σωματείων και φέτος με απόφαση της Α.Δ.Ε.Δ.Υ ήταν σημαντική, ωστόσο η παρουσία τους στον δρόμο ήταν μικρή, γεγονός που έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην γενικότερη μαζικότητα της κινητοποίησης. Μέσα σε ένα κλίμα συνεργασίας και συνεννόησης με τις περισσότερες φεμινιστικές συλλογικότητες, αποφασίστηκε η πορεία να ξεκινήσει από την πλατεία Κλαυθμώνος -όπου υπήρχε και τραπέζι με τα υλικά της Συνέλευσης 8 Μάρτη- και να καταλήξει στο Σύνταγμα. Εκτός από τις φεμινιστικές συλλογικότητες, συμπορευθήκαμε και με άλλες οργανώσεις, αλλά και φοιτητικούς συλλόγους. Σημαντική ήταν επίσης η παρουσία και η συμμετοχή της οργάνωσης στην κινητοποίηση. Υπήρξε τραπέζι με τα υλικά μας και πανό για την Παλαιστίνη στατικά στην πλατεία Κλαυθμώνος. Οι σύντροφοι στήριξαν το μπλοκ της Συνέλευσης με παλαιστινιακές σημαίες.

Η Συνέλευση 8 Μάρτη, επηρεασμένη από την ζοφερή επικαιρότητα, με την γενοκτονία των Παλαιστινίων

να συνεχίζεται, αποφάσισε να αφιερώσει την φετινή 25η Νοέμβρη στην Παλαιστινιακή αντίσταση και ειδικότερα στον αγώνα των Παλαιστινίων γυναικών για εθνική απελευθέρωση και έμφυλη δικαιοσύνη. Οι Παλαιστίνιες φεμινίστριες αγωνίζονται χρόνια για την ελευθερία τους τόσο από τα δεσμά της πατριαρχίας και των έμφυλων ρόλων, όσο και από αυτά της αποικιοκρατίας και του ιμπεριαλισμού. Έτσι, θεωρήσαμε αναγκαίο, την στιγμή που η κυβέρνηση προασπίζεται κραυγαλέα το δίκιο του "αυτοαμνυόμενου Ισραήλ", εμείς να σταθούμε δίπλα στις Παλαιστίνιες αγωνίστριες και να ενώσουμε τις φωνές μας μαζί τους, ενάντια στην έμφυλη βία του πολέμου, του καπιταλισμού και της πατριαρχίας. Με πανό «Από την Ελλάδα μέχρι την Παλαιστίνη, καμία ειρήνη χωρίς δικαιοσύνη» ,

το μπλοκ της Συνέλευσης κατάφερε να συσπειρώσει κόσμο, σε μία σχετικά αδύναμη κινητοποίηση, αλλά και να ανοίξει την βεντάλια των πολιτικών διεκδικήσεων.

Η επιλογή της λέξης "δικαιοσύνη" γραμμένη κατ'αυτόν τον τρόπο, ως αναφορά στον 17χρονο Ρομά Χρήστο Μιχαλόπουλο που δολοφονήθηκε από αστυνομικό, αλλά και των πολιτικών συνθημάτων μας με ξεκάθαρους διεκδικήσεις από το κράτος, είναι κομμάτι της διαρκούς προσπάθειάς μας να συνδέσουμε το φεμινιστικό κίνημα, με τους αγώνες ενάντια στον καπιταλισμό που τροφοδοτεί κάθε είδους ανισότητες (ταξικές, κοινωνικές, έμφυλες). Την ώρα που η κυβέρνηση κάνει δακρύβρεχτες δηλώσεις αλληλεγγύης στις επιζώσες έμφυλης βίας, οι δημόσιες δομές στήριξης για τα θύματα είναι ανύπαρκτες, ενώ τα

ποσά που δίνονται για εξοπλισμούς και την ενίσχυση της αστυνομίας είναι εξωφρενικά μεγάλα. Παράδειγμα της πλήρους απουσίας δομών και μέτρων στήριξης είναι η υπόθεση της 12χρονης θύμα trafficking από τον Κολωνό, η οποία εξακολουθεί να δέχεται απειλές για τη ζωή της, με το κράτος να αδιαφορεί προκλητικά.

Ως συνέχεια του αγώνα αλληλεγγύης στον παλαιστινιακό λαό, η Συνέλευση 8 Μάρτη, οργανώνει μια εκδήλωση-συζήτηση για την Παλαιστίνη και την φεμινιστική/αντιιμπεριαλιστική αντίσταση μέσα στο επόμενο διάστημα. Στόχος είναι να συνεχίσουμε να στηρίζουμε ενεργά τις κινητοποιήσεις που θα γίνονται για την Παλαιστίνη, ενώνοντας τον παλμό μας με τις Παλαιστίνιες αγωνίστριες, αλλά και να σχεδιάσουμε τις επόμενες δράσεις μας, με όραμα την 8η Μάρτη.

Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις RedMarks

Συλλογή κειμένων

Το Παλαιστινιακό στον 21° αιώνα

Καταπίεση, ξεριζωμός, αντίσταση

Φlyover: Ένα φαραωνικό έργο ασύστολης κερδοσκοπίας σε βάρος της ζωής των κατοίκων της Θεσσαλονίκης

Του Κώστα Νικολάου, Διδάκτωρα Περιβαλλοντολόγου και συνεταιριστή, Επισκέπτη Καθηγητή ΑΠΘ

Υπερυψωμένη Ταχεία Λεωφόρος (ΥΤΛ) – Flyover αποκαλείται ο δρομολογούμενος υπερυψωμένος περιφερειακός δρόμος, που θα κατασκευασθεί πάνω από την υπάρχουσα Εσωτερική Περιφερειακή Οδό Θεσσαλονίκης. Για την κατασκευή του θα καταστραφούν συνολικά τουλάχιστον 82.000 τ.μ. περιστατικού δάσους (βασικός πνεύμονας της πόλης) και προβλέπεται ότι θα διασχίσει εκτάσεις συνολικού εμβαδού 418 στρεμμάτων που ανήκουν σε ιδιώτες αλλά και στους δήμους και για τις οποίες θα απαιτηθούν απαλλοτριώσεις. Όμως, το ποσό απαλλοτριώσεως που έχει οριστεί είναι μόνο 12 εκατ. ευρώ (!).

Στην περιοχή του σημερινού κόμβου Πανοράματος-Πυλαίας και σε απόσταση 500 μ., θα κατασκευαστεί ένας νέος τεράστιος κόμβος, στον οποίο θα καταλήγουν 10 λωρίδες κυκλοφορίας. Μόνο που αυτός ο κόμβος δεν θα γίνει μακριά από σπίτια, αλλά μέσα σε οικιστική περιοχή (!).

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών

Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΓΓΙΕ & ΣΔΙΤ), το έργο με τον επίσημο τίτλο «Αναβάθμιση Εσωτερικής Περιφερειακής Θεσσαλονίκης», ενώ εμφανίζεται με κατασκευαστικό κόστος 382 εκατομμυρίων ευρώ (χωρίς ΦΠΑ) και «κόστος επένδυσης» 483,5 εκατομμύρια ευρώ, θα αποπληρωθεί από το Δημόσιο με ένα συνολικό ποσό που φτάνει στο ιλιγγιώδες ύψος του 1,55 δισ. ευρώ. Αυτό είναι το ποσό που προκύπτει εάν προστεθούν οι πληρωμές διαθεσιμότητας τις οποίες θα καταβάλει το Δημόσιο στους ιδιώτες στην περίοδο 2026 - 2052.

Περίπου 220 χιλιάδες αυτοκίνητα εκτιμάται ότι θα διέρχονται από τον Flyover κάθε μέρα, δηλαδή, ένας πολύ μεγάλος αριθμός οχημάτων θα έρθει να προστεθεί στον ήδη υπάρχοντα εκπέμποντας ακόμα περισσότερους ρύπους στην ατμόσφαιρα, τους οποίους η απόγειος αύρα που έρχεται από το βουνό θα τους μεταφέρει τόσο στους παρακείμενους οικισμούς, όσο και σε ολόκληρη την πόλη. Αυτό θα οδηγήσει σε ακόμα μεγαλύτερη υπέρβαση των ορίων ποιότητας της ατμόσφαιρας ιδίως στα αιωρούμενα μικροσωματίδια PM_{2,5} οι συγκεντρώσεις των οποίων είναι ήδη 3-5 φορές πάνω από το όριο προστασίας της υγείας, που έχει θέσει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ).

Επίσημο έγγραφο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών αποκαλύπτει ότι ο Flyover, έχει αρχίσει να κατασκευάζεται, χωρίς να υπάρχει «η οριστική μελέτη οδοποιίας». Για την ακρίβεια, το έγγραφο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών αναφέρει επί λέξει: «Σε συνέχεια του σχετικού εγγράφου, σας ενημερώνουμε ότι το υπόψη έργο δημοπρατήθηκε ως έργο Σύμπραξης Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), στο πλαίσιο του οποί-

ου ο Ιδιωτικός Φορέας Σύμπραξης (ΙΦΣ) έχει υποχρέωση να εκπονήσει τις απαιτούμενες για την κατασκευή του έργου μελέτες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σχετική σύμβαση. Η οριστική μελέτη οδοποιίας για το σύνολο του έργου αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί και εγκριθεί εντός του α' εξαμήνου του 2024» (!).

Την ώρα λοιπόν, που έχουν ξεκινήσει τα έργα και καθημερινά οι κάτοικοι όλης της πόλης βιώνουν πρωτόγνωρα μποτιλιάρσματα και υψηλά επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης, δεν έχουν καν οριστική μελέτη του έργου (!).

Παρά ταύτα, ισχυρίζονται ότι ο Flyover θα λύσει το κυκλοφοριακό πρόβλημα της πόλης. Κάθε άλλο.

Η σημερινή Εσωτερική Περιφερειακή Οδός υπάρχει για να καλύπτει ανάγκες της πόλης και γι' αυτό βρίσκεται σε επαφή με την πόλη. Το πρόβλημα είναι ότι δέχεται και διαμπερή κυκλοφορία από φορτηγά και άλλα οχήματα επαγγελματικής χρήσης, που τη χρησιμοποιούν για να παρακάμψουν την πόλη, αφού οι μετακινήσεις τους δεν αφορούν τη Θεσσαλονίκη. Αυτό οδηγεί σε υπερφόρτωση της Περιφερειακής, μποτιλιάρσματα και ατμοσφαιρική ρύπανση για όλη την πόλη και ιδίως για τις παρακείμενες περιοχές.

Αυτό που πραγματικά η πόλη έχει άμεση ανάγκη, σύμφωνα με τον υπάρχοντα κυκλοφοριακό και περιβαλλοντικό σχεδιασμό, είναι μια άμεση δραστική αύξηση των απαραίτητων αξιοπρεπών και χαμηλής ρύπανσης λεωφορείων, που να κινούνται σε ένα πλήρες και ολοκληρωμένο δίκτυο λεωφορειολωρίδων αποκλειστικής κυκλοφορίας για τα λεωφορεία (προστατευμένων με εμπόδια), απλωμένο σε όλη την πόλη και με προτεραιότητα σε όλες τις διασταυρώσεις (με διπλά φανάρια και αξιο-

ποιώντας υπάρχουσες εφαρμογές τηλεματικής) έναντι όλων των άλλων οχημάτων. Με αυτήν την επιλογή, τα λεωφορεία θα κινούνται σαν μετρό, χωρίς εμπόδια και έξω από τη γενικότερη κυκλοφοριακή κίνηση. Αυτό θα φέρει κυριαρχία των μέσων μαζικής μεταφοράς (MMM) έναντι των ΙΧ, χωρίς κανένα διοικητικό μέτρο. Η επιλογή αυτή συμβάλλει στην άμεση αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού, ώπου να κατασκευαστεί στην πόλη ένα πλήρες δίκτυο τραμ, που θα αναβαθμίσει οριστικά την κυριαρχία των MMM.

Μακροπρόθεσμα, μια Εξωτερική Περιφερειακή Οδός, σε σημαντική απόσταση από την πόλη, στην οποία θα διοχετευθεί όλη η διαμπερή κυκλοφορία (φορτηγών κλπ), που θα τη χρησιμοποιούν για να παρακάμπτουν την πόλη, αφού οι μετακινήσεις τους δεν αφορούν τη Θεσσαλονίκη, θα αποτελέσει μια συμπληρωματική λύση, η οποία εγκαταλείφθηκε προς το παρόν με το σαθρό επιχείρημα ότι είναι ακριβή.

Σε αυτήν την κατεύθυνση, μια μαζική λαϊκή κινητοποίηση εξελίσσεται ραγδαία στη Θεσσαλονίκη ενάντια στον δρομολογούμενο Flyover και υπέρ των MMM. Πάνω από 40 φορείς και συλλογικότητες της πόλης έχουν ήδη τοποθετηθεί κατά του Flyover, ενώ πρωτοστατούν πρωτοβουλίες και σύλλογοι κατοίκων του συνόλου Κωνσταντινουπολιτών, του δήμου Πυλαίας, για την προστασία του δάσους Σείχ Σου, του 4ου και 5ου διαμερίσματος δήμου Θεσσαλονίκης (πρωτοβουλίες υπεράσπισης ρεμάτων Κρυονερίου, Υφανέτ, Δόξας στην Τούμπα, Τροχιοδρομικών και Αλυσίδας στη Χαριλάου).

Έτσι κι αλλιώς αυτός είναι ο δρόμος για τους πολίτες. Άλλος δρόμος δεν υπάρχει.

Υποκρίσια για τον «φλεγόμενο» πλανήτη

Μέχρι τις 12 Δεκέμβρη, στο Ντουμπάι, διεξάγεται η 28η Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (COP28). Στα πετρελαιοπαραγωγά Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, όπως και στις προηγούμενες συνόδους, περισσεύουν οι υποσχέσεις των κρατούντων, για διάσωση του «φλεγόμενου» πλανήτη, μιας και όλα δείχνουν ότι η φετινή χρονιά θα καταγραφεί ως η πιο θερμή μετά τη βιομηχανική επανάσταση.

Ο πρόεδρος της COP28 και CEO της πετρελαιοεικής ADNOC των Εμιράτων, σουλτάνος Αλ Τζάμπερ, ισχυρίστηκε σε πρόσφατη διαδικτυακή εκδήλωση ότι «δεν υπάρχει επιστήμη» ή «σενάριο»

που να αποδεικνύει ότι η κατάργηση των ορυκτών καυσίμων θα περιορίσει την παγκόσμια υπερθέρμανση στους 1,5 βαθμούς Κελσίου. Μιλώντας ως... αρνητής της κλιματικής κρίσης έστειλε έτσι απαισιόδοξο μήνυμα για το πλαίσιο των τελικών αποφάσεων. Το ίδιο συνέβη άλλωστε και στις προηγούμενες συνόδους, όπου οι χώρες παραγωγής πετρελαίου και υψηλών εκπομπών ρύπων αποδυνάμωσαν ή και αναίρεσαν βασικές δεσμεύσεις για τα αέρια του θερμοκηπίου και τη σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων.

Στις μέγρι τώρα ανακοινώσεις, ξεχωρίζει αυτή με την οποία 117 κυβερνήσεις δεσμεύτηκαν να τριπλασιάσουν τον παγκόσμιο αριθμό και την απο-

δοτικότητα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) έως το 2030, αλλά με επέκταση της χρήσης πυρηνικής ενέργειας. Επιπλέον, το πολύπαθο Ταμείο για τις κλιματικές καταστροφές, που εκκρεμεί εδώ και πολλά χρόνια, να μην εγκρίθηκε, όμως θα στηριχτεί σε «εθελοντικές συνεισφορές» των ανεπτυγμένων κρατών.

Στο βήμα της Συνόδου, βρέθηκε και ο Κ. Μητσοτάκης, που εξήρε τις προσπάθειες της κυβέρνησής του για την πράσινη μετάβαση, με την επέκταση της χρήσης ΑΠΕ. Μόνο που ξέχασε να επισημάνει ότι ενώ το ελληνικό κράτος προωθεί τις ΑΠΕ, την ίδια ώρα επενδύει σε νέες εγκαταστάσεις ορυκτού αερίου και επιμένει σε

ένα τεράστιο πρόγραμμα εξόρυξης υδρογονανθράκων σε χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές της χώρας. Αυτή ακριβώς η δραστηριότητα δηλαδή που επιτείνει την κλιματική κρίση και την περιβαλλοντική καταστροφή.

Χωρίς την ανατροπή του υπάρχοντος παραγωγικού και καταναλωτικού μοντέλου (ξεκινώντας από την κατάργηση των ορυκτών καυσίμων) δεν μπορούμε να μιλάμε για πράσινες πολιτικές και κλιματική δικαιοσύνη. Για αυτό και έχει μεγάλη σημασία ο διεθνής αγώνας για ένα ριζικά διαφορετικό μέλλον και η σύνδεση του περιβαλλοντικού κινήματος με όλους τους επιμέρους αντικαπιταλιστικούς-αντιιμπεριαλιστικούς αγώνες.

Ανακοίνωση του Παγκόσμιου Οικοσσοσιαλιστικού Δικτύου COP28: Πρέπει να αμφισβητήσουμε τη δύναμη του καπιταλισμού των ορυκτών καυσίμων

Τον περασμένο Μάη, ο Παγκόσμιος Μετεωρολογικός Οργανισμός ανέφερε ότι υπάρχουν 66% πιθανότητες να ξεπεραστεί το όριο του 1,5 βαθμού Κελσίου στη διάρκεια τουλάχιστον μιας χρονιάς μεταξύ 2023 και 2027. Στις 21 Νοέμβρη, μόλις 9 μέρες πριν την έναρξη της COP28 στο Ντουμπάι, στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, ο Μπίλ Μακίμπεν από το 350.org [οικολογική κινηματική συλλογικότητα] δημοσίευσε ένα ανησυχητικό γράφημα που έδειχνε ότι -για πρώτη φορά στην ιστορία- η παγκόσμια θερμοκρασία της επιφάνειας της θάλασσας αυξήθηκε προσωρινά κατά 2 βαθμούς Κελσίου σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα.

Οι επιστήμονες του κλίματος έχουν καταλήξει ότι για να έχουμε έστω 50% πιθανότητες να διατηρηθεί η αύξηση της θερμοκρασίας στον 1,5 βαθμό Κελσίου, ο προϋπολογισμός άνθρακα [οι εκτιμώμενες εκπομπές που επιτρέπονται] που είχε απομείνει τον Γενάρη του 2023 ήταν 250 γιγατόνοι διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), δηλαδή το ισοδύναμο 6 ακόμα χρόνων με τα σημερινά επίπεδα εκπομπών CO₂.

Κι όμως, παρά το γεγονός ότι ακροβατούμε στο χείλος του κλιματικού γκρεμού, οι καπιταλιστικές κυβερνήσεις απέχουν πολύ από τις δραστηκές μειώσεις στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και τη μείωση του άνθρακα που είναι αναγκαίες για να αποτρέψουμε τη μετατροπή αυτής της «προσωρινής» αύξησης της θερμοκρασίας σε κανονικότητα, οδηγώντας μας έτσι στο δρόμο προς έναν πλανήτη αβίωτο για την πλειοψηφία του παγκόσμιου ανθρώπινου και μη-ανθρώπινου

πληθυσμού. Αντίθετα, οι εκπομπές αερίων αυξάνονται σταθερά στη διάρκεια των λίγων τελευταίων χρόνων.

Η περιβαλλοντική καταστροφή που προκαλούν οι πόλεμοι, οι στρατιωτικές κατοχές και το στρατιωτικό-βιομηχανικό σύμπλεγμα επιδεινώνουν την κρίση. Η στροφή από τα ορυκτά καύσιμα προς την ανανεώσιμη ενέργεια υπέστη υποχώρηση εξαιτίας τους, ενώ η απειλή μιας πυρηνικής σύγκρουσης κρέμεται ξανά πάνω από τα κεφάλια μας. Αυτόχθονες λαοί συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν την κλοπή της γης τους και τον εκποτισμό, ενώ οι εταιρίες ορυκτών καυσίμων και οι εξορυκτικές (μαζί με τα κράτη που κυβερνούν εκ μέρους τους) προχωρούν σε βίαιες αρπαγές γης. Όπως είπε πρόσφατα από την Ολλανδία η Γκρέτα Τούνμπεργκ: «Δεν υπάρχει κλιματική δικαιοσύνη σε κατεχόμενη γη». Συμφωνούμε με όλη μας την καρδιά. Η γενοκτονία που παρακολουθούμε είναι αδιάρρηκτα δεμένη με την υπεράσπιση των ορυκτών καυσίμων από τις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις.

Οι νησιωτικές χώρες στον Ειρηνικό βρίσκονται σήμερα σε διαπραγματεύσεις με στόχο να μπορέσουν οι πληθυσμοί τους «να μεταναστεύσουν με αξιοπρέπεια», καθώς τα εδάφη τους πλημμυρίζονται από τα νερά της θάλασσας και γίνονται ακατάλληλα για ανθρώπινη διαβίωση.

Κι όμως, η COP28, η κορυφαία παγκόσμια συνάντηση κυβερνήσεων για επίτευξη συμφωνίας για την αντιμετώπιση της κρίσης, φιλοξενείται από ένα πετρελαιοκράτος που φιμώνει τις αντιπολιτευτικές φωνές. Δημοσιογράφοι που ασχολούνται με το κλίμα

έχουν πλέον αποκαλύψει ότι τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα σχεδίαζαν να αξιοποιήσουν την COP28 προκειμένου να υπογράψουν νέες πετρελαιοεικές συμφωνίες -μια πράξη κυνισμού που αποκαλύπτει την ωμή υποκρίσια της στάσης της καπιταλιστικής τάξης απέναντι στην υπερθέρμανση του πλανήτη.

Η πρώτη COP διεξήχθη στη Βόννη της Γερμανίας το 1995. Παρότι έχουν περάσει 30 χρόνια συναντήσεων της COP, οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), μεθανίου και οξειδίου του αζώτου συνεχίζουν να αυξάνονται. Λίγο πάνω από το μισό του συνόλου των συσσωρευμένων εκπομπών CO₂ παγκοσμίως έχει συμβεί από το 1990 και μετά.

Η ευθύνη για αυτή την επερχόμενη καταστροφή βαρύνει συντριπτικά τις καπιταλιστικές τάξεις του Παγκόσμιου Βορρά. Οι απώλειες και οι καταστροφές πλήττουν δυσανάλογα τους φτωχότερους ανθρώπους του πλανήτη είναι τα κέρδη συσσωρεύονται από εταιρίες που ανήκουν στους πλουσιότερους.

Μια πρόσφατη μελέτη υπολόγισε ότι οι πλούσιες χώρες θα χρωστούσαν 192 τρισ. δολάρια στον Παγκόσμιο Νότο για την οικειοποίηση του δίκαιου μεριδίου του στην ατμόσφαιρα ως το 2050. Οι πραγματικές επανορθώσεις, πληρωμένες από τις καπιταλιστικές τάξεις του Βορρά, είναι αναγκαίες. Αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν άμεση μεταφορά ρευστού, χρηματοδότηση χορηγιών για μέτρα περιορισμού [της κλιματικής κρίσης] και προσαρμογής [στις υπαρκτές συνέπειές της], διαγραφή των χρεών και αποζημιώσεις στις χώρες του Παγκόσμιου Νότου που αφήνουν τα ορυκτά τους καύσιμα

ανεκμετάλλευτα.

Όσο ο πλανήτης παραμένει διαιρεμένος σε έθνη-κράτη που ανταγωνίζονται μεταξύ τους και κυριαρχεί ο καπιταλισμός της αγοράς με την ανελέητη ανάγκη του για συσσώρευση και κέρδη, η διαδικασία της COP ελαχιστοποιείται σε εταιρικό πράσινο ξέπλυμα, «νέρωμα» των συμφωνιών από τις μεγάλες χώρες-ρυπαντές και δεσμεύσεις τις οποίες τακτικά ακυρώνουν ή αγνοούν ανοιχτά.

Πολλοί άνθρωποι, συμπεριλαμβανομένης της Γκρέτα Τούνμπεργκ, θεωρούν ότι οι COP επιδίδονται σε σκόπιμο πράσινο ξέπλυμα και η έκκληση για μπόϊκοτάρισμα της COP28 έχει δυναμώσει, ενώ τη συμμαρτίζονται και η καταξιωμένη συγγραφέας Ναόμι Κλάιν. Χρειάζεται να πάρουμε στα σοβαρά αυτές τις δύο σημαντικές φωνές.

Αποδεχόμαστε επίσης ότι το κίνημα για κλιματική δικαιοσύνη, ιδιαίτερα στις χώρες της πρώτης γραμμής, επιδιώκει να αξιοποιεί οποιαδήποτε πλατφόρμα μπορεί, συμπεριλαμβανομένων των COP, για να καταγγείλει τα καπιταλιστικά κράτη και τις καταστροφικές για το περιβάλλον βιομηχανίες τις οποίες υπηρετούν. Με αυτή την έννοια, οι προσπάθειες να οργανωθούν δράσεις «μέσα», συνδυασμένες με από τα κάτω συναντήσεις και κινητοποιήσεις «έξω», είναι επίσης θεμιτές απαντήσεις.

Όμως, η πρόκληση που παραμένει μπροστά μας είναι να χτίσουμε ένα λαϊκό κίνημα για το κλίμα, αρκετά ισχυρό για να αμφισβητήσει την δύναμη του καπιταλισμού των ορυκτών καυσίμων και να συνδεθεί με άλλα κοινωνικά κινήματα για να αγωνιστεί για ένα οικοσσοσιαλιστικό μέλλον.

Ιστορικός περίπατος από την Ανατρεπτική Συμμαχία για 'Οψεις της Αντίστασης και του

Της Ελένης Πελέκη

Πραγματοποιήθηκε στις 3/12 από την "Ανατρεπτική Συμμαχία για την Αθήνα" ένας ιστορικός περίπατος με θέμα "Όψεις της Αντίστασης και του Δεκέμβρη του 1944". Πάνω από 150 άτομα, όλων των ηλικιών, συμμετείχαμε σε αυτή την ιστορική και πολιτική ξενάγηση όπου με τη βοήθεια των ιστορικών και αγωνιστών Γιώργου Αλεξάτου, Γιώργου Μιχαηλίδη, Λέανδρου Μπόλαρη και Νίκου Σκοπλάκη περιηγηθήκαμε και συζητήσαμε για κομβικά σημεία της ιστορίας της Αθήνας αλλά και της αριστεράς και των κινημάτων.

Πρώτος σταθμός μας ήταν το σπίτι του αγωνιστή Παναγή Δημητράτου στην Δουκίσσης Πλακεντίας 3, όπου στις 23 Φεβρουαρίου 1943 αντιπρόσωποι από δέκα αντιστασιακές οργανώσεις συναντήθηκαν και συμφώνησαν την ίδρυση της ΕΠΟΝ. Ο ρόλος της ΕΠΟΝ στον αντιστασιακό αγώνα είναι ανεκτίμητος. Μέσα από τις γραμμές της περισσότερο από 600.000 νεολαίοι, στην πλειοψηφία τους νέοι εργάτες και εργάτριες (τα 2/5 της ΕΠΟΝ αποτελούνταν από γυναίκες, όπως πολύ σωστά τονίστηκε) αλλά και φοιτητές/τριες και μαθητές/τριες βρήκαν τη φωνή τους και συνέδραμαν στην ήττα της γερμανικής κατοχής. Με το σύνθημα "Πολεμάμε και Τραγουδάμε" αυτή η νεολαία συγκρούστηκε όχι μόνο με το φασιστικό καθεστώς αλλά και με το σύστημα του καπιταλισμού.

Το σπίτι της ΕΠΟΝ παρόλο που έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο ήδη από την δεκαετία του 1980, έχει εγκαταλειφθεί στη μοίρα του και καταρρέει με ευθύνη του κράτους και της δημοτικής αρχής. Ήδη από το 1995 υπάρχουν συζητήσεις και υποσχέσεις για την συντήρηση του και την μετατροπή του σε Μουσείο της ΕΠΟΝ, υπό την πίεση της αριστεράς αλλά και τοπικών φορέων και επιτροπών κατοίκων, αλλά καμία κίνηση δεν έχει γίνει για την διατήρηση αυτού του κομματιού της ιστορίας της πόλης μας.

Προσφυγικά και φυλακές Αφέρωφ

Δεύτερος σταθμός μας ήταν τα Προσφυγικά της Λεωφ. Αλεξάνδρας. Οι οκτώ πολυκατοικίες που χτίστηκαν την περίοδο 1933-35 υπό κρατική μέριμνα για να στεγάζουν πρόσφυγες της Μικρασιατικής καταστροφής είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την ιστορία των κοινωνικών αγώνων από τότε ως τώρα. Οι πρόσφυγες που εγκαταστάθηκαν εδώ εντάχθηκαν στο εργατικό δυναμικό και έγιναν κομμάτι των εργατικών κινημάτων των δε-

καειών του 30 και 40. Κατά τη διάρκεια της κατοχής πολλοί συμμετείχαν στον αντιστασιακό αγώνα και με τη στήριξη τους τα προσφυγικά έγιναν ορμητήριο του ΕΛΑΣ. Ήταν σημαντικό "κόστρο" των ντόπιων Ελασιτών και των Ελασιτών της υπαίθρου ενώ τα σημάδια από τις ριπές τους τοίχους είναι ακόμα εμφανή και μαρτυρούν τις σκληρές μάχες. Τα προσφυγικά κατοικούνται ακόμα, μάλιστα στο χώρο μας υποδέχτηκαν και μέλη της Κοινότητας Κατελιγμένων Προσφυγικών της Λεωφόρου Αλεξάνδρας που μας μίλησαν για τη συλλογικότητα και τις δομές που έχουν στήσει για να καλύψουν τις ανάγκες των κατοίκων, ενώ πρόσφατα οργανώθηκε και εκδήλωση με τους εργαζομένους του νοσοκομείου Άγιος Σάββας. Έχει παρθεί η πρωτοβουλία για παραχώρηση διαμερισμάτων σε συγγενείς των ασθενών του νοσοκομείου.

Επόμενη στάση μας ήταν ο Άρειος Πάγος, όπου βρισκόταν από το 1892 μέχρι το 1971 το συγκρότημα των φυλακών Αβέρωφ. Εδώ φυλακίστηκαν και βασανίστηκαν χιλιάδες αντιφρονούντες κυρίως κομμουνιστές καθώς είχαν άτυπα μετατραπεί σε φυλακές πολιτικών κρατουμένων, χρήση που είχαν ως τη δικτατορία των Συνταγματαρχών. Στη γυναικεία πτέρυγα αυτού του βασανιστηρίου φυλακίστηκαν δεκάδες αγωνίστριες κυρίως εργάτριες για την αντιστασιακή δράση τους στις οποίες έγινε ειδική μνεία καθώς τείνουμε να ξεχνάμε πόσο σημαντική ήταν η συμβολή τους στον αγώνα. Μετά την απελευθέρωση της Αθήνας έγιναν χώρος κράτησης δωσιλόγων και συνεργατών της κατοχικής κυβέρνησης ενώ η φρουρά τους είχε ανατεθεί στο 64ο σύνταγμα του πυροβολικού των Βρετανών

και σε ένα σώμα χωροφυλάκων οι οποίοι κατά τα Δεκεμβριανά απελευθέρωσαν αρκετούς από τους κρατούμενους προκειμένου να πολεμήσουν εναντίον του ΕΛΑΣ. Στις 18 Δεκεμβρίου 1944 σύνταγμα του ΕΛΑΣ καταλαμβάνει τις φυλακές για να εξασφαλίσει πως οι δωσιλόγοι δε θα αφεθούν ελεύθεροι ενώ μοίρες της βρετανικής αεροπορίας βομβαρδίζουν τόσο το κτίριο των φυλακών όσο και τις γύρω περιοχές για να εξουδετερώσουν τις θέσεις τους ΕΛΑΣ. Πολλοί από τους δωσιλόγους που επέζησαν τα Δεκεμβριανά εντάχθηκαν αργότερα στον κρατικό μηχανισμό και αρκετοί μάλιστα επέστρεψαν στις φυλακές ως φρουροί και βασανιστές των αντιφρονούντων.

Εξάρχεια

Μετά οδηγηθήκαμε στην αρχή της Ιπποκράτους, κοντά στο σπίτι όπου στις 27 Σεπτεμβρίου του 1941 ιδρύθηκε το ΕΑΜ από τέσσερα κόμματα, το ΚΚΕ, το Σοσιαλιστικό Κόμμα Ελλάδος (ΣΚΕ), το Αγροτικό Κόμμα και την Ένωση Λαϊκής Δημοκρατίας (ΕΛΔ). Είχε ήδη προηγηθεί το Εργατικό Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο από τον Ιούλιο του 1941 στο χώρο του συνδικαλισμού. Στόχος του ΕΑΜ ήταν η ευρύτερη συστράτευση όσο των δυνατών περισσότερων δυνάμεων στον αντιφασιστικό αγώνα. Ο αυτοπεριορισμός των στόχων του κινήματος σε "εθνικοαπελευθερωτικό" και χωρίς να θέτει το ζήτημα της εξουσίας ήταν ένας από τους παράγοντες που εξηγεί πολλές από τις λαθεμένες αποφάσεις της ηγεσίας του ΚΚΕ το επόμενο διάστημα. Το ΕΑΜ όμως διαμορφώθηκε σαν ένα πλατύ κοινωνικό μέτωπο που συσπείρωσε τα φτωχά στρώματα των εργαζομένων και του

λαού και με την ύπαρξη ισχυρού ένοπλου τμήματος (ΕΛΑΣ) ανέπτυξε ένα από τα ισχυρότερα εργατικά και λαϊκά κινήματα της Ευρώπης με τεράστιες απεργίες και κινητοποιήσεις. Το ζήτημα της εξουσίας θα έμπαινε de facto αργά ή γρήγορα και οι εκπρόσωποι της αστικής τάξης δεν θα το επέτρεπαν. Ήδη από το 1943 δυνάμεις των Συμμάχων άρχισαν να συσπειρώνονται με τους πρώην συνεργάτες των Γερμανών εναντίον του ΕΛΑΣ και του ΕΑΜ, γεγονός που η ηγεσία του ΚΚΕ απέτυχε ή αμέλησε να αντιμετωπίσει.

Περνώντας από την περιοχή των Εξαρχείων μιλήσαμε περισσότερο για τις μάχες που δόθηκαν σε αυτή τη γειτονιά. Από την περίοδο της κατοχής ακόμα τα Εξάρχεια ήταν τόπος πολλών διαδηλώσεων και απεργιακών κινητοποιήσεων θρηνώντας και θύματα. Ήταν από τα πρώτα ενεργά μέτωπα των Δεκεμβριανών με κέντρο το Πολυτεχνείο, όπου οχυρώθηκε ο λόχος Μπαίρον που ήταν ο λόχος του ΕΛΑΣ σπουδαστών. Δεκαπέντε πολυκατοικίες είχαν γίνει φυλάκια του ΕΛΑΣ και η θέση τους ήταν σημαντική λόγω της εγγύτητας με τα βρετανικά στρατεύματα στο Σύνταγμα. Οι αγωνιστές και αγωνίστριες του ΕΛΑΣ πολεμούσαν με αυτοθυσία και με εξαιρετική εφευρετικότητα ενάντια στα τακς και τις ρουκέτες. Κατέλαβαν μάλιστα και το κτίριο της Γενικής Ασφάλειας, απέναντι από το Πολυτεχνείο παρά την ασφυκτική απεπιθέση των Βρετανών. Οι μάχες συνεχίζονταν όλο το Δεκέμβρη μέχρι και τις αρχές του Ιανουαρίου και είναι άφθονα τα ντοκουμέντα για την επιμονή και τον ηρωισμό των αγωνιστών/στριών ακόμα κι όταν έγινε ξεκάθαρο ότι δεν μπορούσαν να κερδίσουν.

την Αθήνα Δεκέμβρη '44

Εργατικό ΕΑΜ

Επόμενος σταθμός της διαδρομής μας ήταν τα γραφεία της ΓΣΕΕ. Κατά την κατοχή, η κυβέρνηση Τσολάκογλου διόρισε δική της ηγεσία στη ΓΣΕΕ που δεν κατάφερε όμως να αποτρέψει την οργάνωση ενός τεράστιου εργατικού κινήματος υπό την ηγεσία του Εργατικού ΕΑΜ και συνέχιζε να βάζει στην ατζέντα τις εργατικές διεκδικήσεις. Το 1943 το ΕΕΑΜ έφτασε να ελέγχει το σύνολο των εργατικών σωματείων ενώ παράλληλα ανάπτυξη υπήρχε και στους χώρους των δημοσίων υπαλλήλων. Ήταν τόσο μεγάλη η επιρροή τους στο κόσμο που η Ασφάλεια δυσκολευόταν να δράσει παρόλο που οι κομμουνιστές ήταν σε συνθήκες παρανομίας. Τον Αύγουστο του 1944 καθαιρεί την διορισμένη ηγεσία της ΓΣΕΕ και καταλαμβάνει το κτίριο. Οι αγώνες του συνδικαλιστικού κινήματος δεν σταματούν ακόμα και ενάντια στην κυβέρνηση Παπανδρέου στην οποία συμμετέχει και το ΕΑΜ έχοντας αναλάβει τα υπουργεία των Οικονομικών, Εργασίας, Γεωργίας, Δημοσίων Έργων. Αξίζει να σημειώσουμε πως στο όνομα της Εθνικής Ανασυγκρότησης οι υπουργοί όχι μόνο δεν προώθησαν τις εργατικές διεκδικήσεις αλλά συνυπέγραψαν μειώσεις μισθών, απολύσεις και μέτρα ευνοϊκά προς τους βιομηχάνους. Η δυναμική όμως των εργατικών αγώνων δεν μπορούσε πια να περιοριστεί. Με το κάλεσμα απεργίας στις 3 Δεκέμβρη η Αθήνα πάγωσε. Μπήκε μια ενδιαφέρουσα πτυχή που συνήθως λείπει από τις αφηγήσεις για την περίοδο, συζητάμε δηλαδή για δύο κυρίως αντίπαλους πόλους, την ηγεσία του ΚΚΕ/ΕΑΜ και το αστικό στρατόπεδο. Παραβλέπουμε πως υπάρχει σε όλες τις μεγάλες ιστορικές στιγμές και η κίνηση του εργατικού κόσμου που ακολουθεί μια ανεξάρτητη πορεία και αναπτύσσει δική της δυναμική ανεξάρτητα από τις επιθυμίες και τις κατευθύνσεις οποιουδήποτε καθοδηγητικού κέντρου. Είναι δύσκολο να μελετήσουμε την ιστορία των κινήματων γενικώς και συγκεκριμένα των Δεκεμβριανών αν δεν έχουμε έστω στο πίσω μέρος του μυαλού μας αυτή την πρωτοβουλία της εργατικής τάξης. Από τον Οκτώβρη μέχρι και το Δεκέμβρη του 1944 ο εργαζόμενος λαός είχε μπει σε πορεία σύγκρουσης με το καθεστώς ασκώντας τρομερή πίεση προς την ηγεσία του και παράλληλα υπέφερε από τις κατ' άλλους λαθεμένες κατ' άλλους προδοτικές αποφάσεις της. Μπήκαν πολλά παραδείγματα της αντίφασης της δράσης του κινήματος και των αποφάσεων της ηγεσίας σε σημείο που όταν επήλθε η ρήξη με την κυβέρνηση Παπανδρέου πάνω στο ζήτημα του αφοπλισμού ήταν

αμφίβολο το αν θα μπορούσε να το καταφέρει.

Ειδική Ασφάλεια

Τελευταίος σταθμός του περιπάτου ήταν η Διεύθυνση Ειδικής Ασφάλειας του Κράτους, ένα ειδικό σώμα της χωροφυλακής που είχε ιδρυθεί το 1929 για τη δίωξη των κομμουνιστικών οργανώσεων και αντιφρονούντων και στεγαζόταν σε ένα δαιδαλώδες κτίριο στην συμβολή της Σεπτεμβρίου και Δερινγύ. Κατά τη διάρκεια της κατοχής είχε συνεργαστεί με τους Γερμανούς κατακτητές κατά του αντιστασιακού αγώνα. Συσπείρωσαν γύρω τους όλες τις αντικομμουνιστικές δυνάμεις. Ήταν διαβόητοι για τα ανελέητα βασανιστήρια και τις δολοφονίες αμέτρητων αγωνιστών/στριων. Οργάνωναν ομάδες κρούσεις μαζί με τα Τάγματα Ασφαλείας, τα ελληνικά Ες Ες και άλλες φασιστικές και ναζιστικές ομάδες και επιτίθεται σε γειτονιές, σε εργατικούς χώρους. Μαρτυρίες αναφέρουν φριχτά βασανιστήρια ακόμα και εκατοντάδες τεμαχισμένα πτώματα αγωνιστών/στριων στους υπονόμους. Πολλοί από τους βασανιστές ενσωματώθηκαν στον μετέπειτα κρατικό μηχανισμό και η εγκληματική τους δράση όχι μόνο έμεινε απιώρητη αλλά σε μεγάλο βαθμό παραμένει άγνωστη. Τελειώνοντας επισκεφτήκαμε την τοποθεσία της πανσίον Κρυστάλ η οποία είχε καταληφθεί από ομάδα της Ειδικής Ασφάλειας και έγινε τόπος βασανιστηρίων και δολοφονιών πολλών αγωνιστριών μεταξύ των οποίων η Ηλέκτρα Αποστόλου της οποίας η σωρός πετάχτηκε στους δρόμους της Αθήνας. Η ίδια έγινε σύμβολο ηρωισμού και αντίστασης για την αριστερά αλλά οι δολοφόνοι της παρόλο που ήταν γνωστοί επιβραβεύθηκαν για την δράση τους. Μέχρι σήμερα ούτε στο κτίριο του Κρυστάλ ούτε γενικότερα στο συγκρότημα της Ειδικής Ασφάλειας δεν υπάρχει καμία σήμανση ή αναφορά στο μαύρο παρελθόν αυτού του κολαστηρίου.

Σίγουρα το θέμα των Δεκεμβριανών του 1944 είναι ένα τεράστιο θέμα που χρήζει περισσότερης συζήτησης και ανάλυσης. Δε θα μπορούσε να εξαντληθεί στα πλαίσια ενός ιστορικού περιπάτου που έτσι κι αλλιώς αποσκοπεί περισσότερο στο να ανοίξει τη συζήτηση και να τη συνδέσει και γεωγραφικά μέσα στην πόλη που κι εμείς καλούμαστε να δώσουμε τις δικές μας μάχες. Η διατήρηση της ιστορικής μας μνήμης είναι κομμάτι του εξοπλισμού που χρειαζόμαστε για να δώσουμε αυτές τις μάχες και η συστηματική αποσιώπηση και διαστρέβλωση των γεγονότων από τη μεριά του συστήματος σημαίνει μόνο πως ακόμα και η μνήμη των μεγάλων κινήματων είναι απειλή γι αυτούς.

ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ μέσα από την ανεξάρτητη δράση της εργατικής τάξης

Οι εργάτες δημιουργούν όλο τον πλούτο μέσα στον καπιταλισμό. Μια νέα κοινωνία απαλλαγμένη από την εκμετάλλευση, ο σοσιαλισμός, μπορεί να δημιουργηθεί μόνο όταν οι εργάτες πάρουν συλλογικά στα χέρια τους τον έλεγχο όλου του κοινωνικού πλούτου και όταν προγραμματίσουν την παραγωγή και τη διανομή σύμφωνα με τις ανθρώπινες ανάγκες.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ και όχι ρεφορμισμός

Ο καπιταλισμός δεν παίρνει διορθώσεις. Πρέπει να ανατραπεί με την εργατική δράση. Δεν υπάρχει κοινοβουλευτικός δρόμος προς μια τέτοια αλλαγή.

Το κοινοβούλιο, ο στρατός, η αστυνομία, η δικαιοσύνη, όλο το αστικό κράτος λειτουργεί για να προστατεύει τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης. Η εργατική τάξη θα χρειαστεί το δικό της κράτος, στηριγμένο στην άμεση δημοκρατία, στα συμβούλια αντιπροσώπων απ' τους χώρους δουλειάς, καθώς και στην εργατική πολιτοφυλακή.

ΔΙΕΘΝΙΣΜΟ και όχι «σοσιαλισμό σε μια χώρα» ή «σοσιαλισμό με εθνικά χρώματα»

Η εμπειρία της Ρωσίας αποδεικνύει ότι ακόμα και μια νικηφόρα εργατική σοσιαλιστική επανάσταση, όπως ο Οχτώβρης του 1917, δεν μπορεί να επιβιώσει σε απομόνωση. Τα καθεστώτα της ΕΣΣΔ, μετά την επικράτηση του σταλινισμού, όπως και τα καθεστώτα της Κίνας και των άλλων ανατολικών χωρών ήταν ή είναι κρατικοί καπιταλισμοί, όπου η εκμετάλλευση και η καταπίεση της εργατικής τάξης δεν διαφέρει από τη Δύση. Γι' αυτό υποστηρίζουμε τις εργατικές εξεγέρσεις ενάντια στη γραφειοκρατική άρχουσα τάξη αυτών των χωρών.

Υποστηρίζουμε, επίσης, όλα τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα που αντιστέκονται στην ιμπεριαλιστική καταπίεση. Η δύναμη που θα τσακίσει τελειωτικά τον ιμπεριαλισμό είναι η ενότητα της εργατικής τάξης σε διεθνή κλίμακα, από τη Νέα Υόρκη ως τη Σεούλ και από το Λονδίνο ως το Σάο Πάολο.

Αντιπαλεύουμε κάθε μορφή σοβινισμού, ρατσισμού ή σεξιστικών διακρίσεων που απειλεί να διασπάσει τους εργάτες.

Απέναντι στην αντιτουρκική πολεμοκαπηλία της «δικής μας» άρχουσας τάξης, υποστηρίζουμε το σύνθημα Έλληνες και Τούρκοι εργάτες ενωμένοι.

Είμαστε αντίθετοι στην καταπίεση των μειονοτήτων στη Θράκη και τη Μακεδονία και στα μέτρα αστυνόμευσης των μεταναστών.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ της εργατικής πρωτοπορίας

Η εργατική τάξη μπορεί να απελευθερώσει τον εαυτό της και όλους τους καταπιεσμένους μέσα από τη δική της δράση. Για να κερδηθούν όλα τα κομμάτια της τάξης σ' αυτήν την πάλη είναι απαραίτητο να οργανωθούν τα πιο ξεκάθαρα και μαχητικά τμήματα σε ένα επαναστατικό σοσιαλιστικό εργατικό κόμμα. Ένα τέτοιο κόμμα μπορεί να πείθει τους εργάτες για την επαναστατική προοπτική, παρεμβαίνοντας στους μαζικούς αγώνες. Είμαστε αντίθετοι σε κάθε αντίληψη υποκατάστασης της τάξης, απ' όπου και αν προέρχεται.

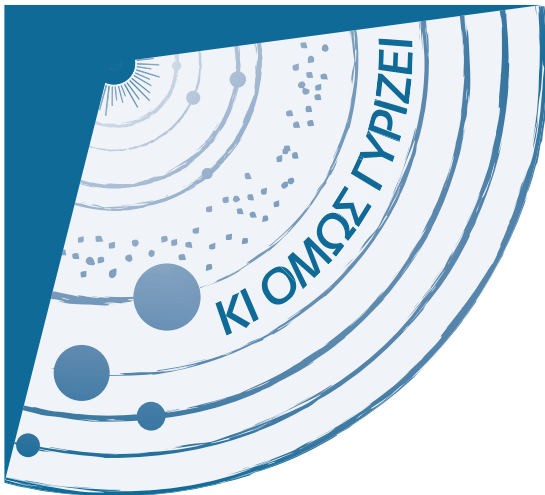

ΔΕΑ

Επικοινωνήστε μαζί μας:

- Α' ΑΘΗΝΑΣ: 6973005569 • ΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6932045320 • ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6942602766
- ΒΟΡΕΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6972036692 • ΝΟΤΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6945754555 • ΠΕΙΡΑΙΑΣ: 6942993423 • ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ: 6939014803 • ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: 6972878820 • ΚΡΗΤΗ: 6979925065 • ΚΥΚΛΑΔΕΣ: 6972743637 • ΜΕΣΣΗΝΙΑ: 69832422501 • ΚΥΠΡΟΣ: 0035-796554166

Η ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΠΑΛΕΥΕΙ ΓΙΑ:

Ουκρανία

Τον Απρίλη του 2022, στις πρώτες εβδομάδες της ρωσικής εισβολής, το πρωτοσέλιδο του περιοδικού TIME ήταν αφιερωμένο σε συνέντευξή του με τον Ζελένσκι. Ο τίτλος αναφερόταν κολακευτικά στην ηγεσία Ζελένσκι, όχι με την έννοια της νομικής θέσης του ως ηγέτης κράτους, αλλά με την έννοια του ρόλου του διεθνώς και στο εσωτερικό της Ουκρανίας: «Ο Ζελένσκι ηγείται». Το ίδιο περιοδικό τον συνάντησε ξανά τον περασμένο Σεπτέμβριο για μια συνέντευξη. Το πρωτοσέλιδο ήταν διαφορετικό. Παρέθετε τα λόγια του Ουκρανού προέδρου «Κανείς δεν πιστεύει στη νίκη μας όπως εγώ. ΚΑΝΕΙΣ.» και έφερε ως υπότιτλο «ο μοναχικός αγώνας του Βολοντιμίρ Ζελένσκι». Είναι μια συμβολική-συνοπτική αποτύπωση της αλλαγής στην κατάσταση πνευμάτων στον «δυτικό κόσμο», αλλά ενδεχομένως και σε τμήματα της ουκρανικής ηγεσίας, που δηλώνουν (ανώνυμα) στο περιοδικό ότι ο Ουκρανός πρόεδρος «δεν ακούει κανέναν». Η συνέχεια της αμερικανικής στήριξης είναι ερωτηματικό, καθώς εξαντλούνται οι πόροι των προηγούμενων πακέτων και η Ρεπουμπλικανική πλειοψηφία στη Βουλή αρνείται ως τώρα να συζητήσει κάθε νέα στήριξη στην Ουκρανία. Το ίδιο το στρατιωτικό μέτωπο έχει χαρακτηριστεί ως «ο ορισμός της αδιέξοδης ισορροπίας» από τον επικεφαλής των ουκρανικών ενόπλων δυνάμεων, Ζαλούζι. Ασφαλώς ο Ζαλούζι πραγματεύεται στο άρθρο του τρόπους να ανατραπεί αυτή η συνθήκη, αλλά παραμένει ακριβής η διαπίστωση ότι «με τις τρέχουσες συνθήκες, καμιά πλευρά δεν μπορεί να κερδίσει αποφασιστικό πλεονέκτημα έναντι της άλλης».

Γερμανία

Στα τέλη Οκτώβρη ολοκληρώθηκε μια προαναγγελθείσα ρήξη στο γερμανικό αριστερό κόμμα Die Linke, με την Σάρα Βάγκενκνεχτ, την πιο δημοφιλή και πιο πολωτική προσωπικότητα του κόμματος να δηλώνει την αποχώρησή της, μαζί με μερικούς βουλευτές του κόμματος. Η Βάγκενκνεχτ θέλει να παρουσιάσεται ως ριζοσπαστική εναλλακτική στο πρώην κόμμα της, ως πιο σκληρή «ενάντια στο κατεστημένο». Την διευκολύνει σε αυτό η προσωπική της δημοφιλία και προβολή (ό,τι γράφει γίνεται best-seller, έχει μόνιμο «στασίδι» σε τηλεοπτικές εκπομπές), που της δίνει αυξημένες δυνατότητες να συγκρούεται με κυβερνητικά στελέχη, χωρίς να κουβαλά το βάρος της εφαρμοσμένης πολιτικής του Linke (που συγκυβερνά σε αρκετά κρατίδια κι

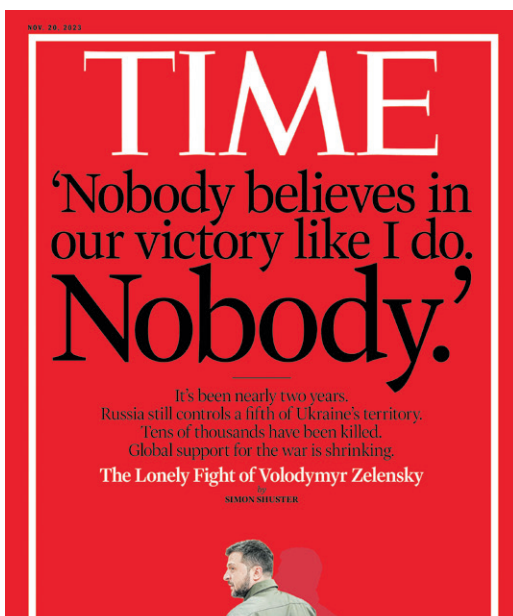
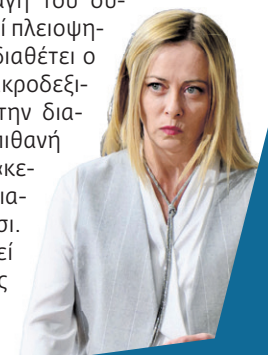

έχει μετατοπιστεί σε ένα πιο «υπεύθυνο» προφίλ). Αλλά πρόκειται για δεξιά διάσπαση. Πολύς λόγος έχει γίνει (και σωστά) για την συνθηκολόγηση της Βάγκενκνεχτ απέναντι σε διάφορες ιδέες που ανήκουν στο οπλοστάσιο της Δεξιάς (ρατσισμός-σωβινισμός, υποτίμηση της κλιματικής κρίσης, καχυποψία απέναντι στα ζητήματα έμφυλης καταπίεσης, στάση απέναντι στα εμβόλια). Αυτά είναι απολύτως κρίσιμα, γιατί δεν αφορούν «παράξενες μειονότητες», όπως το έχει θέσει η Βάγκενκνεχτ, που δείχνει να πιστεύει ότι «οι ξεχασμένοι, που δεν έχουν στον ήλιο μοίρα», είναι αποκλειστικά λευκοί, αρσενικοί, στρείτ και γεννημένοι στη Γερμανία. Αλλά -επίσης- για την κάποτε «κόκκινη Σάρα», φαίνεται ότι «στον ήλιο μοίρα» δεν έχουν και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι λεγόμενοι στη Γερμανία «κρυφοί πρωταθλητές της εγχώριας οικονομίας», τους οποίους επίσης θέλει να εκφράσει. Ακόμα και οι φιλεργατικές πτυχές του προγράμματός της εντάσσονται σε μια μεγάλη αφήγηση που έχει χαρακτηριστεί ως προσχώρηση στο γερμανικό ορντο-φιλελευθερισμό (την κρατική παρέμβαση που διαμορφώνει ένα νομικό πλαίσιο «προστασίας» των εργαζομένων και «δικαίου ανταγωνισμού» μεταξύ επιχειρήσεων). Όχι τυχαία, στον λόγο της υπερασπίζεται με νοσταλγία τη Γερμανία του '60 και του '70. Η απουσία του σοσιαλισμού και της ταξικής πάλης (πράγματα που έστω τυπικά παραμένουν το «πρόγραμμα» του Die Linke) δεν είναι μόνο ρητορική, αντανακλά και την απουσία δεσμών με την οργανωμένη δράση -και αυτό διαφαίνεται στο νέο κόμμα: Ένα «άχρωμο» σάιτ, κάμποσοι «στενοί συνεργάτες» και όνομα... «Συμμαχία Σάρα Βάγκενκνεχτ».

Ιταλία

Λίγο καιρό μετά την απονέκρωση (εν μέσω σκληρών διαφωνιών μέσα στον κυβερνητικό συνασπισμό) του πολυδιαφημισμένου από τη Μελόνι «φόρου στα υπερκέρδη των τραπεζών», η ακροδεξιά πρωθυπουργός παρουσίασε τον προϋπολογισμό του ιταλικού κράτους. Απουσία μέτρων στήριξης του εργατικού εισοδήματος, συνέχεια των περικοπών στις δημόσιες υπηρεσίες, καλπασμός των ιδιωτικοποιήσεων (υπολογίζει 20 δις. έσοδα από αυτές το 2024-26), φορολογικά δωράκια στους ελεύθερους επαγγελματίες (προνομιακή βάση της Δεξιάς) και πλήρης διασφάλιση των συμφερόντων των μεγαλοκαπιταλιστών. Παράλληλα, αυξάνοντας τις «ποινές» στην πρόωρη συνταξιοδότηση, η Μελόνι βάζει καρφί στο φέρετρο της εμβληματικής προεκλογικής υπόσχεσης για κατάργηση του νόμου Φορνέρο (που είχε ανεβάσει το όριο στα 67), ενώ η κατώτατη σύνταξη μένει καθηλωμένη για άλλη μια χρονιά, εγκαταλείποντας και την άλλη «μεγάλη υπόσχεση» (του κόμματος του Μπερλουσκόνι). Η Μελόνι προσπαθεί να αναπληρώσει την απουσία φιλολαϊκής πολιτικής με την ακροδεξιά θεματολογία που συσπειρώνει σημαντικό τμήμα της κοινωνικής της βάσης, αλλά και εκεί τα πράγματα είναι σύνθετα (υπό το βάρος της αύξησης του αριθμού αφίξεων προσφύγων και της δημαγωγικής αξιοποίησης του γεγονότος από τον «εταίρο» Σαλβίνι, που πετάει καρφιά με το βλέμμα στον εσωτερικό τους ανταγωνισμό ενόψει ευρωεκλογών). Απέναντι σε αυτά, η Μελόνι επιχειρεί μια μεγάλη κι επικίνδυνη φυγή προς τα εμπρός: Ανακοίνωσε τη «μητέρα όλων των μεταρρυθμίσεων», μια αλλαγή του συντάγματος που θα οδηγήσει σε μια πανίσχυρη-μονοπρόσωπη εκτελεστική εξουσία. Η μεταρρύθμιση αφαιρεί εξουσίες από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας (που στο ιταλικό πολιτικό σύστημα παίζει πιο ενεργό θεσμικό ρόλο) και ενισχύει αυ-

τές του πρωθυπουργικού αξιώματος, προβλέποντας παράλληλα και εκλογή πρωθυπουργού με άμεση, καθολική ψηφοφορία. Παράλληλα, δημιουργεί εκλογικό νόμο που εγγυάται αυτόματα το 55% των εδρών (!) στο κόμμα που θα νικήσει τις κοινοβουλευτικές εκλογές, χωρίς να έχει διασαφηνίσει καμία άλλη προϋπόθεση (ποσοστό στην κάλπη, απόσταση από τον δεύτερο κλπ). Η μεταρρύθμιση είναι κομμένη και ραμμένη στις σημερινές ανάγκες θεσμικής «θωράκισης» της εξουσίας της Μελόνι προσωπικά, αλλά και μια μεγάλη αυταρχική τομή συνολικότερα. Η Μελόνι επικαλείται την «κυβερνησιμότητα», με δεδομένη την γνωστή προϊστορία της Ιταλίας, όπου 2 ή και 3 διαφορετικές κυβερνήσεις προέκυπταν στη διάρκεια μίας κοινοβουλευτικής θητείας και το φαινόμενο αποτελεί τον «κανόνα», με την εξαίρεση να αποτελεί μια κυβέρνηση που συμπληρώνει 4ετία. Πατάει πάνω στο αφήγημα προηγούμενων, κεντροδεξιών και κεντροαριστερών, κυβερνήσεων που επιχειρήσαν επίσης αντιδημοκρατικές αλλαγές αντιμετώπισης της «αστάθειας», που τη διευκολύνει να κρύβει κάποιες ανατριχιαστικές ομοιότητες ανάμεσα στη μεταρρύθμισή της και τις αλλαγές που προώθησε ο Μουσολίνι λίγους μήνες μετά την άνοδό του στην εξουσία. Ασφαλώς η αλλαγή του συντάγματος απαιτεί πλειοψηφία 2/3 που δεν διαθέτει ο συνασπισμός ακροδεξιάς-Δεξιάς, ούτε την διασφαλίζει μια πιθανή στήριξη από τον «κεντρώο» γυμνοσάλιαγκα Ματέο Ρέντσι. Ο δρόμος οδηγεί σε ένα απολύτως κ ρ ί σ ι μ ο δημοψήφισμα...

Ο ισπανικός πολιτικός γρίφος και το σταυροδρόμι της Αριστεράς

Ολόκληρο
στο RProject.gr

Του Μανουέλ Γκαρί*

Στις 28 Μαΐου, το Λαϊκό Κόμμα (PP) σημείωσε μεγάλη πρόοδο στις δημοτικές εκλογές και σε ορισμένα από τα περιφερειακά κοινοβούλια των Αυτόνομων Κοινοτήτων, σε βάρος του Σοσιαλιστικού Κόμματος της Ισπανίας (PSOE). Αυτό οδήγησε στο σχηματισμό τοπικών και περιφερειακών κυβερνήσεων συμμαχιών μεταξύ του δεξιού κόμματος και της ακροδεξιάς του Vox. Στις εκλογές της 23ης Ιουλίου για το ισπανικό κοινοβούλιο, ο φόβος επανάληψης αυτής της κατάστασης σε ολόκληρη την Ισπανία κινητοποίησε εν μέρει την αποπροσανατολισμένη αριστερή ψήφο υπέρ του PSOE. Με άλλα λόγια, ήταν ο φόβος και όχι η ψευδαίσθηση για ένα πολιτικό σχέδιο που επέτρεψε να ανακοπεί η προέλαση της δεξιάς.

Μετά από αυτές τις εκλογές σε πολιτειακό επίπεδο, παρατηρήθηκε ένα επισφαλές και καταστροφικό θεσμικό αδιέξοδο μεταξύ του αντιδραστικού μπλοκ της ισπανικής υπερεθνικιστικής δεξιάς και του αυτοαποκαλούμενου προοδευτικού μπλοκ που αποτελείται από τη συμμαχία του PSOE με το Sumar, το όνομα με το οποίο ομαδοποιείται ένα συνονθύλευμα διαφορετικών πολιτικών προσώπων και ομάδων ελαφρώς αριστερά του σοσιαλιστικού κόμματος. [...]

Έχουν δημιουργήσει μια παράλληλη πραγματικότητα που καλλιεργεί ένα πολιτικό κλίμα εμφυλίου πολέμου. Αλλά, προσοχή (!), τα επιχειρήματα της δεξιάς κρύβουν λιγότερο πατριωτικούς σκοπούς: ετοιμάζουν έναν νέο αντιδραστικό κύκλο ενάντια στα δικαιώματα της εργατικής τάξης, τα πολιτικά και πολιτικά δικαιώματα των λαϊκών τάξεων καθώς και νέες επιθέσεις ενάντια στο φεμινισμό, τις μετανάστριες/ες και τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα όπως ήδη έχουμε διαπιστώσει ότι συμβαίνει στις περιοχές που κυβερνούν, ιδιαίτερα στη Μαδρίτη και τη Βαλένθια.

Το PP κατόρθωσε να κινητοποιήσει σημαντικές (αριθμητικά) κινητοποιήσεις και τμήμα του κόσμου του, αλλά κυρίως η ηγεσία του Vox, έχουν υποστηρίξει «ριζοσπαστικές» μορφές οδομαχιών με την ενεργή παρουσία ναζιστικών και φασιστικών οργανώσεων μπροστά από τα κεντρικά γραφεία του Σοσιαλιστικού Κόμματος. Αυτές οι άριστα προετοιμασμένες και οργανωμένες δράσεις περιλάμβαναν εκκλήσεις του ηγέτη του Vox, Santiago Abascal, για ανυπακοή της αστυνομίας ώστε να μην δράσει εναντίον των διαδηλωτών.

Εν τω μεταξύ, η θεσμική αριστερά, που απουσιάζει από τους δρόμους, καλεί τους πολίτες σε τάξη και ειρήνη: το χειρότερο σενάριο.

Πώς να χαρακτηρίσουμε αυτή την κατάσταση που δημιούργησαν το PP και το Vox; Όπως αναφέρει η ανακοίνωση των Αντικαπιταλιστών:

«Παρά την φλογερή ρητορική της Δεξιάς, δεν επίκεινται ούτε αλλαγή καθεστώτος αλλά ούτε φασιστικό πραξικόπημα όπως φαίνεται να υπαινίσσονται ορισμένοι τομείς. Αντίθετα, η Δεξιά υιοθετεί μια στρατηγική διάβρωσης που βασίζεται στον καθορισμό της ατζέντας γύρω από έναν οξυμένο ισπανισμό, ο οποίος αποκρύπτει τα πραγματικά προβλήματα που υφίσταται η εργατική τάξη, ενώ το δικαστικό-αστυνομικό κόμμα ριζοσπαστικοποιεί την αυταρχική στροφή του κρατικού μηχανισμού».

Το τέλος του κύκλου και η νέα κυβέρνηση

Στο μέτωπο του προοδευτικού μπλοκ, παρατηρείται εκλογική πτώση των πολιτικών οργανώσεων που προέκυψαν μετά το κίνημα των αγανακτισμένων του 15Μ, όπως είναι η περίπτωση των Podemos, τόσο στις βουλευτικές εκλογές όσο και στις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές. Και γίνεται όλο και πιο σαφές ότι ο Σάντσεσ έχει επιτύχει μια νέα ενίσχυση του σοσιαλφιλελεύθερου πόλου στο μπλοκ της ισπανικής αριστεράς. [...]

Πρόκειται για μια κυβέρνηση συνέχειας. Από τους 22 υπουργούς, οι 5 ανήκουν στο Σουμάρκai οι υπόλοιποι στο Σοσιαλιστικό Κόμμα. Οι εκπρόσωποι του Ποδέμος έχουν εκδιωχθεί από την κυβέρνηση. Με άλλα λόγια, βρισκόμαστε μπροστά σε μια νέα βερσιόν μιας κυβέρνησης που βασίζεται στον «συμπονετικό» νεοφιλελευθερισμό και δεν υπάρχει τίποτα που να υποδηλώνει ότι θα έρθει σε ρήξη με την οικονομική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν τα μέτρα λιτότητας επανέλθουν.

Τα κοινωνικά ζητήματα που επηρεάζουν άμεσα τις συνθήκες διαβίωσης της εργατικής τάξης απουσιάζουν εντελώς από την συζήτηση που έχει ανοίξει για τον σχηματισμό κυβέρνησης. Το Σουμάρ έδωσε τη στήριξή του στο PSOE, θέτοντας στο τραπέζι μια σειρά από γενικόλογα αναφορικά με τον κοινωνικό διάλογο με τους εργοδότες.

Η υποστήριξη του Σάντσεσ για την προεδρία μιας κυβέρνησης συνασπισμού Σοσιαλιστών-Σουμάρ έγινε και από άλλες αριστερές δυνάμεις, συγκεκριμένα του αυτονομιστικού μπλοκ Γαλικίας (BNG) και του ΕΗ Bildu, μιας

βασικής οργάνωσης υπέρ της ανεξαρτησίας. Και οι δύο σχηματισμοί, βυθισμένοι σε μια πολιτική προγραμματικής μετριοπάθειας ως πιθανά κυβερνητικά κόμματα στις επόμενες αυτόνομες εκλογές στη Γαλικία και τη Βασκική Κοινότητα, είναι πολύ πιθανό να παραμείνουν πιστοί σύμμαχοι της κυβέρνησης συνασπισμού στις κύριες αποφάσεις, ιδίως τις δημοσιονομικές.

Επιπλέον, ο Σάντσεσ υπολογίζει στην υποστήριξη των δύο καταλανικών κομμάτων υπέρ της ανεξαρτησίας, του ERC και των Δυνάμεων του Junts, τα οποία ανταγωνίζονται για το ίδιο εκλογικό ακροατήριο στην Καταλονία. Το πρώτο είναι ένας σχηματισμός που συνδέεται με τα συμφέροντα της καταλανικής μικροαστικής τάξης, το δεύτερο είναι ένα κόμμα πίσω από το οποίο κρύβονται άμεσα τα συμφέροντα ενός μέρους της παραδοσιακής καταλανικής αστικής τάξης.

Τα κοινωνικά ζητήματα που επηρεάζουν άμεσα τις συνθήκες διαβίωσης της εργατικής τάξης απουσιάζουν εντελώς από την συζήτηση που έχει ανοίξει για τον σχηματισμό κυβέρνησης

Ο Σάντσεσ στην διαδικασία σχηματισμού κυβέρνησης είχε επίσης υποστηρίξει από το Βασικό Εθνικιστικό Κόμμα (PNV), μια δύναμη που συνδέεται με τα συμφέροντα των βιομηχανικών επιχειρήσεων στη Χώρα των Βάσκων, και από τον μοναδικό βουλευτή ενός πολύ καιροσκοπικού τοπικιστικού κόμματος, του Coalición Canaria (Συμμαχία Κανάριων Νήσων). [...]

Ωστόσο, η διαφορά των ψήφων στο κοινοβούλιο μεταξύ του μπλοκ που υποστηρίζει τον σχηματισμό κυβέρνησης υπό τον Σάντσεσ και εκείνων του αντιδραστικού μπλοκ είναι πολύ μικρή. Από την άλλη πλευρά, η υποστήριξη για τον σχηματισμό κυβέρνησης δεν συνεπάγεται εξασφαλισμένη υποστήριξη όλων των κυβερνητικών αποφάσεων, των νόμων ή των κρατικών προϋπολογισμών. Έτσι λοιπόν μεταξύ εκείνων που υποστήριξαν τον σχηματισμό κυβέρνησης υπό τον Σάντσεσ υπάρχουν σημαντικές ψήφοι από δεξιά αστικά κόμματα παράλληλα με κόμματα

τα της ρεφορμιστικής αριστεράς. Αυτή η συνθήκη εγκαινιάζει μια περίοδο μεγάλης θεσμικής αστάθειας τόσο στη Γερουσία (με αντιδραστική πλειοψηφία) και στο Κοινοβούλιο, όσο και στις σχέσεις μεταξύ της κεντρικής κυβέρνησης και αρκετών από τις αυτόνομες κυβερνήσεις και πολλών δημοτικών συμβουλίων της χώρας. Αυτό, σε συνδυασμό με τη δράση μεγάλου μέρους της δικαστικής εξουσίας και άλλων κρατικών εξουσιών, που είναι σίγουρα εχθρικές προς τον Σάντσεσ, και τη σίγουρη κινητοποίηση και δράση της δεξιάς στους δρόμους, περιπλέκει την προοπτική κυβερνησιμότητας.

Στο επίκεντρο της συμφωνίας σχηματισμού κυβέρνησης είναι η αμνηστία για όλες εκείνες τις ποινές που εφαρμόστηκαν λόγω των κινητοποιήσεων γύρω από το δημοψήφισμα της 29ης Οκτωβρίου 2017 και τις διαδηλώσεις του 2019 στην Καταλονία. Συγκεκριμένα αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει 50 δίκες, 3.500 ποινές, 44 φυλακισμένους και 6 εξορισμένους. Προς το παρόν δεν γνωρίζουμε αν η αμνηστία θα εφαρμοστεί και σε άλλους ανθρώπους που έχουν κατασταλεί για πολιτικούς λόγους εκτός της καταλανικής διαδικασίας. Φοβάμαι πως όχι. Από την άλλη πλευρά, και παρά τη δεξιά προπαγάνδα, δεν υπάρχει καμία διαβεβαίωση ότι μια νέα διαβούλευση για την εθνική αυτοδιάθεση θα λάβει χώρα στην Καταλονία. Αντιθέτως, οποιαδήποτε κίνηση προς αυτή την κατεύθυνση συνδέεται με την αυστηρή συμμόρφωση με το άρθρο 92 του Συντάγματος του 1978, το οποίο ισοδυναμεί με την παραίτηση από την διεξαγωγή ενός καταλανικού δημοψηφίσματος.

Για άλλη μια φορά στον ισπανικό λαβύρινθο, οι ταξικές αντιθέσεις και οι ταυτότητες γύρω από το εθνικό ζήτημα διαπλέκονται.

Ο καλύτερος τρόπος για να αντιμετωπιστεί η αντιδραστική δεξιά και ο φιλοεπιχειρηματικός προοδευτισμός είναι να δημιουργηθεί μια δυναμική αυτόνομη κινητοποίησης, η οποία θα θέσει τις βάσεις για την ανασυγκρότηση ενός ανεξάρτητου πολιτικού στρατοπέδου της εργατικής τάξης και των καταπιεσμένων. Η εμπειρία της αλληλεγγύης με την Παλαιστήνη δείχνει τη χρησιμότητα της δράσης χωρίς αναμονές, η οποία μάλιστα έχει κινητοποιήσει ένα σημαντικό τμήμα της πλειοψηφίας του κόσμου της Αριστεράς και έχει αναγκάσει τον Σάντσεσ να προχωρήσει πέρα από αυτό που αρχικά είχε σκοπό να πράξει.

*Αναδημοσίευση από το Viento Sur.

ΗΠΑ: Η επιστροφή του όπλου και οι μελλοντικές προοπτικές

Της Σάρρον Σμιθ*

Τους τελευταίους μήνες, το επίπεδο της ταξικής πάλης άρχισε επιτέλους να ανεβαίνει στις ΗΠΑ, ύστερα από τέσσερις δεκαετίες διαρκούς ήττας. Μέσα στο 2023 χάθηκαν λόγω απεργιακής δράσης περισσότερες ημέρες εργασίας από οποιαδήποτε άλλη χρονιά εδώ και δύο δεκαετίες.

Τα σωματεία που κατέβηκαν σε απεργία οργάνωσαν μαχητικές μαζικές απεργιακές φρουρές και μεγάλες διαδηλώσεις μέσα στη χρονιά, με πιο γνωστές εκείνες των σεναριογράφων και ηθοποιών του Χόλιγουντ, των εργαζόμενων στην Υγεία, των εκπαιδευτικών και των εργαζόμενων στις αυτοκινητοβιομηχανίες.

Η μαχητικότητα της εργατικής τάξης αυξάνεται

Οι φετινές απεργίες (και η «παρ» ολίγον απεργία) των 340.000 εργαζομένων της UPS στα τέλη Ιουλίου) ήταν αγώνες μεγάλης κλίμακας και συνεπώς συγκέντρωσαν σημαντική προσοχή από τα ΜΜΕ, αναδεικνύοντας ευρέως τις χαμηλές αμοιβές και τις κακές συνθήκες εργασίας που αντιμετωπίζουν αυτοί οι συνδικαλισμένοι εργαζόμενοι. Επιπλέον, οι αγώνες των εργατών στις αυτοκινητοβιομηχανίες και των Teamsters [συνδικάτο οδηγών φορτηγών] σηματοδότησαν την επανεμφάνιση των εργαζομένων σε κρίσιμους κλάδους στο επίκεντρο της ταξικής πάλης μετά από πολλά χρόνια απουσίας.

Η κοινή γνώμη υποστήριξε τους απεργούς σε όλες αυτές τις διαμάχες με διαφορά δύο υπέρ προς έναν κατά. Πρόκειται για την ίδια διαφορά με την οποία το κοινό υποστηρίζει τα συνδικάτα γενικότερα και η οποία είναι υψηλότερη από κάθε άλλη φορά μετά το 1965. Όλα αυτά υποδηλώνουν μια αύξηση της ταξικής συνείδησης στο σύνολό του πληθυσμού.

Σήμερα υπάρχει σε όλες τις ΗΠΑ ένα διάχυτο αίσθημα ταξικής οργής -για τα τεράστια εταιρικά κέρδη, τις διογκωμένες αμοιβές των διευθύνοντων συμβούλων, τους χαμηλούς μισθούς και τις κακές συνθήκες εργασίας- και οι άνθρωποι της εργατικής τάξης μπορούσαν να ταυτιστούν με τους απεργούς.

Μεγάλες νίκες, μετά από δεκαετίες ήττας

Ίσως το πιο σημαντικό είναι ότι όλοι οι εργαζόμενοι που ύψωσαν αναστήμα

απέναντι στις εταιρείες πέτυχαν σημαντικές νίκες, για πρώτη φορά εδώ και δεκαετίες. Τον περασμένο μήνα, ο δημοσιογράφος Στίβεν Γκρίνχαουζ περιέγραψε ένα «κύμα εντυπωσιακών - μερικές φορές σοκαριστικών» μισθολογικών αυξήσεων στις φετινές συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Κέρδισαν οι απεργοί όλα όσα ζήτησαν φέτος; Φυσικά και όχι. Μια απεργία μόνο δεν θα μπορούσε ποτέ να αναπληρώσει 40 χρόνια παραχωρήσεων. Αλλά ανάγκασαν τους εργοδότες τους να υποχωρήσουν σε αιτήματα που είχαν ορκιστεί ότι δεν θα τα συζητούσαν καν ποτέ. Οι συγγραφείς και οι ηθοποιοί του Χόλιγουντ παρέμειναν αμετακίνητοι μέχρις ότου τα στούντιο συμφώνησαν τελικά σε ορισμένες διατυπώσεις στις συμβάσεις σχετικά με τα έσοδα από το streaming και την χρήση της AI (τεχνητή νοημοσύνη). Η απεργία του UAW [United AutoWorkers, το συνδικάτο στις αυτοκινητοβιομηχανίες] δεν κατάφερε να επανακτήσει τον παραδοσιακό τρόπο καταβολής συντάξεων και την υγειονομική περίθαλψη των συνταξιούχων, αλλά άντεξε αρκετά ώστε να κερδίσει την τιμητική προσαρμογή των μισθών στο κόστος διαβίωσης (COLA - cost of living adjustment) και την συνδικαλιστική εκπροσώπηση της UAW σε ορισμένα εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικών οχημάτων, κατοχυρώνοντας μια σημαντική πρώτη πρόσβαση σε αυτά για το συνδικάτο.

Αλλά οι προσδοκίες πολλών απεργών ήταν ακόμα υψηλότερες αυτή τη φορά, καθώς είχαν χάσει πάρα πολλά χρόνια δεκαετιών μονόπλευρου ταξικού πολέμου. Αυτό ήταν πιο εμφανές μεταξύ των μεγαλύτερων σε ηλικία εργατών στις αυτοκινητοβιομηχανίες, οι οποίοι ψήφισαν ενάντια στη νέα σύμβαση, παρά τα τεράστια βήματά προς τα εμπρός που αυτή προσέφερε. Παρόλο που η συμφωνία επικυρώθηκε από το 64% των εργαζομένων στις τρεις μεγάλες αυτοκινητοβιομηχανίες (Big Three), η υποστήριξη που συγκέντρωσε διέφερε σημαντικά από τη μία στην άλλη. Ενώ το 68,8% των εργαζομένων στη Stellantis και το 69,3% στη Ford ψήφισαν υπέρ, η σύμβαση υποστηρίχθηκε μόνο από το 54,7% στη GM. Είναι χαρακτηριστικό ότι επτά από τα έντεκα εργοστάσια συναρμολόγησης της GM στις ΗΠΑ απέρριψαν τη συμφωνία.

Ο λόγος για το χαμηλότερο ποσοστό υπέρ του «ναι» στην GM είχε να κάνει με το υψηλότερο ποσοστό εργαζομένων με πολύχρονη προϋπηρεσία (και

συνεπώς μεγαλύτερη ηλικία) σε αυτήν. Αυτοί οι εργαζόμενοι έχουν υποστεί δεκαετίες υποχωρήσεων στις συμβάσεις τους και ήταν θυμωμένοι που οι αυτοκινητοβιομηχανίες αρνήθηκαν να επαναφέρουν τις παραδοσιακές συντάξεις και την υγειονομική περίθαλψη μετά τη συνταξιοδότηση. Πολλοί από τους εργαζόμενους με μεγαλύτερη προϋπηρεσία ψήφισαν κατά της σύμβασης και στις τρεις μεγάλες εταιρείες.

Γιατί τώρα και όχι νωρίτερα;

Ένα προφανές ερώτημα παραμένει: Γιατί αυτή η άνοδος της ταξικής πάλης δεν συνέβη νωρίτερα; Η απάντηση είναι απλή, ειδικά όταν υπάρχει το πλεονέκτημα της εκ των υστέρων γνώσης.

Η ταξική οργή απλά συσσωρευόταν -χωρίς να μεταφράζεται σε αγώνες- μέχρις ότου οι εργαζόμενοι άρχισαν να αισθάνονται ότι είχαν υπήρχαν πιθανότητες νίκης αν απεργήσουν.

Υπάρχει μια σειρά παραγόντων που μπορούμε να εντοπίσουμε ξεκάθαρα, των οποίων η σύγκλιση συνέβαλε ώστε μεγαλύτερος αριθμός εργαζομένων να αισθάνεται έτοιμος να απεργήσει:

1. Διάχυτη ταξική συνείδηση: Αυτό περιλαμβάνει την επίγνωση ότι οι εταιρείες συσσωρεύουν τεράστια κέρδη και επίσης αποζημιώνουν τα στελέχη και τους επενδυτές τους σε επίπεδα που ξεπερνούν κάθε όριο -οπότε θα τους ήταν οικονομικά εύκολο να δώσουν περισσότερα στους εργαζόμενους που καθιστούν αυτά τα κέρδη εφικτά.

Η πανδημία παρόξυνε αυτό το θυμό, ιδίως μεταξύ των λεγόμενων «αναγκαίων εργαζομένων» που αναγκάστηκαν να ρισκάρουν τη ζωή τους χωρίς πρόσθετη αποζημίωση, ενώ τα κέρδη των εργοδοτών τους εκτοξεύτηκαν στα ύψη.

Και μπορεί οι υψηλοί ρυθμοί πληθωρισμού που ξεκίνησαν να τρέχουν κατά τη διάρκεια της πανδημίας να επιβραδύνθηκαν σχετικά πρόσφατα, αλλά οι τιμές έχουν παραμείνει υψηλότερες από ό,τι πριν από την πανδημία, ενώ οι μισθοί δεν έχουν ακολουθήσει ούτε στο ελάχιστο το κόστος των ειδών πρώτης ανάγκης, όπως τα είδη διατροφής και το ενόικιο.

2. Η πολύ σφιχτή αγορά εργασίας. Το ποσοστό ανεργίας έχει παραμείνει κάτω από 4% για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από οποιαδήποτε άλλη φορά μετά τη δεκαετία του 1960. Σε μια έρευνα της Ομοσπονδιακής Τράπεζας της Νέας Υόρκης που δημοσιεύθηκε τον περασμένο Δεκέμβριο, περίπου το 58% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι αναμένει

πως θα μπορέσει να βρει μια νέα θέση εργασίας εάν χάσει την τρέχουσα. Αυτό καθιστά την απεργία λιγότερο επικίνδυνη, ιδίως μεταξύ των εκατομμυρίων εργαζομένων των οποίων οι σημερινοί μισθοί και οι συνθήκες εργασίας δεν διαφέρουν πολύ από τις άλλες θέσεις εργασίας που είναι εύκολα διαθέσιμες.

3. Επεκτεινόμενοι κλάδοι, ιδίως εκείνοι που χρησιμοποιούν νέες τεχνολογίες. Σε αντίθεση με τις δεκαετίες του 1970 και του 1980, όταν όλοι οι κατασκευαστές ισχυρίζονταν ότι δεν ήταν σε θέση να ανταγωνιστούν λόγω της χαμηλής παραγωγικότητας (είτε αυτό ήταν αλήθεια, είτε όχι), οι περισσότερες μεγάλες εταιρείες δεν μπορούν να προβάλλουν αυτόν τον ισχυρισμό σήμερα. Και πολλοί εξαιρετικά κερδοφόροι κλάδοι, όπως η ψυχαγωγία, υιοθετούν νέες τεχνολογίες όπως η τεχνητή νοημοσύνη για να αυξήσουν τα κέρδη τους. Στην περίπτωση της αυτοκινητοβιομηχανίας, αυτό σημαίνει επίσης την επέκτασή της στην παραγωγή ηλεκτρικών οχημάτων -η οποία σε μεγάλο βαθμό χρηματοδοτείται από ομοσπονδιακές δημόσιες επενδύσεις στην «πράσινη» τεχνολογία, σε μια κατάσταση win-win για τις τρεις μεγάλες αυτοκινητοβιομηχανίες.

4. Μεταρρυθμιστικές συνδικαλιστικές ηγεσίες [με την έννοια της διεκδίκησης «μεταρρυθμίσιμης» του ίδιου του συνδικαλιστικού κινήματος]. Ενώ οι αλλαγές στην ανώτατη συνδικαλιστική ηγεσία δεν είναι απαραίτητες για την προώθηση της ταξικής πάλης, μπορούν ωστόσο να είναι πολύ χρήσιμες. Παράδειγμα αποτελούν τα μεταρρυθμιστικά ψηφοδέλτια που νίκησαν και είναι σήμερα στην ηγεσία των Teamsters και της UAW. Τόσο ο πρόεδρος των Teamsters, Σιν Ο' Μπράιαν όσο και ο Σον Φέιν της UAW κατέβηκαν στις εκλογές ως μεταρρυθμιστές υποψήφιοι που χρησιμοποιούν τη γλώσσα της ταξικής πάλης και εκφράζουν μια προθυμία να συγκρουστούν με τους εργοδότες για να πάρουν τα μέλη τους αυτό που αξίζουν.

Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τον Φέιν, ο οποίος σε συνέντευξη Τύπου στα πανεθνικά μέσα ενημέρωσης φορούσε ένα μπλουζάκι με το σύνθημα «Φάτε τους πλούσιους» (Eat the Rich), ενώ στο βασικό προσωπικό του επιτελείο περιλαμβάνονται άνθρωποι που ανήκουν στην Αριστερά, όπως ο Κρις Μπρουκς, πρώην δημοσιογράφος του LaborNotes. Καθ' όλη τη διάρκεια της απεργίας, ο Φέιν κατέστησε σαφές ότι ο αγώνας του UAW διεξάγεται για λογαριασμό όλης της εργατικής τάξης. Αφού το

του της απεργίας

ές

Ολόκληρο
στο RProject.gr

συνδικάτο ανακοίνωσε τη νίκη του, ο Φέιν δήλωσε emphaticά ότι η νίκη του συνδικάτου θα αποτελέσει «σημείο καμπής στον ταξικό πόλεμο που μαίνεται στη χώρα τα τελευταία 40 χρόνια».

Ο Φέιν κατάφερε να εκλεγεί επειδή, για πρώτη φορά στην ιστορία του, το UAW επέτρεψε σε όλα τα μέλη του να συμμετέχουν άμεσα στην εκλογή της ανώτατης ηγεσίας του συνδικάτου και κέρδισε με πολύ μικρή διαφορά, στις αρχές της χρονιάς. Όμως, το ψηφοδέλτιο «UAW Members United» (Ενωμένα Μέλη του UAW) κατάφερε να εκθρονίσει την παγιωμένη και διεφθαρμένη «Διοικητική Συμμαχία» (Administrative Caucus) που κυριαρχούσε στο UAW για περισσότερα από 70 χρόνια.

Αυτή η νέα ηγεσία του UAW ακολούθησε μια στρατηγική που ονόμασαν «Stand Up Strike» [Σηκωνόμαστε Όρθιοι κι Απεργούμε], που δείχνει να αποτίνει φόρο τιμής στις ιστορικές «καθιστικές απεργίες» (Sit - Down Strikes), με τις οποίες κατάφεραν να συνδικαλιστούν οι βιομηχανικοί εργάτες τη δεκαετία του 1930.

Εν προκειμένω, αυτή η στρατηγική (Stand Up Strike) έσπασε τη μακρόχρονη παράδοση του UAW να κηρύσσει απεργία μόνο σε μία από τις τρεις μεγάλες αυτοκινητοβιομηχανίες, ενώ η γενική προσδοκία ήταν ότι οι άλλες δύο θα συμμορφώνονταν με το περιεχόμενο της σύμβασης [που θα προέκυπτε από την απεργία με την πρώτη εταιρεία]. Αντίθετα, το συνδικάτο κήρυξε απεργία ενάντια και στις τρεις αυτοκινητοβιομηχανίες, επιλέγοντας όμως ποιες εγκαταστάσεις θα απεργούσαν και πότε, αφήνοντας τις τρεις εταιρείες να προσπαθούν να μαντέψουν ποιες από τις μονάδες τους θα ήταν ο επόμενος στόχος. Με αυτόν τον τρόπο, το συνδικάτο είχε το πάνω χέρι στον έλεγχο της πορείας της σύγκρουσης, ενώ οι εταιρείες πάσχιζαν να ανταπεξέλθουν. Αυτή η στρατηγική αποδείχθηκε νικηφόρα, αλλά ακόμη και έτσι, η απεργία χρειάστηκε να κρατήσει έξι εβδομάδες μέχρι να μπορέσει το συνδικάτο να κηρύξει τη νίκη του.

Όλοι αυτοί οι παράγοντες συνέβαλαν συνδυαστικά στο μέγεθος και στον χαρακτήρα των απεργιών που πραγματοποιήθηκαν φέτος, με τους εργαζόμενους που συμμετείχαν να νιώθουν πιο σίγουροι και αποφασισμένοι να αγωνιστούν για αυτό που τους αξίζει.

Το μέλλον: αλληλεγγύη και αγώνας

Το κλειδί για το μέλλον, όπως πάντα, περιλαμβάνει την αλληλεγγύη και την προθυμία για αγώνα. Και λόγω αυτών

των πρόσφατων απεργιών έχουμε κάνει ένα βήμα μπροστά. Το πιο σημαντικό είναι η επιτακτική ανάγκη για οργάνωση νέων σωματείων -η οποία έχει παραμεινεί κατάφωρα από τους εταιρικούς συνδικαλιστές [business unionism, η πρακτική λειτουργίας του συνδικάτου με τέτοιο επαγγελματισμό και γραφειοκρατία, σαν να πρόκειται για «εταιρεία»].

Ο Φέιν το κατανοεί σαφώς αυτό. Δήλωσε ξεκάθαρα: «Ενας από τους σημαντικότερους στόχους μας, μετά από αυτή την ιστορική νίκη στη σύμβαση που πετύχαμε, είναι να οργανώσουμε εργαζόμενους όπως δεν έχουμε οργανώσει ποτέ πριν», προσθέτοντας: «Όταν επιστρέψουμε στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων το 2028, δεν θα είναι μόνο με τις τρεις μεγάλες εταιρείες. Θα είναι με τις μεγάλες πέντε ή τις μεγάλες έξι».

Ο Φέιν και η διαπραγματευτική ομάδα του UAW κατάφεραν επίσης να αλλάξουν την ημερομηνία λήξης της σύμβασης και να τη μεταθέσουν στις 30 Απριλίου 2028, γεγονός που επιτρέπει η πρώτη μέρα απεργίας εκείνη τη χρονιά να είναι η Πρωτομαγιά. [ΣΤΜ: Στις ΗΠΑ απαγορεύεται η απεργιακή δράση όσο η Συλλογική Σύμβαση είναι σε ισχύ]. Και παροτρύνει και άλλα συνδικάτα να κάνουν το ίδιο, ώστε όσο το δυνατόν περισσότερα συνδικάτα να μπορούν να απεργήσουν την ίδια ημερομηνία. Αυτός ο συντονισμός θα επέτρεπε στα συνδικάτα να «αρχίσουμε να τεντώνουμε τους συλλογικούς μας μύες», δήλωσε ο Φέιν.

Και πρόσθεσε: «Αν πρόκειται να ταβάλουμε πραγματικά με την τάξη των δισεκατομμυριούχων και να ξαναχτίσουμε την οικονομία έτσι ώστε να αρχίσει να λειτουργεί προς όφελος των

πολλών και όχι των λίγων, τότε είναι σημαντικό όχι μόνο να απεργήσουμε, αλλά να απεργήσουμε όλοι μαζί».

Ο Φέιν έχει προτείνει ένα πολλά υποσχόμενο όραμα, αλλά μόνο ο χρόνος θα δείξει αν αυτό μπορεί να γίνει πραγματικότητα.

Η μελλοντική ταξική πάλη σίγουρα δεν θα αποτελεί μια ευθύγραμμη αύξηση των νικών της εργατικής τάξης. Η ιστορία μας διδάσκει ότι αυτό δεν συνέβη ποτέ και ούτε πρόκειται να συμβεί ποτέ. Πολλά εμπόδια στέκονται στο δρόμο της επιτυχίας και δεν θα είναι εύκολο να ανατραπούν.

Μερικές ξένες αυτοκινητοβιομηχανίες στις οποίες δεν υπάρχουν σωματεία -οι Hyundai, Toyota και Honda- αύξησαν τους μισθούς των εργαζομένων τους αμέσως μετά τη νίκη του UAW, με την ελπίδα να αποφύγουν μια ανάπτυξη του συνδικαλισμού στις δικές τους εταιρείες. Όμως το UAW εκπροσωπεί λιγότερο από το ήμισυ του συνόλου των εργαζομένων που παράγουν αυτοκίνητα στις ΗΠΑ. Η Toyota, η Nissan, η Volkswagen, η Mercedes-Benz, η Honda, η Tesla και η Hyundai παραμένουν όλες ακλόνητα ασυνδικαλιστές, και αν οι εργαζόμενοι τους δεν καταφέρουν να συνδικαλιστούν, θα συνεχίσουν να ασκούν καθοδική πίεση στους μισθούς στην αυτοκινητοβιομηχανία. Και οι εταιρείες αυτές αναμένεται να πολεμήσουν με νύχια και με δόντια κάθε νέα συνδικαλιστική προσπάθεια στα εργοστάσιά τους.

Οι ηγεσίες των επιχειρήσεων αναμφίβολα παρακολουθούν στενά την άνοδο της μαχητικότητας της εργατικής τάξης τους τελευταίους μήνες και θα καταστρώσουν τις δικές τους στρα-

τηγικές για να αποτρέψουν οποιαδήποτε αλλαγή στον ταξικό συσχετισμό δύναμης, που τους βόλεψε τόσο καλά τις προηγούμενες δεκαετίες.

Ο ρόλος των μαρξιστών

Παρ' όλα αυτά, η εργατική τάξη έχει πλέον τη δυνατότητα να κερδίσει σημαντικές κατακτήσεις, όχι μόνο στο εγγύς αλλά και στο απώτερο μέλλον. Περισσότερο από οτιδήποτε άλλο, οι πρόσφατες απεργίες δίνουν ελπίδα στους εργαζόμενους ότι αυτό που μέχρι πρόσφατα έμοιαζε αδύνατο μπορεί να επιτευχθεί.

Αν όλα αυτά ακούγονται ως μη ρεαλιστικά, είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι, όπως οι ήττες, έτσι και οι νίκες είναι μεταδοτικές - και μερικές φορές προκαλούν μια απότομη αύξηση της ευρύτερης ταξικής συνείδησης. Τις νίκες που επιτέλους ήρθαν φέτος, τις περιμέναμε εδώ και πολύ καιρό.

Κανείς δεν μπορεί να προβλέψει τι θα συμβεί στο μέλλον, αλλά μια από τις μεγαλύτερες συνεισφορές των μαρξιστών στην ταξική πάλη είναι το να φαντάζονται τι θα μπορούσε να είναι εφικτό -όχι μόνο στο επόμενο και στο μεθεπόμενο βήμα, αλλά και μακροπρόθεσμα.

Ίσως το πιο σημαντικό αυτή τη στιγμή είναι να αναγνωρίσουμε ότι η αίσθηση της ελπίδας έχει επιστρέψει στην εργατική τάξη, μετά από μια πολύ μακρά περίοδο απελπισίας -και αυτή είναι η ελάχιστη προϋπόθεση για τις μελλοντικές νίκες του κόσμου της εργασίας.

*Αναδημοσίευση
από International Socialism Project,
μετάφραση Θάνος Λυκουργιάς

Μετά από 2 μήνες επίθεσης στη Γάζα Οι στρατιωτικές και οι πολιτικές

Του Πάνου Πέτρου

Όταν ο Ισραηλινός Στρατός εξαπέλυε μια άνευ προηγουμένου καταστροφική μανία πάνω στη Γάζα, στο δρόμο για τη χερσαία εισβολή, δήλωνε ότι στόχος είναι «ο ρυθμός των επιθέσεων να ξεπεράσει τις δυνατότητες της Χαμάς να ανασυγκροτηθεί». Σχεδόν δύο μήνες μετά, μαθαίνουμε πολλά για τα εγκλήματα πολέμου κατά αμάχων και υποδομών (βλ. οπισθόφυλλο) αλλά πολύ λιγότερα ως προς τα επιτεύγματα (:) του Ισραηλινού Στρατού απέναντι στη Χαμάς, ενώ η ένταση των μαχών, τα πολεμικά ανακοινωθέντα των ένοπλων τμημάτων των παλαιστινιακών οργανώσεων, η ίδια η διαδικασία της απελευθέρωσης Ισραηλινών αιχμαλώτων (με δυνατότητες επικοινωνίας με την ηγεσία στο εξωτερικό, ικανότητα φύλαξης-ενοπιισμού-μεταφοράς τους, επιλογή σημείων που θα απελευθερωθούν) δείχνουν ότι η Αντίσταση κάθε άλλο παρά «σακατεμένη» είναι.

Υπό την πίεση αυτών των γεγονότων -και της διεθνούς κινητοποίησης- ο Εμμανουέλ Μακρόν είπε δημόσια αυτό που σκέφτονται πολλά επιτελεία: «Βρισκόμαστε σε μια συγκυρία όπου οι Ισραηλινές Αρχές πρέπει να προσδιορίσουν με μεγα-

λύτερη ακρίβεια τους στόχους τους και τον τελικό σκοπό τους: Η πλήρης καταστροφή της Χαμάς -πιστεύει κανένας ότι αυτό είναι εφικτό; Αν αυτός είναι ο στόχος, ο πόλεμος θα διαρκέσει το χρόνια».

Πράγματι, ο μόνος τρόπος να πάψει να υπάρχει η Παλαιστινιακή Αντίσταση στη λωρίδα της Γάζας, είναι να πάψουν να υπάρχουν Παλαιστίνιοι στη λωρίδα της Γάζας. Όπως αποκαλύφθηκε από διαρροή εσωτερικού εγγράφου, η κυβέρνηση Νετανιάχου το γνωρίζει και εργάζεται για αυτό («μόνη λύση, ευνοϊκή στα μακροπρόθεσμα συμφέροντα του Ισραήλ, η μεταφορά του πληθυσμού της Γάζας στη Χερσόνησο του Σινά»). Εκεί λογοδοτεί στην πραγματικότητα η ένταση της βαρβαρότητας της επίθεσης -να εξωθηθούν για άλλη μια φορά στην ιστορία τους οι Παλαιστίνιοι σε ξεριζωμό.

Αυτή η λύση, «βέλτιστη» για το Κράτος του Ισραήλ, συναντά τεράστιες πολιτικές δυσκολίες στο εξωτερικό: Η κοινή γνώμη και κατ' επέκταση οι κυβερνητικές ηγεσίες θα πρέπει να αποδεχθούν σιωπηλά μια θηριώδη πράξη εθνοκάθαρσης και τη βίαιη μεταφορά 2,5 εκατομμυρίων ανθρώπων. Χωρίς αυτή τη λύση, η μοναδική πολιτική συνέπεια της σημερινής εισβολής θα είναι αυτή που περιέγραψε ένας ηρώων επικεφαλής της Σιν Μπετ: «Σε λίγα χρόνια, θα πολεμάμε τους γιους τους». Για άλλη μια φορά (μετά τη θυελλώδη εκκένωσή της το 2005) το Κράτος

του Ισραήλ βρίσκεται αντιμέτωπο με το «πρόβλημα Γάζα», αυτό που έκανε τον Γιτζάκ Ραμπίν να δηλώσει ότι θα ήταν ευτύχημα να βυθιστεί ολόκληρη στη θάλασσα. Η προηγούμενη (μη-)λύση, η διαιώνιση του στάτους κβο της πολιορκίας εν μέσω διεθνούς και εσωτερικής αδιαφορίας τινάχτηκε στον αέρα από την Επίθεση της 7ης Οκτώβρη.

Η θεαματική κατάρρευση της προηγούμενης κατάστασης, σε συνδυασμό με τα αδιέξοδα της πολεμικής-γενοκτονικής απάντησης σε αυτή, έχει κάνει πολλούς αναλυτές να θεωρούν τον «Μπίμπι» τελειωμένο πολιτικά, με την μοίρα του να επισφραγίζεται μετά το τέλος του πολέμου. Δεν γνωρίζουμε ποιες νέες μανούβρες μπορεί να σκαρφιστεί αυτός ο απόλυτος ομορτοκτονιστής για να παραμείνει -ως πρόσωπο- «μέσα στα πράγματα» της όποιας επόμενης μέρας. Αλλά είναι δεδομένο ότι το υπάρχον πολιτικό τοπίο θα αλλάξει, με το Λικούντ να αντιμετωπίζει διπλή πίεση. Στα δεξιά του, μπορούν να συνεχίσουν να ενισχύονται οι δυνάμεις του έξαλλου ακροδεξιού σιωνισμού, αυτές που αναμφίβολα θα καταγγείλουν κάθε έκβαση του πολέμου (πλην της επιτυχούς εθνοκάθαρσης) ως λίγη, ανεπαρκή, αποτυχημένη. Παράλληλα, θα επιχειρήσει να ανασυνταχτεί εκλογικά το κεντρώο μπλοκ των οπαδών της παλιάς γραμμής αέναης «διαχείρισης» (μη-λύσης) του Παλαιστινιακού, που μπορεί

να αντιμετωπίσει την ηγεσία της Π.Α. ως -δήθεν- συνομιλητή ή να επαναφέρει το φύλλο συκής μιας κάποιας «ειρηνευτικής διαδικασίας», που σε έναν κάποιο μακρινό «ορίζοντα», θα έχει τη λύση ενός κάποιου «παλαιστινιακού κράτους». Το κεντρώο μπλοκ συγκέντρωνε ήδη την προτίμηση της Ουάσινγκτον (τουλάχιστον επί Μπάιντεν...) και αυτή αναμένεται να ενισχυθεί λόγω της στρατηγικής σύμπτωσης μεταξύ του Δημοκρατικού Κόμματος και Ισραηλινών «κεντρώων» τύπου Μπένι Γκαντζ, στην επαναφορά της -επωφελέους για τους ίδιους- γραμμής «διαχείρισης» του Παλαιστινιακού.

Αυτά τα γνωρίζει και ο Νετανιάχου. Και αποτελούν έναν ακόμα λόγο που τον κάνουν επικίνδυνο. Η παράταση του πολέμου είναι παράταση της παραμονής του στην εξουσία. Μια καθαρή (και επώδυνη για τον πληθυσμό της Γάζας) «νίκη» είναι η μόνη έκβαση που μπορεί να παρουσιάσει για να μπορέσει να σταθεί πολιτικά στην Ισραηλινή κοινωνία μετά από την 7η Οκτώβρη αλλά και έναν μακρύ και καταστροφικό πόλεμο. Μια ευρύτερη ανάφλεξη (σύροντας τις ΗΠΑ σε πόλεμο με το Ιράν) είναι η μόνη «ευκαιρία» να επιδιώξει έμπρακτα την ολοκλήρωση του σιωνιστικού σχεδίου και το Μεγάλο Ισραήλ, καταπίνοντας τη Γάζα και τη Δυτική Όχθη, εκκαθαρίζοντας τους Παλαιστίνιους. Είναι όλοι τους λόγοι που μπορούν να κάνουν

Το διεθνές κίνημα αλληλεγγύης: Ένα ποιοτικό βήμα μπροστά

Η μαζικότητα, η μαχητικότητα και η ένταση του διεθνούς κινήματος αλληλεγγύης στις δυτικές χώρες λογοδοτεί σε δύο κυρίως παράγοντες.

Ο ένας είναι η έκταση και η βαρύτητα των Ισραηλινών εγκλημάτων (βλ. οπισθόφυλλο). Ανεξάρτητα από τη συνολική τοποθέτηση που μπορεί να έχει (ή να μην έχει) για την Παλαιστινιακή Υπόθεση, κανένας άνθρωπος με συνείδηση δεν μπορεί να ανεχτεί να παρακολουθεί σιωπηλά σε ζωντανή σύνδεση μια εθνοκάθαρση που φτάνει σε γενοκτονική βάση.

Όμως αυτό που παρακολουθούμε να συμβαίνει στις ΗΠΑ, τη Βρετανία, την Αυστραλία και αλλού αποτυπώνει μια βαθύτερη πολιτική τοποθέτηση -ταύτισης με το δίκιο των Παλαιστίνιων- που ξεπερνά από το αρχικό ανθρωπιστικό ανακλαστικό. Χωρίς καμιά διάθεση υποτίμησης του δεύτερου (και ως έν-

δειξη υγείας και ως παράγοντας που υποκινεί σε δράση), αυτή η πολιτικοποίηση αποτέλεσε το υπόβαθρο που επέτρεψε στις σημερινές δράσεις να οργανωθούν, να μην διστάσουν μπροστά στην αντιδραστική επικοινωνιακή επίθεση μετά την 7η Οκτώβρη, να ξεσπάσουν την κρίσιμη στιγμή σαν «έτοιμες από καιρό».

Στους δρόμους των μεγάλων πόλεων, βλέπουμε μια πολιτική μετατόπιση που υπήρξε καρπός επίμονων προσπαθειών, με κορμό τις δυνάμεις τους διεθνούς κινήματος BDS. Το κίνημα αυτό, πέρα από μικρές επιμέρους υλικές «νίκες» σε επίπεδο εφαρμοσμένου μπουϊκοτάζ, έχει κατακτήσει πολύ περισσότερο σε έναν άλλο διακηρυγμένο στόχο του: Μέσα από την προσπάθεια για μπουϊκοτάρισμα, να «εκπαιδεύει» την κοινή γνώμη για το Παλαιστινιακό Ζήτημα. Δεν είναι τυχαίο ότι και η «Χαμπάρα» (η οργανωμένη Ισραηλινή

προπαγάνδα) και τα κράτη-σύμμαχοι του Ισραήλ αντιμετωπίζουν εδώ και χρόνια το BDS ως «Νοι Κίνδυνο».

Στις ΗΠΑ συμβαίνει η πιο σημαντική μετατόπιση -και λόγω του κομβικού ρόλου του αμερικανικού ιμπεριαλισμού και λόγω του παρελθόντος τους ως η πλέον φιλο-σιωνιστική κοινωνία. Με σημείο καμπής την Ισραηλινή εισβολή στη Γάζα το 2014, που η αγριότητα της «έσπρωξε» ένα προοδευτικό τμήμα της κοινωνίας να αμφισβητήσει το διαβόητο «δικαίωμα του Ισραήλ στην αυτοάμυνα», με ατμομηχανή την Παλαιστινιακή/Αραβική Διασπορά και τις συμμαχίες που έχτισε για να ανθίσουν ομάδες BDS, με κρίσιμη τη σύνδεση που άρχισε να διαμορφώνεται κατά τη μαύρη εξέγερση στο Φέργκιουσον και προχώρησε σε συμπόρευση με το Black Lives Matter. Η ριζοσπαστικοποίηση των κινήματων και η σύνδεσή τους με το Παλαιστινιακό διευκόλυνε

να αρχίσει να περιορίζεται το διαβόητο φαινόμενο «προοδευτικός σε όλα εκτός από το Ισραήλ»: το μαζικό φαινόμενο ανθρώπων αριστερών αντιλήψεων που όμως σταματάνε με σεβασμό μπροστά στο «δικαίωμα του Ισραήλ στην αυτοάμυνα». Και αυτή η μετατόπιση συμβαίνει σταθερά τα τελευταία χρόνια και σε μερίδα της εβραϊκής νεολαίας στις ΗΠΑ.

Στη Βρετανία, η αλληλεγγύη στην Παλαιστίνη έγινε η σημαία της αντιπαράθεσης των «κορμπινίστας» με τον «μπλερισμό» (με πρωτοβουλία του δεύτερου, που εξαπέλυσε κυνήγι μαγισσών στο κόμμα) και ενώ οι χιλιάδες αγωνιστές/στρίες που εμπνεύστηκαν από τον Κόρμπιν έχασαν συντριπτικά τη μάχη στο φιλόξενο κι εχθρικό εσωκομματικό τοπίο των Εργατικών, αποδεικνύονται σήμερα ισχυρή δύναμη στον φρέσκο αέρα της εξωκοινοβουλευτικής δράσης.

Γενικότερα, η πόλωση της δημόσιας αντιπαράθεσης γύρω από τις προσπάθειες ποινικοποίησης του BDS ή και της ευρύτερης έκφρασης υποστήριξης στον Παλαιστινιακό λαό και κριτικής στο Κράτος του Ισραήλ, η βελτίωση των ανακλαστικών μερίδας της γαλλικής Αριστεράς απέναντι στην ισλαμοφοβία,

δυναμικές

την τρέχουσα κυβέρνηση να τα «παίξει όλα για όλα».

Η Αντίσταση έχει ήδη κάνει σαφές ότι η Ισραηλινή επίθεση θα αντιμετωπίσει μεγάλους στρατιωτικούς πονοκεφάλους. Εμείς οφείλουμε να δημιουργήσουμε πολιτικούς πονοκεφάλους, καθιστώντας απαγορευτική την ανοχή στον μοναδικό τρόπο που μπορεί να ηττηθεί η Αντίσταση - μια μεγάλη Καταστροφή στη Γάζα.

Σήμερα είναι κατεπείγουσα η ανάγκη δράσης για κατάπαυση του πυρός. Για να αποτρέψουμε τα χειρότερα σενάρια. Για να συρρικνώσουμε όσο το δυνατόν περισσότερο τον «διαθέσιμο χρόνο» του Νετανιάχου, κάνοντας κάθε μέρα πολέμου που περνάει ακόμα πιο επώδυνη πολιτικά για όσους συνεχίζουν να τον στηρίζουν/ανέχονται. Γιατί κάθε μέρα που περνά χάνονται περισσότερες ζωές και η Γάζα μετατρέπεται σε ακόμα πιο αβίωτη κόλαση. Δεν υπάρχει καμία πολυτέλεια να περιμένουμε να αποφανθούν (μετά από πόσους νεκρούς;) στη Ουάσινγκτον, το Λονδίνο, το Παρίσι και το Βερολίνο ότι εντάξει, εξαντλήθηκε η ανοχή τους. Αυτή θα «εξαντληθεί» μόνο εφόσον απειλήσουμε τη σταθερότητα του «εσωτερικού τους μετώπου».

Αλλά οι διεργασίες της «επόμενης ημέρας» προειδοποιούν για την ανάγκη η δράση να συνεχιστεί απέναντι και σε μια ενδεχόμενη άφιξη των «καλών μπάτσων»

στη σκηνή. Έχουμε την πικρή εμπειρία 30 χρόνων «ειρηνευτικής διαδικασίας», η οποία πήγε πολύ πίσω τον ίδιο τον Παλαιστινιακό αγώνα ενώ έπαιξε ρόλο και στην υποχώρησή του από την «ατζέντα» των κινημάτων και της Αριστεράς. Γνωρίζουμε επίσης τους λόγους που ανασύρει στη ρητορική του τη «λύση δύο κρατών» ο Τζο Μπάιντεν, ο άνθρωπος που έχει δηλώσει (εύστοχα...) ότι «δε χρειάζεται να είσαι Εβραίος για να είσαι Σιωνιστής», για να περιγράψει το βάθος της ταύτισής του με το σιωνιστικό σχέδιο. Καθώς καταρρέει η αποδοχή του στην εκλογική βάση των Δημοκρατικών, καθώς οι δρόμοι των ΗΠΑ συγκλονίζονται από διαδηλώσεις, το αραβικό πεζοδρόμιο βράζει από οργή και υποχρεώνει και καθεστώς να μεταποτιστούν από την πλήρη ευθυγράμμισή τους στη γραμμή «ειρήνη χωρίς τους Παλαιστίνιους», η αμερικανική ηγεσία θα επιχειρήσει να επαναφέρει τη δημόσια συζήτηση στη «λύση δύο κρατών μέσω διαπραγμάτευσης», γνωρίζοντας ότι είναι το καλύτερο, δοκιμασμένο, καταπραϊντικό.

Απέναντι στους οπαδούς μιας ανατριχιαστικής «τελικής λύσης», και τους οπαδούς της διαιώνισης της καταπίεσης στα πλαίσια μιας μη-λύσης, να συγκεντρώσουμε την πολιτική δύναμη που θα στηρίζει αποφασιστικά και με συνέπεια την Παλαιστινιακή Αντίσταση, μέχρι την Απελευθέρωση.

η εμφάνιση ενός «διαθεματικού» φεμινισμού, η σύνδεση του BLM (ειδικά τις μέρες της διεθνούς εξάπλωσής του σε κάθε χώρα με μαύρο πληθυσμό) με την αντι-αποικιακή σκέψη, η δράση των ριζοσπαστικών φωνών στο ΛΟΑΤΚΙ κίνημα («κουίρ με την Παλαιστίνη» κ.λπ.) ενάντια στο «ροζ πλυντήριο» του Κράτους του Ισραήλ, έχουν συμβάλει στην ανάδυση μιας φιλοπαλαιστινιακής πολιτικοποίησης. Η κουλτούρα του «μποϊκόταζ» έχει συναντηθεί με την δυνατότητα της εργατικής τάξης να κινεί ή να παγώνει την οικονομία, με τους

λιμενεργάτες, λόγω κρίσιμης θέσης, να είναι συνήθως στην πρώτη γραμμή του αγώνα για σαμποτάρισμα της πολεμικής μηχανής.

Σήμερα, πλάι στους «βετεράνους» της αλληλεγγύης στην Παλαιστίνη και στην ενδιάμεση γενιά που εξοικειώθηκε με την Παλαιστινιακή Υπόθεση με αφορμή τα σιωνιστικά εγκλήματα του 2014, κινητοποιείται και ένα ακόμα πιο νέο δυναμικό, με κίνητρο την επιτακτική ανάγκη να σταματήσει η εθνικάθαρση στη Γάζα. Αυτή η εικόνα περιγράφει και τα καθήκοντα της ριζο-

Οι αιχμάλωτοι και οι ανταλλαγές: Ποιος είναι ο «τρομοκράτης»;

Η αιχμαλωσία περίπου 250 Ισραηλινών μετά την Επίθεση της 7ης Οκτώβρη, υπήρξε ένα από τα κέντρα της φιλο-ισραηλινής δημαγωγίας, που φόρεσε το μανδύα του «ανθρώπινου ενδιαφέροντος».

Ο διεθνής Τύπος κατακλύστηκε από τις προσωπικές ιστορίες των Ισραηλινών αιχμαλώτων, ενώ κάποιοι μίλησαν για τη «μεγαλύτερη απαγωγή στην ιστορία». Δεν είδαμε ποτέ όμως να γίνεται αντίστοιχος θόρυβος για τα θύματα μιας πραγματικά θηριώδους «βιομηχανίας» απαγωγών. Αυτήν τη στιγμή, το Ισραήλ έχει φυλακισμένους 5.200 πολιτικούς κρατούμενους, ανάμεσά τους 1.200 «διοικητικά προσαχθέντες». Η «διοικητική προσαγωγή» είναι μια πρακτική που επιτρέπει στον Ισραηλινό Στρατό να κρατά Παλαιστίνιους φυλακισμένους επ' αόριστον, χωρίς να απαγγελθούν κατηγορίες, χωρίς να εκκρεμεί δίκη. Από το 2002 και μετά, δεν έχει περάσει ένας μήνας που να μην υπήρχαν τουλάχιστον 100 Παλαιστίνιοι «διοικητικά προσαχθέντες». Υπολογίζεται ότι το 40% των Παλαιστινίων αντρών έχει περάσει από τις ισραηλινές φυλακές. Είναι ενδεικτικό ότι στη λίστα των πρόσφατα απελευθερωμένων -στα πλαίσια της συμφωνίας

ανταλλαγής- θα βρει κανείς πολλά ανήλικα που απλά είχαν πετάξει πέτρες ή ακτιβίστριες όπως η Αχέντ Ταμίμι.

Οι μαρτυρίες πρώην κρατουμένων, αλλά και η ισραηλινή ανθρωπιστική οργάνωση B'Tselem έχουν αναδείξει τη συστηματική χρήση βασανιστηρίων στις ισραηλινές φυλακές. Ενώ, αμέσως μετά την επιχείρηση της 7ης Οκτώβρη, οι Ισραηλινές Αρχές υπέβαλαν συλλογική τιμωρία στους Παλαιστίνιους κρατούμενους, επιδεινώνοντας ακόμα πιο δραματικά τις συνθήκες κράτησης. Από την άλλη, οι μαρτυρίες πολλών Ισραηλινών πρώην αιχμαλώτων (ιδιαίτερα όσων μιλούν απευθείας στον Τύπο, πριν τους «δασκαλέψει» ο Ισραηλινός Στρατός) συγκλίνουν στην αξιοπρεπή μεταχείρισή τους, περιγράφοντας ότι φυλακισμένοι και φύλακες μοιράζονταν τα ίδια επίπεδα διαβίωσης.

Για όλους αυτούς τους λόγους, θα περίμενε κανείς τον ίδιο (αν όχι περισσότερο...) θόρυβο για τη μοίρα των Παλαιστινίων φυλακισμένων. Σε κάθε περίπτωση, όποιος ενδιαφέρεται ειλικρινά για κάθε αιχμάλωτο, θα όφειλε να υποστηρίξει την αρχική πρόταση της Χαμάς: Ανταλλαγή όλων με όλους!

ιμπεριαλιστικούς πολέμους.

Πόσο μάλλον όταν ο ιδιαίτερος χαρακτήρας του Παλαιστινιακού, «υποχρεώνει» όποια κι όποια κινητοποιείται για το θέμα να έρθει αντιμέτωπος με μια ολόκληρη σιωνιστική αφήγηση της ιστορίας και να εξοικειωθεί με την ανταγωνιστική Παλαιστινιακή αφήγηση του χαρακτήρα της σύγκρουσης. Πολύ περισσότερο που ο παγκόσμιος χαρακτήρας της Μάχης για την Παλαιστίνη (λόγω του ρόλου του Κράτους του Ισραήλ στο διεθνές καπιταλιστικό-ιμπεριαλιστικό σύστημα) σπρώχνει προς μια «βίαιη πολιτικοποίηση» που φέρνει ακτιβιστές κι ακτιβίστριες αντιμέτωπους με όλη τη «βεντάλια» των ζητημάτων του ιμπεριαλισμού, της καταπίεσης, του ρατσισμού, του εθνικισμού.

Αυτά ασφαλώς δεν γίνονται (ή δεν μπορούν να φτάσουν ως το τέλος του δρόμου) μόνο αυθόρμητα. Ο κινηματικός ριζοσπαστισμός χρειάζεται να συναντηθεί με -ή να φτιάξει την- Αριστερά του. Από την επιτυχία αυτής της προσπάθειας μπορεί να κριθεί και αν ο ιστορικός του μέλλοντος, θα βάλει την Επίθεση της 7ης Οκτώβρη στο βάθρο των μεγάλων γεγονότων για το διεθνές κίνημα, πλάι στην βιετναμέζικη Επίθεση της Τετ...

σπαστικής Αριστεράς και τις δυνατότητες, που αφορούν την πολιτικοποίηση αυτού του δυναμικού.

Δεν θα είναι η πρώτη φορά στην ιστορία (55 χρόνια μετά την κορύφωση του κινήματος για το Βιετνάμ...) που η ανθρωπιστική αντίρρηση στις άγριες μεθόδους διεξαγωγής ενός πολέμου, μπορεί να εξελιχθεί σε αντι-ιμπεριαλιστική στράτευση κατά της άδικης πλευράς αυτού του πολέμου κι από εκεί να γίνει αντικαπιταλιστική συνείδηση και δράση ενάντια στο σύστημα που γεννά την καταπίεση και τους άδικους

Του Πάνου Πέτρου

Καλεσμένη σε μια διαδικτυακή εκδήλωση, η αμερικανοπαλαιστίνια Νούρα Ερακάτ, περιγράφοντας την κατάσταση στη Γάζα, αρνήθηκε να αναφέρει τον αριθμό των νεκρών. «Έχω κουραστεί να επικαλούμαι αριθμούς... Δεν θα έπρεπε να αρκεί έστω κι ένας Παλαιστίνιος νεκρός».

Πράγματι, η Νούρα έχει όλα τα δίκια του κόσμου, αναδεικνύοντας ότι για κάποιους οι Παλαιστινιακές ζωές δεν μετράνε όσο άλλες. Φαίνεται ότι υπάρχει ένα κάποιο ανεκτό όριο νεκρών Παλαιστίνιων που μόνο αν ξεπεραστεί, ενεργοποιείται ο «ανθρωπισμός» των κυβερνήσεων.

Αλλά σε αυτό που συμβαίνει σήμερα στη Γάζα, οι αριθμοί μετράνε: γιατί αναδεικνύουν ένα από τα πιο βάρβαρα εγκλήματα στην ιστορία των πολεμικών συγκρούσεων. Ακόμα και με τα μέτρα του κράτους-τρομοκράτη, στη Γάζα διεξάγονται πρωτοφανείς αγριότητες, που ισοδυναμούν με βίαιη εθνοκάθαρση ή ακόμα και απόπειρα γενοκτονίας, όπως την αποκαλούν πλέον όλο και περισσότεροι αναλυτές.

Οι νεκροί έχουν ξεπεράσει τους 15.000, υπερβαίνοντας (σε απόλυτους αριθμούς) τα θύματα της Νάκμπα το 1948. Οι εκποτισμένοι υπολογίζονται πάνω από 1,5 εκατομμύριο, επίσης ξεπερνώντας τον ξεριζωμό του 1948. Ο

ισραηλινός υπουργός Γεωργίας, Άβι Ντίχτερ, δεν μάσησε τα λόγια του: «Αν θέλετε, πρακτικά επαναλαμβάνουμε την Νάκμπα. Πρόκειται για την Νάκμπα της Γάζα».

Οι μαζικές δολοφονίες είναι η μία πτυχή. Η καταστροφή της λωρίδας γης για να γίνει αβίωτη είναι η άλλη. Μόνο μέσα στον πρώτο μήνα της Ισραηλινής επίθεσης, καταστράφηκε το 50% των σπιτιών και των υποδομών (σχολεία, νοσοκομεία κ.λπ.). Η έλλειψη πρόσβασης σε νερό, ενέργεια, τρόφιμα, περίθαλψη κ.ο.κ. επιδεινώνει την κατάσταση, απειλώντας με επιπλέον νεκρούς (από ασθένειες, επιδημίες, μόλυνση, λιμοκτονία, αφυδάτωση).

Κάποιοι αριθμοί αποτελούν ιστορικά μαύρα «ρεκόρ» (πχ οι περισσότεροι νεκροί ρεπόρτερ από όταν άρχισε να μαζεύει δεδομένα η Επιτροπή Προστασίας Δημοσιογράφων).

Το πιο σκοτεινό είναι το «ρεκόρ» σε νεκρά παιδιά, που επίσης δεν έχει προηγούμενο. Σε άγριους πολέμους, όπως σε Ιράκ, Υεμένη, Αφγανιστάν και Συρία, ο μακάβριος μέσος όρος απωλειών παιδιών ήταν 19, 41, 56 και 100 αντίστοιχα. Μόνο στον πρώτο μήνα βομβαρδισμών, ο Ισραηλινός Στρατός είχε ήδη δολοφονήσει 4.125 παιδιά! Σε μια διαδικτυακή συνέντευξη Τύπου ανθρωπιστικών οργανώσεων, ένας εκπρόσωπος υπολόγισε ότι «κάθε 10 λεπτά, ένα παιδί στη Γάζα σκοτώνεται από βόμβα».

Το Ισραήλ εξαπολύει 15.000 αεροπορικά χτυπήματα την ημέρα, ενώ έχει

χρησιμοποιήσει εκτεταμένα βόμβες 900 κιλών (συγκριτικά, οι βόμβες 225 κιλών θεωρούνται ακατάλληλες για πυκνοκατοικημένες περιοχές).

Μετά την αποτυχία των συνομιλιών για επέκταση της εκεχειρίας, ο Ισραηλινός Στρατός επανεκκίνησε με ανάλογη καταστροφική και δολοφονική μανία. Στις 3 Δεκέμβρη, καταγράφηκαν 700 νεκροί Παλαιστίνιοι μέσα σε 24 ώρες (συγκριτικά, 256 ήταν οι νεκροί μετά από 11 μέρες βομβαρδισμών το 2021).

Οι «ανθρωπιστικές παύσεις», η ιδέα που έγινε της μόδας στις δυτικές πρωτεύουσες καθώς οι κυβερνήσεις πασχίζουν να σώσουν τα προσχήματα απέναντι στην κοινωνική οργή, έχουν αποδειχθεί ακριβώς αυτό που προβλεπόταν: Κάποιος σου καταφέρει διαδοχικά πλήγματα με μαχαίρι, αλλά σταματά κάθε τόσο για να πεις μια γουλιά νερό πριν συνεχίσει.

Η ανθρωπιστική βοήθεια, αν και πολύτιμη από μόνη της, αναβαθμίζεται τελευταία στον πολιτικό διάλογο ως προκάλυμμα «ενεργοποίησης του δυτικού πολιτισμού» πίσω από το οποίο κρύβεται η συνεχιζόμενη ανοχή σε κατάφωρα εγκλήματα πολέμου.

Οι άνθρωποι που δρουν στο πεδίο περιγράφουν τα ανάμικτα συναισθήματα. Αφενός, «μην υποτιμάτε ούτε ένα μπουκάλι καθαρό νερό, γιατί μπορεί να σώσει μια ζωή», αλλά αφετέρου «αυτό που χρειάζονται πραγματικά οι άνθρωποι στη Γάζα δεν είναι εκεχειρίες λίγων ωρών ή μερικών ημερών [για να περάσει

βοήθεια], αλλά πλήρη κατάπαυση του πυρός...». Η Ισραηλινή δημοσιογράφος Αμίρα Χας το συνοψισε εξαιρετικά εύστοχα: «Όταν κάθε οικογένεια στη Γάζα αντιμετωπίζει το ενδεχόμενο να πέσει Ισραηλινή βόμβα στο σπίτι της ανά πάσα στιγμή... η βοήθεια που περιμένει στα περάσματα της Ράφα θεωρείται το τελευταίο γεύμα του καταδικασμένου σε θάνατο».

Η βαρύτητα αυτού του «Κατηγορώ» αφορά και τις διεθνείς πολιτικές ηγεσίες, με πρώτη την αμερικανική (λόγω της θερμης με την οποία στηρίζει το Ισραήλ αλλά και της αυξημένης δυνατότητας να το πιέσει). Αφορά τις αραβικές ηγεσίες, που ανεβάζουν τους τόνους αλλά δεν έχουν αξιοποιήσει κανένα «όπλο» τους (από τη ροή πετρελαίου μέχρι πχ τη Διώρυγα του Σουέζ). Αφορά και διάφορους «ειρηνιστές» και φερόμενους ως «έντιμους διαμεσολαβητές». Υπάρχει ένα μέτρο ειλικρίνειας των προθέσεων να σταματήσει τώρα το έγκλημα: Η επιβολή κυρώσεων στο Ισραήλ, η διακοπή της συνεργασίας και των σχέσεων μαζί του. Το καθήκον πέφτει στο διεθνές κίνημα να απαιτήσει αυτά τα μέτρα ή να τα «εφαρμόσει» (στην Αυστραλία, μια συμμαχία ακτιβιστών-συνδικαλιστών εμποδίζει πλοία της Ισραηλινής Ζιμ να φορτώσουν/ξεφορτώσουν). Και στην αραβική εργατική τάξη, που έχει τη δύναμη να ταρακουνήσει τα καθεστώτα ή η ίδια να κλείσει τις στρόφιγγες και να φράξει τους εμπορικούς δρόμους...

Παρέμβαση του Μιγκέλ Ουρμπάν στην Ευρωβουλή

Η ΤΡΟΜΕΡΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ κατάσταση στη Γάζα δεν είναι αποτέλεσμα μετεωρολογικής καταστροφής.

Είναι άμεση συνέπεια της συλλογικής τιμωρίας στην οποία υποβάλλει το κράτος του Ισραήλ τον παλαιστινιακό λαό.

Μια τιμωρία που αγνοεί κάθε είδους διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, χάρη στην ατιμωρησία που του παραχωρούν η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Ηνωμένες Πολιτείες.

Μια ανθρωπιστική καταστροφή, αποτέλεσμα μιας απάνθρωπης πολι-

ορκίας που δεν επιτρέπει την είσοδο νερού, τροφίμων, φαρμάκων ή ενέργειας στη Γάζα.

Μια ανθρωπιστική καταστροφή αποτέλεσμα των βομβών που σκοτώσαν περισσότερα παιδιά μέσα σε πενήντα ημέρες από ό,τι όλοι οι πόλεμοι στον κόσμο μαζί πέρυσι.

Μια ανθρωπιστική καταστροφή αποτέλεσμα των δολοφονιών εργαζομένων σε ανθρωπιστικές οργανώσεις και δημοσιογράφων.

Μια ανθρωπιστική καταστροφή αποτέλεσμα της στοχοποίησης νο-

σοκομείων και σχολείων.

Μια ανθρωπιστική καταστροφή που μοιάζει πολύ με εθνοκάθαρση.

Μια καταστροφή στην οποία δεν θα μπει τέλος απλώς με ανθρωπιστική βοήθεια.

Είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθούν όλοι οι μηχανισμοί που προβλέπονται από το διεθνές δίκαιο για να αναγκαστεί το Ισραήλ να βάλει τέλος σε αυτή τη σφαγή και να τερματίσει 75 χρόνια κατοχής και απαρτηχάντ στην Παλαιστίνη.

Αν η ΕΕ θέλει να θέσει στα αλή-

θεια τέλος σε αυτή την ανθρωπιστική καταστροφή, πρέπει να εφαρμόσει εμπάργκο όπλων, όπως προβλέπει το διεθνές δίκαιο, να αναστείλει την προνομιακή συμφωνία με το Ισραήλ μέχρι αυτό να τερματίσει τις συστηματικές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την κατοχή των παλαιστινιακών εδαφών.

Τα υπόλοιπα είναι σαν να δίνεις επιδέσμους όταν σου ρίχνουν βόμβες. Και αυτό φαίνεται ότι κάνουμε.